

სს „ოპკა“

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით მომზადებული
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

31 დეკემბერი, 2023 წ.

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	2
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	3
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	4

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები:

1. ჯგუფი და მისი საქმიანობა	5
2. ჯგუფის საოპერაციო გარემო.....	5
3. მომზადების საფუძველი	6
4. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას.....	8
5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება	9
6. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები	10
7. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	10
8. ძირითადი საშუალებები	11
9. არამატერიალური აქტივები	15
10. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	17
11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	18
12. გაცემული სესხები.....	19
13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	22
14. გადახდილი ავანსები	26
15. მარაგები	27
16. ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული ვალდებულებების შეჯერება.....	27
17. სააქციო კაპიტალი.....	28
18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები.....	29
19. მიღებული ავანსები.....	29
20. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან.....	29
21. მომსახურების ხარჯები.....	32
22. შრომითი დანახარჯები	32
23. ფინანსური დანახარჯები	32
24. ფინანსური შემოსავალი	33
25. მთავარი შვილობილი და მეკავშირე საწარმოები	33
26. პირობითი ვალდებულებები და საოპერაციო რისკები.....	33
27. ფინანსური რისკის მართვა.....	34
28. კაპიტალის მართვა	37
29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	37
30. ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით.....	38
31. „საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები“.....	39

სხვა ინფორმაცია – მმართველობის ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ოპპას“ აქციონერსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს „ოპპას“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი საწარმოების (შემდგომში ერთობლივად „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე ჯგუფის კონსოლიდირებული საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

ჩვენი აუდიტის საგანი

ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შედის:

- კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები, რომლებიც მოიცავს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ არსებით ინფორმაციას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტის მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლობა ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის (მათ შორის, დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (ბესსს-ის კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შესრულებული გვაქვს ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავეცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს მმართველობის ანგარიშგებაში, ვალდებულები ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი.

აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ამასთან, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით მოგვეთხოვება, მოსაზრება გამოვთქვათ იმის თაობაზე, მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შეესაბამება თუ არა სათანადო ნორმატიულ აქტებს და განვიხილოთ, შეიცავს თუ არა მმართველობის ანგარიშგება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით სავალდებულო ინფორმაციას.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან;
- მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ მომხმარებლების ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც დაეყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტის პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტის მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგვემოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტის პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
- ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
- მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტის მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და აუდიტის ჩატარებაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.

ხელმძღვანელობას, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს „პრაისუოტერჰაუსკუპერსი საქართველო“ (რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-F-775813)

ლაშა ჯანელიძე (რეგისტრაციის #SARAS-A-562091)

2024 წლის 15 მაისი
თბილისი, საქართველო

სს „ოპპა“

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათას ლარში	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
აქტივები			
მოკლევადიანი აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	18,061	12,103
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	385	376
მარაგები	15	4,065	4,372
გადახდილი ავანსები	14	1,469	1,937
გაცემული სესხები	12	6,568	-
საგადასახადო აქტივები, წმინდა		61	163
სულ მოკლევადიანი აქტივები		30,609	18,951
გრძელვადიანი აქტივები			
გაცემული სესხები	12	-	8,608
სხვა არამატერიალური აქტივები	9	3,366	3,299
ძირითადი საშუალებები	8	9,534	8,917
სულ გრძელვადიანი აქტივები		12,900	20,824
სულ აქტივები		43,509	39,775
ვალდებულებები			
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	19,914	15,983
მიღებული ავანსები	19	997	2,193
წმინდა საგადასახადო ვალდებულება		-	51
საიჯარო ვალდებულებები	10	740	731
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		21,651	18,958
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	10	620	971
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		620	971
სულ ვალდებულებები		22,271	19,929
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	17	3,616	3,616
გაუნაწილებელი მოგება		17,622	16,230
სულ საკუთარი კაპიტალი		21,238	19,846
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		43,509	39,775

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 16 მაისს:

ლევან კირვალიძე

გენერალური დირექტორი

ქეთევან მაისურაძე

ფინანსური დეპარტამენტის უფროსი

სს „ოპპ“

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათას ლარში	შენიშვნა	2023	2022
ამონაგები	20	45,620	42,240
მომსახურების ხარჯები	21	(28,237)	(27,902)
შრომის დანახარჯები	22	(11,391)	(10,433)
მასალებზე გაწეული ხარჯები		(1,679)	(1,238)
მარკეტინგის ხარჯები და პროდუქტის შემუშავება		(482)	(455)
სხვა ხარჯები		(464)	(247)
სხვა შემოსავალი		519	554
შემოსავლები ფინანსური შემოსავლის, ფინანსური დანახარჯების, მოგების გადასახადის ხარჯის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე		3,886	2,519
ცვეთა და ამორტიზაცია	8,9	(3,063)	(2,660)
საოპერაციო მოგება/(ზარალი)		823	(141)
ფინანსური შემოსავალი	24	751	725
ფინანსური დანახარჯები	23	(182)	(2,170)
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე		1,392	(1,586)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება/(ზარალი)		1,392	(1,586)
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი)		1,392	(1,586)

სს „ოპკა“

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

ათას ლარში	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,616	17,816	21,432
წლის ზარალი	-	(1,586)	(1,586)
წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(1,586)	(1,586)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,616	16,230	19,846
წლის წმინდა მოგება	-	1,392	1,392
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	1,392	1,392
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,616	17,622	21,238

ათას ლარში	შენიშვნა	2023	2022
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე		1,392	(1,586)
კორექტირებები:			
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი	8, 9	3,063	2,660
ფინანსური შემოსავალი	24	(751)	(725)
ფინანსური დანახარჯები	23	182	2,170
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული წმინდა ზარალი		606	167
აქტივის გამოყენების უფლების გასვლასთან დაკავშირებული წმინდა შემოსულობა		268	99
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების წმინდა გაუფასურების ზარალი		122	62
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე			
		4,882	2,847
ცვლილება მარაგებში		307	(414)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(9)	(157)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		570	(15)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		3,879	3,620
ცვლილება მიღებულ ავანსებში		(1,196)	(2,342)
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში			
		3,551	692
მიღებული პროცენტი		79	178
გადახდილი პროცენტი	16	(182)	(179)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები			
		8,330	3,538
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(3,057)	(2,869)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(828)	(853)
დაკავშირებული მხარეებისგან სესხების დასაფარად მიღებული თანხები		2,262	2,448
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები			
		(1,623)	(1,274)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი ნაწილის გადახდა	16	(868)	(688)
ნასესხები სახსრების ძირითადი თანხის გადახდა	16	-	(1,050)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები			
		(868)	(1,738)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		121	(76)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა			
		5,958	450
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	11	12,103	11,653
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	11	18,061	12,103

1. ჯგუფი და მისი საქმიანობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით, 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის სს „ოპპასთვის“ (შემდგომში „კომპანია“, ყოფილი სს „ნოვა ტექნოლოჯი“) და მისი შვილობილი საწარმოებისთვის (შემდგომში „ჯგუფი“). კომპანია არის საქართველოში რეგისტრირებული სააქციო საზოგადოება. 2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მშობელი საწარმო, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, იყო „ჩეხური ენერგო-პრო ეი.ეს.“ (შემდგომში „მშობელი საწარმო“). მშობელი საწარმო რეგისტრირებულია და ფუნქციონირებს ჩეხეთის რესპუბლიკაში და მისი აქციების 100%-ს ფლობს DK Holding Investments s.r.o. ამ უკანასკნელის აქციების ერთპიროვნული მფლობელია ბატონი იარომირ თესარი, რომელიც ამასთანავე ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა.

კომპანია ფლობს ორ შვილობილ საწარმოს: შპს „ტესო ტექ სოლუშენსს“ და შპს „ასტერბიტს“, რომლებიც კონსოლიდირებულია ამ ფინანსურ ანგარიშგებაში. 2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას 100%-იანი საკუთრების წილი ჰქონდა შვილობილ საწარმოში. შპს „ტესო ტექ სოლუშენსი“ დაფუძნდა 2018 წლის 3 სექტემბერს და საქმიანობას საქართველოში ეწევა. შპს „ტესო ტექ სოლუშენსის“ სპეციალიზებულია სწრაფი გადახდის ტერმინალებითა და მათი შემადგენელი ნაწილებით ვაჭრობაში. შპს „ასტერბიტი“ არის 2022 წლის 4 ნოემბერს საქართველოში დაფუძნებული და მოქმედი კომპანია. შპს „ასტერბიტის“ მთავარი საქმიანობაა პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარება და მასთან დაკავშირებული მომსახურება (25-ე შენიშვნა).

ძირითადი საქმიანობა. ჯგუფი ფლობს სწრაფი გადახდის ტერმინალებს და მომხმარებლებს გადახდის მომსახურებას უწევს როგორც საკუთარი, ისე დილერების კუთვნილი ტერმინალებით, ასევე ელექტრონული არხებით და Android-ის და IOS მობილური აპლიკაციების მეშვეობით.

იურიდიული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის იურიდიული მისამართია: ალ. ყაზბეგის გამზ. 15 0160 თბილისი, საქართველო კომპანია შეიქმნა, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, დარეგისტრირებულია საჯარო რეესტრის მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 248429598. შპს „ტესო ტექ სოლუშენსის“ გადასახადის გადამხდელის საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 402099144. შპს „ასტერბიტის“ გადასახადის გადამხდელის საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 405575685. ორივე შვილობილი საწარმო რეგისტრირებული საჯარო რეესტრის მიერ.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში (შემდგომში „ლარი“), თუკი სხვა რამე არ არის მითითებული.

2. ჯგუფის საოპერაციო გარემო

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა წარმოებს საქართველოში. საქართველოს განვითარებადი ეკონომიკის გარკვეული მახასიათებლები აქვს, მათ შორის ინფლაციის შედარებით მაღალი დონე და მაღალი საპროცენტო განაკვეთები. საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა სხვადასხვანაირად შეიძლება იქნეს აღქმული, რაც კიდევ უფრო ურთულესს საქმეს საქართველოში მოქმედ კომპანიებს. საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ და ფულად-საკრედიტო ზომებზე, ისევე, როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

კოვიდ-19. 2020 წლის მარტში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ კოვიდ-19-ის გავრცელება გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. პანდემიაზე რეაგირების მიზნით [ქვეყნის] მთავრობამ შემოიღო მრავალი ზომა, რომლებიც მიზნად ისახავდა კოვიდ-19-ის გავრცელებისა და გავლენის შეკავებას. ამ ზომებს შორის იყო: მოგზაურობის აკრძალვა და შეზღუდვა, კარანტინი, სახლის პირობებში იზოლაციის დაწესება და ბიზნესსაქმიანობის აღკვეთა, კომპანიების დახურვის ჩათვლით. ზოგიერთი ზემოაღნიშნული ზომა მოგვიანებით შემსუბუქდა, თუმცა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2024 წელს ვირუსის შესაძლო ახალი შტამების საპასუხოდ საქართველოს მთავრობისგან დამატებითი შეზღუდვების დაწესების რისკი რჩება.

2. ჯგუფის საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის. არსებული ეკონომიკური ვითარების გრძელვადიანი ეფექტების პროგნოზირება რთულია და ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი მოლოდინები და შეფასებები შეიძლება განსხვავდებოდეს ფაქტობრივი შედეგებისგან.

3. მომზადების საფუძველი

მომზადების საფუძველი. ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფასს-ის და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების მეთოდით. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ საგანგებოდ სხვა რამ არ არის მითითებული. იხილეთ შენიშვნა 5.

ფასს-ის შესაბამისად კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას. ის ასევე მოითხოვს ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. ის საკითხები, რომლებიც საჭიროებს განსჯის შედარებით მაღალ დონეს ან ხასიათდება სირთულით, ან ის საკითხები, რომელთა შემთხვევაშიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის მნიშვნელოვანია დაშვებები და წინასწარი შეფასებები, წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. შვილობილი საწარმოები ის ინვესტირებული საწარმოებია, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (i) შეუძლია წარმართოს ინვესტირებული საწარმოს ის საქმიანობები, რომლებიც მის უკუგებაზე მნიშვნელოვნად მოქმედებს, (ii) აქვს ინვესტირებულ საწარმოში მონაწილეობის შედეგად ცვლად უკუგებასთან დაკავშირებული რისკი და უფლებები, და (iii) შეუძლია გამოიყენოს ინვესტირებულ საწარმოზე თავისი გავლენა და იმოქმედოს ინვესტორის უკუგების ოდენობაზე. სხვა საწარმოზე ჯგუფის გავლენის შეფასებისას ხდება არსებითი უფლებების, მათ შორის არსებითი პოტენციური ხმის უფლებების, არსებობის და ეფექტის გათვალისწინება. იმისათვის, რომ უფლება არსებითად ჩაითვალოს, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს ამ უფლების პრაქტიკული გამოყენების შესაძლებლობა ინვესტირებული საწარმოს შესაბამისი საქმიანობების წარმართვის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებისას. ჯგუფს შეიძლება გავლენა ჰქონდეს ინვესტირებულ საწარმოზე მაშინაც კი, როდესაც ინვესტირებული საწარმოს ხმის უფლებების ნახევარს ან ნაკლებს ფლობს. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი ადარებს თავის ხმის უფლებათა რაოდენობას სხვა მფლობელების ხმის უფლებების რაოდენობასა და გაბნევასთან, რათა განსაზღვროს აქვს თუ არა ფაქტობრივი გავლენა ინვესტირებულ საწარმოზე. სხვა ინვესტორების დამცავი უფლებები, როგორიცაა უფლებები, რომლებიც უკავშირდება ინვესტირებული საწარმოს საქმიანობაში ფუნდამენტურ ცვლილებებს ან გამოიყენება მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, ჯგუფს ინვესტირებული საწარმოს გაკონტროლებაში ხელს არ უშლის. შვილობილი საწარმოები კონსოლიდირდება იმ თარიღიდან, როდესაც ჯგუფს გადაეცემა კონტროლი (შემენის თარიღი) და მათი დეკონსოლიდაცია ხდება კონტროლის შეწყვეტის თარიღიდან.

შვილობილი საწარმოების შესყიდვის ბუღალტრული აღრიცხვისთვის გამოიყენება შემენის მეთოდი. საწარმოთა გაერთიანებისას შემენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ნაკისრი ვალდებულებები და პირობითი ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით შემენის თარიღისთვის, არამაკონტროლებელი წილის ზომის მიუხედავად.

ჯგუფი არამაკონტროლებელ წილს, რომელიც წარმოადგენს კაპიტალში ამჟამინდელ საკუთრების წილს და, ლიკვიდაციის შემთხვევაში, მფლობელს უფლებას აძლევს წმინდა აქტივების პროპორციულ წილზე, თითოეული ოპერაციისთვის ინდივიდუალურად აფასებს ან (ა) სამართლიანი ღირებულებით, ან (ბ) შემენილი საწარმოს წმინდა აქტივებში არამაკონტროლებელი პაკეტის პროპორციული წილის ოდენობით. არამაკონტროლებელი წილი, რომელიც არ წარმოადგენს საკუთრების წილს, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით.

3. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

გუდვილის შესაფასებლად ხდება შეძენილი საწარმოს წმინდა აქტივების გამოქვითვა შეძენილ საწარმოში გადახდილი თანხის, შეძენილ საწარმოში არამაკონტროლებელი წილის ოდენობის და შეძენის თარიღამდე შეძენილ საწარმოში ფლობილი წილის სამართლიანი ღირებულების ჯამური თანხიდან. ყოველგვარი უარყოფითი თანხის („უარყოფითი გუდვილი“ ან „სარფიანი შესყიდვა“) აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მას შემდეგ, რაც ხელმძღვანელობა ხელახლა შეაფასებს, გამოავლინა თუ არა ყველა შეძენილი აქტივი და ყველა ნაკისრი ვალდებულება და პირობითი ვალდებულება, და გადაამოწმებს თავისი შეფასებების მართებულობას.

შეძენილ საწარმოში გადახდილი თანხა ფასდება გადაცემული აქტივების, გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტების და მიღებული ან ნაკისრი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, პირობითი ანაზღაურების ხელშეკრულებებთან დაკავშირებული აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ჩათვლით, მაგრამ შეძენასთან დაკავშირებული ისეთი დანახარჯების გამოკლებით, როგორიცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასების და მსგავსი პროფესიული მომსახურების გასამრჯელო. წილობრივი ინსტრუმენტების შეძენასთან და გამოშვებასთან დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები გამოიქვითება კაპიტალიდან; საწარმოთა გაერთიანების ფარგლებში სავალო ინსტრუმენტების გამოსაშვებად გაწეული გარიგების დანახარჯები გამოიქვითება ვალის საბალანსო ოდენობიდან, ხოლო შეძენასთან დაკავშირებული ყველა დანარჩენი გარიგების დანახარჯი ტარდება ხარჯებში.

შიდაჯგუფური ოპერაციები, ნაშთები და ჯგუფის კომპანიებს შორის შემდგარი გარიგებებიდან არარეალიზებული შემოსულობები ერთმანეთთან გაიქვითება; არარეალიზებული ზარალიც გაიქვითება, თუ დანახარჯების ამოღება შეუძლებელი არ არის. ჯგუფი და მისი შვილობილი საწარმოები იყენებენ ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკას, რომელიც შესაბამისობაშია ჯგუფის შიდა პოლიტიკასთან.

არამაკონტროლებელი წილი არის შვილობილი საწარმოს წმინდა შედეგების და საკუთარი კაპიტალის ნაწილი, მიკუთვნებადი იმ წილებისთვის, რომლებსაც ჯგუფი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არ ფლობს. არამაკონტროლებელი წილი წარმოადგენს ჯგუფის საკუთარი კაპიტალის ცალკე კომპონენტს.

უცხოური ვალუტის გადაყვანა. კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც საწარმო საქმიანობს. კომპანიის სამუშაო ვალუტა და მისი წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა – ქართული ლარი („ლარი“).

გარიგებები და ნაშთები. ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაყვანა ხდება კომპანიის სამუშაო ვალუტაში ანგარიშგების შესაბამისი პერიოდის ბოლოსთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით. ოპერაციების ანგარიშსწორებისა და, სებ-ის წლის ბოლოსთვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაყვანისას საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში. საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა და ზარალი, რომელიც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია „ფინანსური შემოსავლის ან დანახარჯების“ მუხლში. ყველა სხვა საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა და ზარალი წარმოდგენილია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში „სხვა საოპერაციო ხარჯების“ მუხლში. წლის ბოლოსთვის არსებული კურსით გადაყვანა არ ეხება არაფულად მუხლებს, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კაპიტალის ინვესტიციების ჩათვლით, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

3. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

სავალუტო კურსის ცვლილების ეფექტი არაფულად მუხლებზე, რომელიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში, აისახება სამართლიანი ღირებულების შემოსულობაში ან ზარალში.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთავარი გაცვლითი კურსი, რომელიც დაადგინა საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა უცხოურ ვალუტაში ნაშთების გადაყვანისთვის, იყო 1 აშშ დოლარი = 2.6894 ლარი და 1 ევრო = 2.9753 ლარი (2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 1 აშშ დოლარი = 2.7020 ლარი და 1 ევრო = 2.8844 ლარი). ამჟამად ქართული ლარი არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა უცხო ქვეყნების უმეტესობაში.

4. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

ჯგუფი მიმართავს გარკვეულ შეფასებებს და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსური წლისთვის. შეფასებები და დაშვებები მუდმივად გადაისინჯება და ეყრდნობა ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენებს, რომელთა გონივრული პროგნოზირებაც შესაძლებელია გარემოებების გათვალისწინებით. შეფასებების გარდა, ხელმძღვანელობა ასევე გარკვეულ გადაწყვეტილებებს იღებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. ქვემოთ მოცემულია გადაწყვეტილებები, რომლებსაც აქვს ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და შეფასებები, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად შეცვალოს მომდევნო ფინანსური წლის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება:

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. – დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-8 შენიშვნა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-13 შენიშვნა.

ფუნქციონირებადი საწარმო. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი წმინდა მიმდინარე პოზიცია არის დადებითი 8,958 ათასი ლარი (2022 წ.: უარყოფითი 7 ათასი ლარი). გარდა ამისა, 2023 წელს ჯგუფმა მიიღო 1,392 ათასი ლარის მთლიანი სრული შემოსავალი. ხელმძღვანელობა მიზანშეწონილად მიიჩნევს ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე. ხელმძღვანელობის კონტროლს არ ექვემდებარება ბევრი რისკი და განუსაზღვრელობა, რის გამოც ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მოსალოდნელისგან განსხვავდებოდეს. ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების ადეკვატურობის შეფასებისას, ჯგუფი მხედველობაში იღებს შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს:

- ჯგუფის მოკლევადიანი აქტივები მაღალილიკვიდურია და უმეტესობა ხელმისაწვდომია მოთხოვნამდე. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ნაღდი ფულის ნაშთი გაუტოლდა 18,061 ლარს.
- დაკავშირებულ მხარეზე უკვე გაცემული სესხები 2024 წელს სრულად დაიფარება მათი დაფარვის ვადის მიხედვით.
- 2023 წლის განმავლობაში ჯგუფს არ ჰქონია ნასესხები სახსრები.

ხელმძღვანელობამ წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოამზადა ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში. ამ გადაწყვეტილების მიღებისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა, ამჟამინდელი მიზნები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსურ რესურსებზე წვდომა, და გააანალიზა ფინანსურ ბაზრებზე არსებული ვითარების გავლენა ჯგუფის საქმიანობაზე.

5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

2023 წლის 1 იანვრიდან შემდეგი ცვლილებები ამოქმედდა:

ცვლილებები ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკული რეკომენდაცია 2: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნები (გამოშვებული 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაში მყოფი 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შესული ცვლილების თანახმად, კომპანიებს ევალებათ ინფორმაციის წარმოდგენა თავიანთი არსებითი და არა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ცვლილება შეიცავს არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განმარტებას. ცვლილება ასევე განმარტავს, რომ ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ, სავარაუდოდ, არსებითია, თუ მის გარეშე ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლები ვერ შეძლებდნენ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი სხვა არსებითი ინფორმაციის გაგებას. ცვლილებაში მოცემულია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომელიც, დიდი ალბათობით, ჩაითვლებოდა არსებითად საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისთვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესული ცვლილება განმარტავს, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გაცხადება არ არის საჭირო. ამის მიუხედავად, მისი გაცხადების შემთხვევაში, იგი არ უნდა ჩრდილავდეს არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციას. ამ ცვლილების დანერგვის გასაადვილებლად ასევე შეიცვალა ფასს-ის პრაქტიკული რეკომენდაცია 2 „არსებითობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღება“, რომელშიც მოცემულია მითითება იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა მოხდეს არსებითობის ცნების გამოყენება სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებით შენიშვნებში.

ცვლილებებმა გავლენა მოახდინა ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებით შენიშვნებზე, მაგრამ არა ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების რომელიმე მუხლის შეფასებაზე, აღიარებასა და წარდგენაზე.

ცვლილებები ბასს (IAS) 12-ში „მოგებიდან გადასახადები: საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – პილარ 2-ის სანიშნო წესები (გამოშვებული 2023 წლის 23 მაისს)

ცვლილებები ბასს (IAS) 8-ში: სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოშვებული 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაში შესული 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 8-ში შესული ცვლილება განმარტავს იმას, თუ როგორ უნდა განასხვავონ კომპანიებმა სააღრიცხვო პოლიტიკაში შესული ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში შესული ცვლილებებისგან.

ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (გამოშვებული 2017 წლის 18 მაისს და ძალაში შესული 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ცვლილებები ფასს 17-ში და ცვლილებები ფასს 4-ში (გამოშვებული 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაში შესული 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

სტანდარტზე გადასვლის უფლება მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოშვებული 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაში მყოფი 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ერთი გარიგებიდან წარმომდგარ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი – ცვლილებები ბასს 12-ში (გამოშვებული 2021 წლის 7 მაისს და ძალაში შესული 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ცვლილების გამოყენებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

6. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები

გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და რომლებიც კომპანიას ვადაზე ადრე არ გამოუყენებია.

ცვლილებები ფასს (IFRS) 16-ში: სალიზინგო ვალდებულებები უკულიზინგის პირობით გაყიდვის ოპერაციებში (გამოცემული 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაში მყოფი 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად – ცვლილებები ბასს 1-ში (თავდაპირველად გამოშვებული 2020 წლის 23 იანვარს, შემდეგ შეცვლილი 2020 წლის 15 ივლისს და 2022 წლის 31 ოქტომბერს და საბოლოოდ ძალაში შესული 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ცვლილებები ბასს 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ და ფასს 7-ში „ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები: ფინანსური გარიგებები მომწოდებლებთან (გამოშვებული 2023 წლის 25 მაისს).

ცვლილება ბასს (IAS) 21-ში ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობის არარსებობა (გამოშვებული 2023 წლის 15 აგვისტოს).

„აქტივების გაყიდვა ან კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის“ - ცვლილებები ფასს 10-სა და ბასს 28-ში (გამოვიდა 2014 წლის 11 სექტემბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება ბასსს-ის მიერ დადგენილი თარიღით ან ამავე თარიღის შემდგომ).

ჯგუფი ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების შესაძლო გავლენას თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

7. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებული მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

მიმდინარე ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან ასე გამოიყურებოდა:

	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
<i>ათას ლარში</i>		
გაცემული სესხები	6,557	8,598
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	2,955	1,942
მიღებული ავანსები	280	420

7. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებები, შემოსავლისა და ხარჯის მუხლები ასე გამოიყურებოდა:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
ფინანსური შემოსავალი	409	546
ამონაგები	2,502	139
მიღებული მომსახურება	(148)	(144)

ქვემოთ წარმოდგენილია ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება:

ათას ლარში	2023		2022	
	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი სარგებელი:				
- ხელფასები	(1,688)	-	(1,560)	-
- მოკლევადიანი პრემიები	-	-	(377)	(163)
სულ ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	(1,688)	-	(1,937)	(163)

8. ძირითადი საშუალებები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურებისთვის შექმნილი რეზერვების გამოკლებით, სადაც საჭიროა.

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან მისი აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ მაშინ, თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ამ ერთეულიდან და თუ ერთეულის ღირებულების სარწმუნოდ განსაზღვრა შესაძლებელია. უმნიშვნელო რემონტისა და ყოველდღიური ტექნიკური მომსახურების ხარჯების აღიარება ხდება ხარჯების ნაწილში მათი გაწევისთანავე. ძირითადი საშუალებების ძირითადი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის ხარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილები ჩამოიწერება.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ნიშანი. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება, როგორც აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი.

საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე და გაუფასურების ზარალი აისახება წლის მოგებაში ან ზარალში. გაუფასურების ზარალი, რომელიც აღიარებულია აქტივისათვის წინა წლებში, საჭიროების შემთხვევაში შებრუნდება, თუ ადგილი ჰქონდა ცვლილებას გაანგარიშებებში, რომლებიც გამოყენებული იქნა აქტივის გამოყენების ღირებულების ან გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით.

8. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის გასვლის შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი განისაზღვრება მიღებული შემოსავლების შედარებით საბალანსო ღირებულებასთან და მათი აღიარება ხდება წლის მოგებაში ან ზარალში, სხვა საოპერაციო შემოსავლის ან ხარჯების მუხლში.

ცვლილება. დაუმონტაჟებელ მოწყობილობებს და მიწას ცვლილება არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების სხვა მუხლების ცვლილება გამოიანგარიშება დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რათა მოხდეს მათი ხარჯის განაწილება ნარჩენ ღირებულებაზე მათი სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში
შენობები	20
გადახდის ტერმინალები და ნაწილები	5-10
საოფისე აღჭურვილობა	5-10
სატრანსპორტო საშუალებები	5-10
სხვა ძირითადი საშუალებები	5-10

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის სავარაუდო თანხა, რომელსაც ბანკი ამჟამად მიიღებდა ამ აქტივის გაყიდვით, რასაც აკლდება სავარაუდო გასვლის დანახარჯები, იმ შემთხვევაში, თუ აქტივები უკვე იმ სიძველისაა და იმ მდგომარეობაშია, როგორც ეს მოსალოდნელია მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლოს. ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, დაკორექტირდება.

აქტივის გამოყენების უფლება. კომპანია იჯარით იღებს საოფისე და სასაწყობო ფართებს. ხელშეკრულებები შეიძლება შეიცავდეს როგორც საიჯარო, ისე არასაიჯარო კომპონენტებს. კომპანია სახელშეკრულებო ანაზღაურების თანხას საიჯარო და არასაიჯარო კომპონენტებზე ანაწილებს მათი ფარდობითი ინდივიდუალური ფასების საფუძველზე.

იჯარიდან წარმოქმნილი აქტივების შეფასება თავდაპირველად ხდება მათი დისკონტირებული ღირებულების საფუძველზე.

სალიზინგო აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით და მოიცავს შემდეგს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი შეფასების თანხა,
- ნებისმიერი საიჯარო გადახდა, განხორციელებული იჯარის დაწყების თარიღით ან მანამდე, შემცირებული მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდებით,
- ყოველგვარი თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები, და
- საიჯარო ხელშეკრულებით მოთხოვნილ მდგომარეობამდე აქტივის აღდგენის ხარჯი.

8. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა, როგორც წესი, ერიცხება წრფივი მეთოდით, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადასა და იჯარის ვადას შორის უფრო ხანმოკლე პერიოდზე. თუ კომპანიას გონივრულ ფარგლებში მოელის შესყიდვის ოფციონის აღსრულებას, აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა ხდება საიჯარო აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადებზე. აქტივის გამოყენების უფლების მუხლების ცვეთა გამოიანგარიშება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, შემდეგი წესით:

შენიშვნები

სასარგებლო
მომსახურების ვადა
წლებში
3-5

კრიტიკული ბუღალტრული შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების ერთეულების სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა განსჯის საგანია, მსგავსი აქტივებისგან მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. ამ აქტივებში ჩართული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარება, მეტწილად, მათი ექსპლუატაციით ხდება. თუმცა სხვა ფაქტორები, როგორიცაა ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ფიზიკური ცვეთა, ხშირად განაპირობებს აქტივებში ჩართული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობა დარჩენილ სასარგებლო მომსახურების ვადებს აფასებს აქტივების ამჟამინდელ ტექნიკურ მდგომარეობაზე და იმ სავარაუდო პერიოდზე დაყრდნობით, რომლის განმავლობაშიც მოსალოდნელია აქტივისგან სარგებლის მიღება კომპანიის მიერ. შემდეგი ძირითადი ფაქტორების გათვალისწინება ხდება: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რომელიც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და ტექნიკური მომსახურების პროგრამაზე; და (გ) ტექნიკური ან კომერციული მოძველება საბაზრო პირობების ცვლილების გამო.

სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადა 10%-ით რომ განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული პროგნოზებისგან, ცვეთაზე მისი გავლენა 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის გაიზრდებოდა/შემცირდებოდა 228 ათასი ლარით (2022 წ.: 208 ათასი ლარი).

8. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ცვლილების დინამიკა ასეთია:

ათას ლარში	შენიშვნები	საოფისე აღჭურვილობა	გადახდის ტერმინალები და ნაწილები	სატრან- სპორტო საშუალებები	სხვა ძირითადი საშუალებები	აქტივის გამოყენების უფლება*	სულ
თვითღირებულება							
1 იანვარი, 2022 წ.	2	1,134	12,701	334	165	3,302	17,638
შემოსვლები	-	181	2,627	47	13	436	3,304
გასვლები	-	(16)	(581)	(35)	(16)	(171)	(819)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	2	1,299	14,747	346	162	3,567	20,123
შემოსვლები	-	888	2,088	29	53	706	3,764
გასვლები	-	(38)	(2,028)	-	-	(649)	(2,715)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	2	2,149	14,807	375	215	3,624	21,172
დაგროვილი ცვეთა							
1 იანვარი, 2022 წ.	-	524	7,600	210	104	1,237	9,675
ცვეთის დანარიცხი	-	194	1,091	59	30	710	2,084
გასვლები	-	(14)	(438)	(16)	(13)	(72)	(553)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	-	704	8,253	253	121	1,875	11,206
ცვეთის ხარჯი	-	309	1,065	55	22	826	2,277
გასვლები	-	(30)	(1,435)	-	-	(380)	(1,845)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	-	983	7,883	308	143	2,321	11,638
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება							
1 იანვარი, 2022 წ.	2	610	5,101	124	61	2,065	7,963
31 დეკემბერი, 2022 წ.	2	595	6,494	93	41	1,692	8,917
31 დეკემბერი, 2023 წ.	2	1,166	6,924	67	72	1,304	9,534

*ჯგუფის საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლებიც ფასს 16-ის მოქმედების არეალში ექცევა, შედგება მხოლოდ კომერციული სივრცეებისგან (შენიშვნებისგან). წლის განმავლობაში აქტივის გამოყენების უფლების ცვლილების დინამიკა წარმოდგენილია ძირითად საშუალებებში და შესაბამისი საიჯარო ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი წარმოდგენილია 27-ე შენიშვნაში.

9. არამატერიალური აქტივები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ცალკეული არამატერიალური აქტივი საწყისი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწყისი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

კომპანიის მიერ შეძენილი ან შექმნილი არამატერიალური აქტივები, რომელთაც სასარგებლო მომსახურების განსაზღვრული ვადა აქვთ, აისახება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. კომპანია საოპერაციო პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს ფლობს, რომელთა ამორტიზაციას ახდენს წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო მომსახურების მოსალოდნელ ვადაზე.

სასარგებლო
მომსახურების ვადა
წლებში
2-10
2-10

ლიცენზიები

საოპერაციო პროგრამული უზრუნველყოფა

არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია ხდება ეკონომიკური მომსახურების ვადის განმავლობაში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც რამე მიანიშნებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურებაზე. ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი სასარგებლო მომსახურების განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში მინიმუმ ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება. მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება შესაბამისად ცვლის ამორტიზაციის პერიოდს ან მეთოდს და აღირიცხება, როგორც სააღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება.

განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ცვეთისა და ამორტიზაციის ხარჯებში, რომლებიც შეესაბამება არამატერიალური აქტივების ფუნქციას.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ფასდება, როგორც წმინდა გასვლის ამონაგებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

კვლევის დანახარჯები გაწვევითანავე აისახება ხარჯებში. შიდა რესურსებით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და შესაბამისი ხარჯი აისახება იმ პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია. შიდა რესურსებით შექმნილი (მათ შორის, შიდა პროექტის შემუშავების ფაზაში) არამატერიალური აქტივები აღიარებულია არამატერიალურ აქტივად, თუ კომპანიას შეუძლია დაამტკიცოს:

- რომ ტექნიკურად განხორციელებადია არამატერიალური აქტივის დასრულება ისე, რომ მისი გამოყენება ან გაყიდვა გახდეს შესაძლებელი;
- აქტივის დასრულების განზრახვა და გამოყენების ან მისი გაყიდვის შესაძლებლობა და სურვილი;
- როგორ წარმოქმნის აქტივი მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს;
- აქტივის დასრულებისთვის საჭირო რესურსების ხელმისაწვდომობა;
- შემუშავების განმავლობაში გაწეული დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასების უნარი.

9. არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

შიდა რესურსებით შექმნილი არამატერიალური აქტივების თავდაპირველად აღიარებული ღირებულება წარმოადგენს იმ დანახარჯების ჯამს, რომლებიც გაიწია არამატერიალური აქტივის გამოყენებისთვის ან გაყიდვისთვის ვარგისად ქცევის თარიღამდე.

აქტივის შექმნის ხარჯის საწყისი აღიარების შემდეგ აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. აქტივის ამორტიზაცია იწყება მას შემდეგ, რაც დასრულდება აქტივის შექმნა და აქტივი გამოყენებისთვის მზად არის. აქტივის ამორტიზაცია ხდება მოსალოდნელი მომავალი სარგებლის მიღების პერიოდის განმავლობაში. ამორტიზაცია აღირიცხება ცვეთისა და ამორტიზაციის დანარიცხის მუხლში. შექმნის პროცესში აქტივის გაუფასურება ყოველწლიურად მოწმდება.

არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულების ცვლილების დინამიკა ასეთი იყო:

ათას ლარში	ლიცენზიები	საოპერაციო პროგრამული უზრუნველყოფა	დაუმთავრებელი წარმოება	სულ
თვითღირებულება				
1 იანვარი, 2022 წ.	2,430	1,008	630	4,068
შემოსვლები	192	15	646	853
შიდა გადაცემა	-	493	(493)	-
გასვლები	(1)	(8)	-	(9)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	2,621	1,508	783	4,912
შემოსვლები	332	3	493	828
შიდა გადაცემა	74	-	(74)	-
გასვლები	(81)	-	-	(81)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	2,946	1,511	1,202	5,659
დაგროვილი ცვეთა				
1 იანვარი, 2022 წ.	705	341	-	1,046
ამორტიზაციის დანარიცხი	561	15	-	576
გასვლები	(1)	(8)	-	(9)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	1,265	348	-	1,613
ამორტიზაციის დანარიცხი	600	161	-	761
გასვლები	(81)	-	-	(81)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	1,784	509	-	2,293
საბალანსო ღირებულება				
1 იანვარი, 2022 წ.	1,725	667	630	3,022
31 დეკემბერი, 2022 წ.	1,356	1,160	783	3,299
31 დეკემბერი, 2023 წ.	1,162	1,002	1,202	3,366

9. არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

2023 წლის შემოსვლები მოიცავს 493 ათასი ლარის დაუმთავრებელ წარმოებას, რომელიც უკავშირდება შიდა რესურსებით შექმნილ საოპერაციო პროგრამულ უზრუნველყოფას (2022 წ.: 646 ათასი ლარი). 2023 წლის განმავლობაში შიდა რესურსებით შექმნილი, დასრულებული პროგრამული უზრუნველყოფა არ გადატანილა საოპერაციო პროგრამულ უზრუნველყოფაში (2022 წ.: 493 ათასი ლარი).

10. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

კომპანიას იჯარით აქვს აღებული სხვადასხვა შენობა. საიჯარო ხელშეკრულებები, როგორც წესი, ფორმდება ფიქსირებული ვადით 1-დან 4 წლამდე. აქტივის გამოყენების უფლება წარმოდგენილია მე-8 შენიშვნაში ძირითადი საშუალებების თავში.

საიჯარო ვალდებულებები. ლიზინგის წარმოქმნილი ვალდებულებების შეფასება თავდაპირველად ხდება მათი დისკონტირებული ღირებულების საფუძველზე. საიჯარო ვალდებულებები მოიცავს იჯარის ფიქსირებული გადახდების წმინდა დღევანდელ ღირებულებას, რომელსაც აკლდება მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდები.

იჯარის გაგრძელების და ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლებები ასახულია კომპანიის ყველა იჯარის ხელშეკრულებაში. ეს პირობები გამოიყენება საოპერაციო მოქნილობის მაქსიმალურად გასაზრდელად კომპანიის ოპერაციებში გამოყენებული აქტივების მართვის თვალსაზრისით. იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (ან იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენების შემდგომი პერიოდი) იჯარის პირობებში აისახება მხოლოდ მაშინ, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება). ვალდებულების შეფასებაში ასევე მონაწილეობს საიჯარო გადახდები, რომლებიც ხორციელდება იჯარის გონივრული დაშვებით გაგრძელების შემთხვევაში.

სალიზინგო გადახდების დისკონტირება ხდება სალიზინგო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით. თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად არ შეიძლება, როგორც ეს ხშირად ხდება კომპანიის იჯარების შემთხვევაში, გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც წარმოადგენს განაკვეთს, რომელსაც კომპანია გადაიხდიდა აქტივის გამოყენების უფლების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა.

ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის დასადგენად კომპანია იყენებს საქართველოს ბაზარზე არსებულ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებს, რომლებიც საჯაროდ არის ხელმისაწვდომი.

საიჯარო გადახდები ნაწილდება ძირითად თანხასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის. ფინანსური დანახარჯები იჯარის მთლიანი ვადის განმავლობაში, თითოეულ საანგარიშგებო პერიოდზე ისე უნდა განაწილდეს, რომ წარმოიქმნას მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ვალდებულებების ნაშთის მიმართ. მოკლევადიან იჯარებთან დაკავშირებული გადახდები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების ყველა იჯარა წრფივი მეთოდით აღირიცხება ხარჯად მოგებაში ან ზარალში. მოკლევადიანი იჯარები არის 12-თვიანი ან ნაკლები ვადის მქონე იჯარები.

10. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

ჯგუფმა შემდეგი საიჯარო ვალდებულებები აღიარა:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
მოკლევადიანი საიჯარო ვალდებულებები	741	731
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულებები	620	971
სულ საიჯარო ვალდებულებები	1,360	1,702

2023 წლის ფინანსურ დანახარჯებში 180 ათასი ლარის საპროცენტო ხარჯი შევიდა (2022 წ.: 162 ათასი ლარი).

ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მოკლევადიან იჯარებთან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან, რომლებიც არ არის წარმოდგენილი მოკლევადიან იჯარებად.

ათას ლარში	2023	2022
მოკლევადიან იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-
ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან, რომლებიც არ არის წარმოდგენილი ზემოთ მოკლევადიან იჯარებად.	(1,919)	(1,794)

იჯარებზე მთლიანად გადინებული ფულადი სახსრები 2023 წელს 180 ათას ლარს შეადგენდა (2022 წ.: 161 ათასი ლარი).

საიჯარო ხელშეკრულებები არ აწესებს რამე პირობებს, საიჯარო აქტივზე მეიჯარის უზრუნველყოფის საგნის დასაკუთრების უფლების გარდა. საიჯარო აქტივების გამოყენება ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად არ შეიძლება.

11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები**არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა**

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, ბანკებში განთავსებულ მოთხოვნამდე ანაზრებს და სხვა მოკლევადიან მაღალლიკვიდურ ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი ვადა, მაქსიმუმ, სამი თვეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ვინაიდან: (i) მათი ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს, და (ii) ისინი არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (გაგრძელება)

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკებში	9,072	6,794
გზაში მყოფი ფულადი სახსრები	7,025	3,252
ნაღდი ფულის ნაშთი გადახდის ტერმინალების ქსელში	1,890	1,989
ნაღდი ფული	74	68
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	18,061	12,103

ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში მოიცავს საბანკო ანგარიშს, რომელიც განკუთვნილია მხოლოდ ყოველდღიური ოპერაციებისთვის და მომსახურების მომწოდებელთა წინაშე არსებული დავალიანების დასაფარად, საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნაშთი ასეთ საბანკო ანგარიშზე შეადგენდა 2,035 ათას ლარს (2022 წ.: 3,282 ათასი ლარი). ამ საბანკო ანგარიშიდან დაუშვებელია დივიდენდების გადახდა და გამოიყენება მხოლოდ მომსახურების მომწოდებლების მიმართ დავალიანების დასაფარად.

ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში ერიცხება პროცენტი ბანკის შეთანხმებული საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისად. ფინანსური შემოსავალი მიმდინარე ანგარიშებზე 2023 წელს შეადგენდა 79 ათას ლარს (2022 წ.: 178 ათასი ლარი).

12. გაცემული სესხები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

საწყისი აღიარება. გაცემული სესხები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. გაცემული სესხების ყველა დანარჩენი კატეგორია თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯების მიხედვით. საწყისი აღიარებისას სამართლიან ღირებულებას ყველაზე კარგად ასახავს გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებისას შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც სამართლიანი ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე ემპირიული საბაზრო ოპერაციები ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ ემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. საწყისი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის აღიარება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული გაცემული სესხებისთვის, რაც იწვევს მცირე საბუღალტრო ზარალს.

გაცემული სესხების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა, რომელიც მოითხოვს მიწოდებას რეგულაციით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (ყიდვა-გაყიდვა „სტანდარტული პროცედურით“) გათვალისწინებულ ვადაში, აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა დანარჩენი შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანია ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია გაცემული სესხების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს შემდეგი შეფასების კატეგორიების მიხედვით: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული. გაცემული სესხების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნესმოდელზე, რომელიც გამოიყენება შესაბამისი გაცემული სესხების პორტფელის მართვისთვის და (ii) გაცემული სესხებისთვის დამახასიათებელ ფულად ნაკადებზე.

12. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნესმოდელი. ბიზნესმოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი“), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი“) ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, გაცემული სესხები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნესმოდელში და შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით.

აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნესმოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიის მიერ ბიზნესმოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ფასდება აქტივების შედეგიანობა და როგორ ხდება მენეჯერების კომპენსაცია.

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნესმოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას („SPPI“). ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების მქონე გაცემული სესხები მთლიანად განიხილება იმის განსაზღვრისას, შეესაბამება თუ არა მათი ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდების მახასიათებელს. შეფასებისას კომპანია ითვალისწინებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების შესაბამისია თუ არა, ანუ პროცენტში მხოლოდ საკრედიტო რისკი და ფულის დროითი ღირებულებაა გათვალისწინებული თუ სხვა საბაზისო რისკები და მოგების მარჟა. როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულებასთან შეუსაბამოა, მაშინ გაცემული სესხი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის საწყისი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება.

რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნესმოდელის შეცვლის შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნესმოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

სესხებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვი. კომპანია აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სავალ ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ყველა იმ ფულად ნაკადს შორის, რომელთა მიღებასაც კომპანია მოელის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს მიახლოებული განაკვეთით.

12. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

იმ კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვები იქმნება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევით განპირობებული საკრედიტო ზარალისთვის (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ისეთი კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რეზერვის შექმნა სავალდებულოა კრედიტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალისთვის, იმისდა მიუხედავად, თუ როდის წარმოიშობა დეფოლტი (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). კომპანია 12-თვიანი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ქმნის ბანკში განთავსებული ნაღდი ფულის ნაშთებისა და გაცემული სესხებისთვის. კომპანია საკრედიტო რისკს მნიშვნელოვნად გაზრდილად მაშინ მიიჩნევს, როდესაც ხელშეკრულების მიხედვით გადახდები 30 დღეზე მეტი ხნით არის ვადაგადაცილებული.

გაცემული სესხებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის.

კომპანია ფინანსურ აქტივს დეფოლტის მდგომარეობაში მყოფად მიიჩნევს, როდესაც ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდა 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანია სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული კრედიტის საგარანტიო საშუალებების გათვალისწინების გარეშე.

რეგულარულად ხდება სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების იმ მეთოდოლოგიის და დაშვებების გადახედვა, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, რათა შემცირდეს სხვაობა მოსალოდნელ და ფაქტობრივ ზარალს შორის. გაუფასურების ზარალი ყოველთვის აღიარებულია რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით, რათა აქტივის საბალანსო ღირებულება შემცირდეს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებამდე, რომლებიც დისკონტირებულია აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

უიმედო აქტივები ჩამოიწერება გაუფასურების ზარალის რეზერვის ანგარიშზე მას შემდეგ, რაც აქტივის ამოღებისთვის საჭირო ყველა პროცედურა დასრულდება და ზარალის ოდენობა განისაზღვრება.

ჩამოწერები. გაცემული სესხები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს გაცემული სესხები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

აღიარების შეწყვეტა. კომპანია გაცემული სესხების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადა სხვაგვარად გაუვიდა, ან (ბ) კომპანიამ სხვას გადასცა გაცემული სესხებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო აქტივის გადაცემის ხელშეკრულება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და სარგებელი ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

12. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გადაცემულ აქტივზე კონტროლი ნარჩუნდება, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე და აქტივის გადაცემაზე ყოველგვარი დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

გაცემული სესხები წარმოადგენს მოთხოვნებს დაკავშირებული მხარეების მიმართ. კომპანიის მიერ გაცემული სესხები გამოხატულია ევროში, ერიცხება წლიური 6%-იანი საპროცენტო განაკვეთი და დაფარვის ვადა ეწურება 2024 წლებში. ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდა უნდა მოხდეს ვადის ამოწურვის თარიღისთვის. გაცემული სესხებიდან არცერთი არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული. 2023 წელს კომპანიამ სესხებზე აღიარა 410 ათასი ლარის ფინანსური შემოსავალი (2022 წ.: 547 ათასი ლარი).

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

საწყისი აღიარება. სავაჭრო მოთხოვნები, რომლებიც წარმოიშობა მომხმარებლებთან გარიგებებიდან, თავდაპირველად აღირიცხება მათი გარიგების ფასით, როგორც ეს ფასს 15-ით არის განმარტებული, თუ სავაჭრო მოთხოვნები არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს. ყველა სხვა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით, რომლებიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯებით, თუ ისინი არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. საწყისი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულებას ყველაზე კარგად ასახავს გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებისას შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც სამართლიანი ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე ემპირიული საბაზრო ოპერაციები ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ ემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. საწყისი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის აღიარება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის, რაც იწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა, რომელიც მოითხოვს მიწოდებას რეგულაციით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (ყიდვა-გაყიდვა „სტანდარტული პროცედურით“) გათვალისწინებულ ვადაში, აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა დანარჩენი შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანია ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების კლასიფიკაციას ახდენს შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნესმოდელზე, რომელიც გამოიყენება შესაბამისი აქტივების პორტფელის მართვისთვის და (ii) აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნესმოდელი. ბიზნესმოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად – კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი“), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი“) ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნესმოდელში და შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით.

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნესმოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიის მიერ ბიზნესმოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ფასდება აქტივების შედეგიანობა და როგორ ხდება მენეჯერების კომპენსაცია.

რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნესმოდელის შეცვლის შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან.

ჩამოწერები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის რეზერვი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ყველა იმ ფულად ნაკადს შორის, რომელთა მიღებასაც კომპანია მოელის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს მიახლოებული განაკვეთით.

იმ კრედიტების შემთხვევაში, სავაჭრო მოთხოვნების გარდა, რომელთა საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვები იქმნება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევით განპირობებული საკრედიტო ზარალისთვის (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ისეთი კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რეზერვის შექმნა სავალდებულოა კრედიტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალისთვის, იმისდა მიუხედავად, თუ როდის წარმოიშობა დეფოლტი (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). კომპანია 12-თვიანი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ქმნის ბანკში განთავსებული ნაღდი ფულის ნაშთებისა და გაცემული სესხებისთვის. კომპანია საკრედიტო რისკს მნიშვნელოვნად გაზრდილად მაშინ მიიჩნევს, როდესაც ხელშეკრულების მიხედვით გადახდები 30 დღეზე მეტი ხნით არის ვადაგადაცილებული.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის.

კომპანია ფინანსურ აქტივს დეფოლტის მდგომარეობაში მყოფად მიიჩნევს, როდესაც ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდა 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანია სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული კრედიტის საგარანტიო საშუალებების გათვალისწინების გარეშე.

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

რეგულარულად ხდება სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების იმ მეთოდოლოგიის და დაშვებების გადახედვა, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, რათა შემცირდეს სხვაობა მოსალოდნელ და ფაქტობრივ ზარალს შორის. გაუფასურების ზარალი ყოველთვის აღიარებულია რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით, რათა აქტივის საბალანსო ღირებულება შემცირდეს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებამდე, რომლებიც დისკონტირებულია აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

უიმედო აქტივები ჩამოიწერება გაუფასურების ზარალის რეზერვის ანგარიშზე მას შემდეგ, რაც აქტივის ამოღებისთვის საჭირო ყველა პროცედურა დასრულდება და ზარალის ოდენობა განისაზღვრება.

აღიარების შეწყვეტა. კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადა სხვაგვარად გაუვიდა, ან (ბ) კომპანიამ სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო აქტივის გადაცემის ხელშეკრულება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და სარგებელი ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

გადაცემულ აქტივზე კონტროლი ნარჩუნდება, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე და აქტივის გადაცემაზე ყოველგვარი დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

კრიტიკული ბუღალტრული შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. კომპანია ქმნის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პროგნოზებს, რათა აღრიცხოს სავარაუდო ზარალი, რომელსაც განიცდის იმ შემთხვევაში, თუ მომხმარებლები ვერ გადაიხდიან მოთხოვნილ თანხებს ან მომწოდებლები ვერ მიაწვდიან შეთანხმებულ პროდუქტებს ან მომსახურებას. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის გადაუხდელობის ობიექტური მტკიცებულება. კომპანია აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ადეკვატურობის შეფასებისას ხელმძღვანელობა თავის შეფასებებს აყრდნობს არსებულ საერთო ეკონომიკურ პირობებზე, მოთხოვნების ვადიანობაზე და ავანსების ნაშთებზე, ჩამოწერების გამოცდილებაზე, მომხმარებლის და მომწოდებლის კრედიტუნარიანობაზე და გადახდის პირობების ცვლილებებზე.

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი, 2022
სავაჭრო მოთხოვნები	623	492
სხვა მოთხოვნები	1	1
გამოკლებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(239)	(117)
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	385	376

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

ჯგუფმა 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული ყველა მოთხოვნისთვის 100%-იანი ზარალის რეზერვი აღიარა, რადგან გამოცდილებით იცის, რომ ასეთი მოთხოვნების ამოღება, როგორც წესი, შეუძლებელია.

ჯგუფი სავაჭრო მოთხოვნებს ჩამოწერს მაშინ, როდესაც შემდეგი ორი შემთხვევიდან რომელიმე დადგება: როდესაც გარკვეული ინფორმაცია მიანიშნებს დებიტორის მწვავე ფინანსურ სირთულეებზე და დავალიანების ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს (მაგალითად, მიმდინარეობს დებიტორის ლიკვიდაცია ან დაწყებულია გაკოტრების საქმის წარმოება), ან, როდესაც სავაჭრო მოთხოვნები სამ წელზე მეტი ხნით ხდება ვადაგადაცილებული. ჩამოწერილი სავაჭრო მოთხოვნებიდან არცერთი არ ექვემდებარება იძულებითი აღსრულების ღონისძიებებს.

ცხრილში წარმოდგენილია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხების წინა პერიოდზე გადატანის დეტალები: ვინაიდან ჯგუფის მიერ წარსულში განცდილი საკრედიტო ზარალი არ ასახავს ზარალის მნიშვნელოვნად განსხვავებულ ტენდენციას მომხმარებელთა სხვადასხვა სეგმენტისთვის, ზარალის რეზერვისთვის შექმნილი ანარიცხები, რომლებიც ეყრდნობა ვადაგადაცილების სტატუსს აღარ არის ჩაშლილი ჯგუფის მომხმარებლების სეგმენტების მიხედვით.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ცვლილების დინამიკა:

<i>ათას ლარში</i>	2023	2022
გაუფასურების რეზერვი 1 იანვრის მდგომარეობით	(117)	(55)
გაუფასურების ხარჯი	(122)	(62)
ჩამოწერილი თანხები	-	-
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(239)	(117)

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ანალიზი ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით 2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	31 დეკემბერი, 2023 წ.				31 დეკემბერი, 2022 წ.			
	არსებობის მანძილზე		წმინდა		არსებობის მანძილზე		წმინდა	
ათას ლარში:	ზარალის დონე	მთლიანი საბალანსო ღირებუ- ლება	მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი	ღირებუ- ლება	ზარალის დონე	მთლიანი საბალანსო ღირებუ- ლება	მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი	ღირებუ- ლება
სავაჭრო მოთხოვნები								
- მიმდინარე	0%	348	-	348	0%	344	-	344
- 30-ზე ნაკლები დღით ვადაგადაცილე- ბული	0%	-	-	-	0%	22	-	22
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილე- ბული	5%	2	-	2	5%	-	-	-
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილე- ბული	40%	58	(23)	35	52%	21	(11)	10
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილე- ბული	100%	216	(216)	-	100%	106	(106)	-
- 360-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილე- ბული	100%	-	-	-	100%	-	-	-
სულ	-	624	(239)	385	-	493	(117)	376

14. გადახდილი ავანსები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

გადახდილი ავანსები აღირიცხება გაუფასურების რეზერვით შემცირებული თვითღირებულებით. გადახდილი ავანსები მაშინ კლასიფიცირდება გრძელვადიანად, როდესაც გადახდილ ავანსებთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება ერთი წლის შემდეგაა მოსალოდნელი ან მაშინ, როდესაც გადახდილი ავანსები უკავშირდება აქტივს, რომელიც, საწყისი აღიარებისას, თვითონ იქნება კლასიფიცირებული გრძელვადიანად. აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, როგორც კი კომპანია მოიპოვებს აქტივზე კონტროლს და მოელის აქტივიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღებას. სხვა გადახდილი ავანსები ჩამოიწერება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც მიიღება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება. თუ არსებობს იმის ნიშანი, რომ შესაძლოა ვერ იქნეს მიღებული გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული აქტივი, საქონელი ან მომსახურება, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მიმდინარე წლის მოგებაში ან ზარალში.

14. გადახდილი ავანსები (გაგრძელება)

ავანსების ცვლილების დინამიკა ასეთი იყო:

ათას ლარში	მომსახურებაში გადახდილი ავანსები	სულ
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,997	1,997
შემოსვლები	1,289	1,289
შესაბამისი საქონლის ან მომსახურების მიღებისას ჩამოწერილი ავანსები	(1,349)	(1,349)
მთლიანი ავანსები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,937	1,937
შემოსვლები	6,108	6,108
შესაბამისი საქონლის ან მომსახურების მიღებისას ჩამოწერილი ავანსები	(6,576)	(6,576)
მთლიანი ავანსები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,469	1,469

15. მარაგები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა გასაყიდ ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება გამოითვლება საშუალო შეწონილი ღირებულების საფუძველზე. მზა პროდუქციისა და დაუმთავრებელი წარმოების თვითღირებულება მოიცავს ნედლეულის, პირდაპირ შრომით და სხვა პირდაპირ დანახარჯებს, შესაბამის საწარმოო ზედნაღებ ხარჯებს (ჩვეულებრივი საოპერაციო სიმძლავრის საფუძველზე), მაგრამ არ შეიცავს ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ დანახარჯებს. წმინდა გასაყიდი ღირებულება არის სავარაუდო გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში, რომელსაც აკლდება დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი, 2022
სათადარიგო ნაწილები	3,986	4,262
საწვავი	80	110
მარაგები, სულ	4,066	4,372

სათადარიგო ნაწილები წარმოადგენს სწრაფი გადახდის ტერმინალების ნაწილებს საკუთარი მოხმარებისთვის.

16. ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული ვალდებულებების შეჯერება

ქვემოთ წარმოდგენილია საფინანსო საქმიანობიდან წარმომდგარი ვალდებულებების ანალიზი და ჯგუფის საფინანსო საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებების ცვლილების დინამიკა თითოეულ წარმოდგენილ პერიოდში. ამ ვალდებულებების მუხლები ასახულია კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგების ფინანსური საქმიანობის ნაწილში:

16. ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული ვალდებულებების შეჯერება (გაგრძელება)

ათას ლარში	2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის			2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის		
	ნასესხები სახსრები	საიჯარო ვალდებულებები	სულ	ნასესხები სახსრები	საიჯარო ვალდებულებები	სულ
საფინანსო საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 1 იანვრის მდგომარეობით	-	1,702	1,702	1,043	2,209	3,252
ფულადი ნაკადები						
სესხის ათვისებული თანხა	-	-	-	-	-	-
ძირითადი თანხის დაფარვა	-	(868)	(868)	(1,050)	(688)	(1,738)
გადახდილი პროცენტი	(2)	(180)	(182)	(17)	(162)	(179)
არაფულადი ცვლილებები						
პროცენტის დარიცხვა	2	180	182	12	162	174
ახალი იჯარები	-	700	700	-	197	197
სავალუტო კურსის კორექტირებები	-	20	20	12	(196)	(184)
სხვა	-	(194)	(194)	-	180	180
საფინანსო საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	1,360	1,360	-	1,702	1,702

17. სააქციო კაპიტალი

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

საწესდებო კაპიტალი. კომპანიის გაცხადებული საწესდებო კაპიტალის ოდენობა განისაზღვრება კომპანიის აქციონერის მიერ. კომპანიის განცხადებული კაპიტალის ცვლილება უნდა განხორციელდეს მხოლოდ კომპანიის აქციონერის გადაწყვეტილების საფუძველზე. ყველა სხვა ფულადი ან ნატურალური ფორმით შენატანები კაპიტალში, რომლებიც განხორციელა კომპანიის აქციონერმა კომპანიის კაპიტალის გაზრდის მიზნით, მაგრამ არ ასახულა კომპანიის წესდებაში ბალანსის თარიღისთვის, აღიარებულია, როგორც განადგურებული საწესდებო კაპიტალი.

დივიდენდები. დივიდენდები ტარდება, როგორც ვალდებულება და იქვეითება საკუთარი კაპიტალიდან იმ პერიოდში, როდესაც მათი გამოცხადება და დამტკიცება ხდება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია „შემდგომი მოვლენების“ თავში.

2023 წლის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ჰქონდა 361,594,500 ნებადართული, გამოშვებული და განადგურებული აქცია, რომელთაგან თითოეულის ნომინალური ღირებულება 0.00001-ს შეადგენდა.

2023 წელს კომპანიას არ გამოუცხადებია დივიდენდები (2022 წელს გამოცხადებული დივიდენდები: ნული).

კომპანიას არ ეხება კაპიტალთან დაკავშირებული გარე შეზღუდვები.

18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები**არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა**

აღიარება და შეფასება. სავაჭრო ვალდებულებების დარიცხვა ხდება, როდესაც კონტრაქტი ასრულებს ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს; სავაჭრო ვალდებულებების პირველადი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემდგომ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

აღიარების შეწყვეტა. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან ვადა ამოეწურება).

<i>ათას ლარში</i>	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
ვალდებულებები მომსახურების მომწოდებლების წინაშე	17,986	13,538
დილერებისთვის გადასახდელი საკომისიო	1,616	1,110
<i>სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში შესული მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები ამორტიზებული ღირებულებით</i>		
დასაქმებულთა გასამრჯელოების დარიცხული ხარჯი	3	500
სხვა	309	835
<i>სხვა ვალდებულებები, სულ</i>		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	19,914	15,983

19. მიღებული ავანსები

მიღებული ავანსები წარმოადგენს დილერების მიერ შესრულებულ გადახდებს ჯგუფის ფეიბოქსის პროგრამულ უზრუნველყოფასთან მიერთებისთვის და ფეიბოქსის აპარატის შეუფერხებლად მუშაობისთვის.

20. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან**არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა**

ამონაგების აღიარება. კომპანიის ძირითად ამონაგებს წარმოადგენს მომსახურების და/ან საქონლის სხვადასხვა მომწოდებლისთვის სწრაფი ჩარიცხვის ქსელის მეშვეობით გადახდების შესრულებისა და ინკასირების საკომისიო მოსაკრებელი. ამონაგების აღიარება ხდება პროდუქტის დაბრუნების, დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხების გამოკლებით.

20. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

საკომისიო შემოსავალი. საკომისიო ამონაგების აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ გადახდის ოპერაციის შესრულებისთანავე და გამოითვლება მომსახურების მომწოდებლებთან განსაზღვრული პრეისკურანტების მიხედვით. კომპანიის ამონაგები მიიღება გადახდის მომსახურების გაწევით ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის (მომსახურების მომწოდებლები). გადახდების დამუშავება და განხორციელება შესაძლებელია საკუთარი სწრაფი გადახდის ტერმინალების გამოყენებით პირდაპირ მომსახურების მომწოდებლებისთვის, რა შემთხვევაშიც მთლიანი საკომისიო შემოსავალი აღიარდება ამონაგებად. კომპანია ასევე იყენებს დილერებს, რომლებიც შუამავლების როლს ასრულებენ გადახდის დამუშავების მომსახურებაში. ასეთ შემთხვევაში კომპანია გამოდის მარწმუნებლად, ვინაიდან იგი მართავს გადახდის მთლიან პროცესს, შესაბამისად, აღიარებს მთლიან საკომისიო შემოსავალს ამონაგებად, ხოლო დილერის შესაბამის გასამრჯელოს – მომსახურების ხარჯად.

საკომისიო შემოსავალი შედგება „სისტემური საკომისიოსგან“ და „პროვადერული საკომისიოსგან“. „სისტემური საკომისიო“ მიიღება ფიზიკური პირებისგან და მისი აღიარება ხდება ფიქსირებული განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება ნაღდი ფულით გადახდების დამუშავებისთვის. ხოლო „პროვადერული საკომისიო“ მიიღება იურიდიული პირებისგან (მომსახურების მომწოდებლები) დამუშავებული ფულადი თანხებისთვის. საკომისიო შემოსავლის აღიარება ხდება დროის გარკვეულ მომენტში.

პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის მომსახურება. ჯგუფი პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის მომსახურებას სწევს ფიქსირებულფასიანი კონტრაქტით. ჯგუფი მომსახურებაზე კონტროლს გადასცემს დროთა განმავლობაში და, შესაბამისად, შესასრულებელი ვალდებულების პირობას აკმაყოფილებს დროთა განმავლობაში. მომსახურების გაწვიდან ამონაგების აღიარება ხდება იმ სააღრიცხვო პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც მომსახურება გაიწია. ფიქსირებულფასიანი კონტრაქტის შემთხვევაში, ამონაგების აღიარება იმისდა მიხედვით, თუ მთლიანი გასაწევი მომსახურების რა წილს შეადგენს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის ფაქტობრივად გაწეული მომსახურება, ვინაიდან მომხმარებელი ერთდროულად იღებს და იყენებს სარგებელს. ეს განისაზღვრება ფაქტობრივი ნამუშევარი საათების მიხედვით, მთლიან მოსალოდნელ მოსალოდნელ სამუშაო საათებთან მიმართებით.

თუ ხელშეკრულება შეიცავს ერთზე მეტ შესასრულებელ მოვალეობას, გარიგების ფასი თითოეულ მოვალეობაზე ნაწილდება ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასების მიხედვით. თუ ეს ფასები პირდაპირ დაკვირვებადი არ არის, მაშინ ისინი შეფასდება მოსალოდნელი თვითღირებულებას დამატებული მარჟის საფუძველზე.

ამონაგების, დანახარჯების ან დასრულების პროცენტის შეფასებები გადაისინჯება გარემოებების ცვლილების შემთხვევაში. სავარაუდო ამონაგების ან დანახარჯების ნებისმიერი გაზრდა ან შემცირება აისახება იმ პერიოდის მოგება-ზარალში, როდესაც გადასინჯვის გამომწვევი გარემოებების შესახებ ცნობილი გახდა ხელმძღვანელობისთვის.

ფიქსირებულფასიანი კონტრაქტების შემთხვევაში, მომხმარებელი იხდის ფიქსირებულ თანხას გადახდის გრაფიკის მიხედვით. თუ ჯგუფის მიერ გაწეული მომსახურება აღემატება გადახდილ თანხას, ხდება სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება. თუ გადახდილი თანხა აღემატება გაწეულ მომსახურებას, ხდება სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება.

აპარატებისა და ნაწილების გაყიდვა. გაყიდვა აღიარდება საქონელზე კონტროლის გადაცემისას, ანუ როდესაც საქონელი მიეწოდება მომხმარებელს, მომხმარებელს სრული კონტროლი აქვს საქონელზე და არ არსებობს შეუსრულებელი მოვალეობა, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მომხმარებლის მიერ საქონლის მიღებაზე. მიწოდება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელი ტრანსპორტირებული იქნება კონკრეტულ ადგილზე, მოძველებისა და დაკარგვის რისკები მომხმარებელს გადაეცემა, და ან მომხმარებელი მიიღებს საქონელს ხელშეკრულების შესაბამისად, მიღების ვადა ამოწურულია, ან ჯგუფის ობიექტური მტკიცებულება აქვს, რომ მიღებისთვის საჭირო ყველა კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია. აპარატების და ნაწილების გაყიდვების აღიარება ხდება დროის გარკვეულ მომენტში.

20. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

შემოსავალი რეკლამიდან. რეკლამიდან შემოსავლის აღიარება ხდება კონტრაქტორებთან შეთანხმებული, ფიქსირებული ტარიფების მიხედვით. ასეთი ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულება ხდება დროთა განმავლობაში და ამონაგების აღიარება ხდება მომსახურების გაწევის პერიოდში (ერთი წელი) ან ყოველთვიურად, თვეში ერთხელ გამოწერილი ინვოისების საფუძველზე.

სხვა გაწეული მომსახურება. სხვა გაწეული მომსახურება მეტწილად წარმოადგენს პროგრამული უზრუნველყოფის მხარდაჭერას და ტექნიკურ მომსახურებას, რომლებიც გაეწევათ დილერებს და გამოითვლება დილერებთან შეთანხმებული ტარიფის საფუძველზე. გაწეული მომსახურებიდან მიღებული ამონაგების აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს.

მარწმუნებლის და რწმუნებულის გამიჯვნა. კომპანია არის მარწმუნებელი (და, შესაბამისად, შემოსავალს ბრუტოს საფუძველზე აღრიცხავს), თუ ის აკონტროლებს დაპირებულ საქონელს ან მომსახურებას ამ საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემამდე. კომპანია არის რწმუნებული (და, შესაბამისად, ამონაგებად აღრიცხავს იმ თანხის ნეტო (წმინდა) ოდენობას, რომელსაც იტოვებს თავისი სააგენტო მომსახურებისთვის) თუ მისი ფუნქციაა, უზრუნველყოს სხვა საწარმოს მიერ საქონლის ან მომსახურების მიწოდება. კომპანიამ დაასკვნა, რომ იგი მარწმუნებლად გამოდის ზემოაღწერილ საქონელთან და მომსახურებასთან მიმართებით, რადგან იგი კონტროლებს აღნიშნულ საქონელსა და მომსახურებას მომხმარებლისთვის მათ გადაცემამდე. შესაბამისად, კომპანია ამონაგებს ბრუტოს საფუძველზე აღრიცხავს.

მოთხოვნების აღიარება ხდება საქონლის მიწოდების დროს, ვინაიდან ეს ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც საზღაური უპირობოა, რადგან გადახდის ვადის მოსვლისთვის გარკვეული დროის გასვლაა საჭირო.

დაფინანსების კომპონენტები. მიიჩნევა, რომ დაფინანსების ელემენტი არ არსებობს, რადგან გაყიდვები ხორციელდება კრედიტის პირობით, რაც შესაბამისობაშია საბაზრო პრაქტიკასთან. ჯგუფი ამონაგებს იღებს საქონლის ან მომსახურების გადაცემიდან დროთა განმავლობაში და დროის გარკვეულ მომენტში შემდეგ ძირითად პროდუქციის ხაზებში:

ათას ლარში	2023	2022
საკომისიო შემოსავალი	39,946	40,149
პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის მომსახურება	2,502	139
აპარატებისა და ნაწილების გაყიდვა	2,037	1,389
შემოსავალი რეკლამიდან	599	64
სხვა გაწეული მომსახურება	536	499
სულ ამონაგები	45,620	42,240

ამონაგების აღიარების დრო ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	2023	2022
დროის გარკვეულ მომენტში	42,519	42,037
დროთა განმავლობაში	3,101	203
სულ ამონაგები	45,620	42,240

ჯგუფი ამონაგებს ძირითადად იღებს საქართველოში, ხოლო პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის მომსახურებას უწევს მომხმარებელს, რომელიც ვარნაში, ბულგარეთში, საქმიანობს.

21. მომსახურების ხარჯები

ათას ლარში	2023	2022
დილერების საკომისიო	(20,004)	(20,810)
იჯარის ხარჯი	(1,919)	(1,794)
პროფესიული მომსახურება	(1,862)	(787)
ქსელის ტექნიკური მომსახურება და შეკეთება	(1,829)	(1,739)
საოფისე და ადმინისტრაციული ხარჯი	(1,745)	(1,798)
პროვადერების გასამრჯელო	(878)	(974)
სულ მომსახურების ხარჯები	(28,237)	(27,902)

ჯგუფის მომსახურების ხარჯის მნიშვნელოვან ნაწილს შეადგენს დილერების გასამრჯელოები, რომლებიც გადაეხდება დილერების ქსელს.

22. შრომითი დანახარჯები**არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა**

დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები. ხელფასები, საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო და სოციალური დაზღვევის ფონებში შენატანები, ანაზღაურებადი წლიური შვებულება და ბიულეტენი, პრემიები და არაფულადი სარგებელი (მაგალითად, ჯანდაცვის მომსახურება და საბავშვო ბაღების მომსახურება) ირიცხება იმ წელს, რომელშიც შესაბამისი მომსახურება გაიწია კომპანიის დასაქმებულთა მიერ.

ათას ლარში	2023	2022
ხელფასები	(11,199)	(9,822)
პრემიები	(192)	(611)
სულ შრომითი დანახარჯები	(11,391)	(10,433)

23. ფინანსური დანახარჯები

ათას ლარში	2023	2022
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	(2)	(12)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებაზე	(180)	(162)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალი	-	(1,996)
სულ ფინანსური დანახარჯები	(182)	(2,170)

საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა და ზარალი ძირითადად გამოწვეულია ჯგუფის ევროსა და აშშ დოლარში გამოხატული აქტივებისა და ვალდებულებების გადანაწილებით. სავალუტო რისკის შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ 27-ე შენიშვნა.

24. ფინანსური შემოსავალი

ათას ლარში	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	79	178
საპროცენტო შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირზე გაცემული სესხებიდან	409	547
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	263	-
სულ ფინანსური შემოსავალი	751	725

25. მთავარი შვილობილი და მეკავშირე საწარმოები

სახელწოდება	საქმიანობის ხასიათი	ხმის უფლებების პროცენტული მაჩვენებელი	მესაკუთრეობის პროცენტული მაჩვენებელი	რეგისტრაციის ქვეყანა
შვილობილი საწარმოები:				
შპს „ტესო სოლუშენსი“	ტერმინალის სათადარიგო ნაწილების გაყიდვა პროგრამული უზრუნველყოფის მომსახურება	100%	100%	საქართველო
შპს „ასტერბიტი“	უზრუნველყოფის მომსახურება	100%	100%	საქართველო

შპს „ასტერბიტი“ ჯგუფმა 2023 წლის 4 ნოემბერს დააფუძნა. მისი ძირითადი საქმიანობა არის პროგრამული უზრუნველყოფის და პროგრამირების მომსახურების გაწევა მესამე მხარეებისთვის.

26. პირობითი ვალდებულებები და საოპერაციო რისკები

სასამართლოში საქმის წარმოება. დროდადრო, საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას ჯგუფის წინააღმდეგ შეიძლება აღიძვროს სარჩელი. თავისი შეფასებებისა და შიდა თუ გარე პროფესიონალების რჩევის საფუძველზე, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ არ განიცდის არსებით ზარალს სარჩელებიდან იმ თანხაზე მეტი ოდენობით, რაც დარეზერვებული აქვს წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემას ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც შეიძლება ხშირად სხვადასხვაგვარად იქნეს განმარტებული. გადასახადები მოწმდება რამდენიმე სახელმწიფო ორგანოს მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების, საურავებისა და პირგასამტეხლოს დაკისრების უფლება.

საგადასახადო წლის შემოწმება საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში უფრო დიდი ხნის შემდეგაც.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მან ადეკვატურად ასახა საგადასახადო ვალდებულებები, რომ შესაბამისი კანონმდებლობის მისეული ინტერპრეტაცია მართებულია და რომ ჯგუფის საგადასახადო სტატუსი უცვლელი დარჩება.

26. პირობითი ვალდებულებები და საოპერაციო რისკები (გაგრძელება)

საქართველოს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობა ზოგადად შეესაბამება საერთაშორისო სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პრინციპებს, რომელიც შემუშავებულია ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო) მიერ 2010 წელს. ეს კანონმდებლობა დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებების დაკისრების საშუალებას იძლევა კონტროლირებულ ოპერაციებთან მიმართებაში (გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან და გარკვეული ტიპის ოპერაციები არადაკავშირებულ მხარეებთან), თუ ეს ოპერაციები არ ხდება გაშლილი ხელის პრინციპით. ხელმძღვანელობას დანერგილი აქვს შიდა კონტროლი, რათა აკმაყოფილებდეს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობის მოთხოვნებს.

კონტროლირებული ოპერაციებით განპირობებული საგადასახადო ვალდებულებები განისაზღვრება მათი ფაქტობრივი გარიგების ფასების მიხედვით. შესაძლებელია სატრანსფერო ფასების წესების ინტერპრეტაციებით მსგავსი სატრანსფერო ფასების ექვევმ დაყენება. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ჯგუფს არ აქვს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის რისკი პერიოდის ბოლოსთვის (2022 წ.: არა) და აპირებს ჯგუფის სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პოზიციების შენარჩუნებას.

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში კანონმდებლობა გარემოს დაცვის დარგში ვითარდება, ხოლო სამართალგამოყენების ფორმები სამთავრობო ორგანოების მუდმივი გადასინჯვის საგანს წარმოადგენს. ჯგუფი პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოს დაცვის კანონმდებლობის შესაბამისად. როგორც კი წარმოიქმნება ვალდებულება, ხდება მისი აღიარება. არსებულ წესებში ან კანონმდებლობაში ცვლილებების და ასევე სამოქალაქო საქმეებთან დაკავშირებული სასამართლო პროცესების შედეგად წარმოქმნილი პოტენციური ვალდებულებების შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ მათ შეიძლება მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინონ. მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, სამართალგამოყენების არსებული კლიმატის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ გარემოსათვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებით არა აქვს მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

კლიმატური ცვლილების გათვალისწინება. ჯგუფის ხელმძღვანელობა ყურადღებით ეკიდება კლიმატური ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ გლობალური ცნობადობის ამადლების საკითხს. ამჟამად ამ საკითხს არ აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, ხოლო ჯგუფის საქმიანობაზე და ბიზნესგეგმვაზე სამომავლო ეფექტების წინასწარ განსაზღვრა რთულია. ხელმძღვანელობა აგრძელებს ამ მხრივ მიმდინარე ცვლილებების მეთვალყურეობას და საჭიროებისამებრ მოახდენს რეაგირებას, რათა უზრუნველყოს ჯგუფის სიცოცხლისუნარიანობა და დანერგავს მთავრობის ყველა სახელმძღვანელო მითითებას, თუ ისინი შეეხება იმ ბაზრებს, რომლებშიც ჯგუფი საქმიანობს.

27. ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფში რისკის მართვის ფუნქცია ხორციელდება ფინანსურ, საოპერაციო და იურიდიულ რისკებთან მიმართებაში. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო (მათ შორის სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა საფასო რისკს), საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებს. ამ რისკების მართვას ჯგუფის ხელმძღვანელობა ზედამხედველობს.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა შესაძლოა განიცადოს ზარალი, თუ მისმა კლიენტებმა ან მონაწილე მხარეებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით კონტრაპენტებთან ან კონტრაპენტების ჯგუფთან მიმართებით. ასეთი რისკების მონიტორინგი ხდება უწყვეტად, ხოლო მათი გადახედვა ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად.

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მქონე სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივები, გარდა შემდეგისა:

- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-11 შენიშვნა);
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (მე-13 შენიშვნა);
- გაცემული სესხები (მე-12 შენიშვნა).

ყველა ფინანსური აქტივის საკრედიტო ხარისხის მუდმივი მონიტორინგი ხდება საკრედიტო ხარისხში შესაძლო უარყოფითი ცვლილებების დროულად გამოსავლენად. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და გაცემულ სესხებს რაც შეეხება, ხელმძღვანელობა საკრედიტო ხარისხს აკონტროლებს ვადაგადაცდილებული დღეების მიხედვით. გაცემული სესხებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ხდება ინდივიდუალურად, ვინაიდან მთლიან ბალანსს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო მართავს. ჯგუფის შეფასებით, ეს თანხები სრულად ამოღებადია და ამიტომ ამ დავალიანებებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ შეუქმნია. 2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულება ყველაზე კარგად ასახავს მათთვის დამახასიათებელ მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს.

ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი რაოდენობის მომხმარებლებს შორის.

(ბ) საბაზრო რისკი

ჯგუფს აქვს საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკებს განაპირობებს ღია პოზიცია უცხოურ ვალუტაში და პროცენტთან აქტივებსა და ვალდებულებებში, რომელთაგან ყველა დამოკიდებულია ბაზრის ზოგად და კონკრეტულ ცვლილებებზე.

ქვემოთ მოცემული საბაზრო რისკების მიმართ მგრძნობელობა ეყრდნობა ცვლილებას ერთ ფაქტორში, როდესაც ყველა დანარჩენი ფაქტორი მუდმივია. პრაქტიკაში ეს ნაკლებად სავარაუდოა, რომ მოხდეს და გარკვეულ ფაქტორებში მომხდარი ცვლილებები შეიძლება ერთმანეთთან კორელაციაში იყოს – მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთისა და სავალუტო კურსების ცვლილება.

(გ) სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფითად აისახება ცვლილებები სავალუტო კურსებში, რომლებიც ჯგუფისთვის აქტუალურია. ჯგუფის გარკვეული ოპერაციები უცხოურ ვალუტებშია გამოხატული. ჯგუფი არ იყენებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს სავალუტო რისკის სამართავად, ამავდროულად, ჯგუფის ხელმძღვანელობა ასეთი რისკების შემცირებას ცდილობს უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებების მართვით ჯგუფის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის სავალუტო კურსის მერყეობის რისკის მოცულობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის:

	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
<i>ათას ლარში</i>						
ლარი	15,336	(20,386)	(5,050)	11,926	(16,252)	(4,326)
აშშ დოლარი	317	(888)	(571)	454	(1,433)	(979)
ევრო	9,361	-	9,361	8,647	-	8,647
სულ	25,014	(21,274)	3,740	21,027	(17,685)	3,342

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებით სავალუტო კურსის მოსალოდნელი ცვლილებების ეფექტი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ყველა სხვა ცვლადის უცვლელობის შემთხვევაში:

ათას ლარში	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	(114)	(196)
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით	114	196
ევროს გამყარება 20%-ით	1,872	1,729
ევროს გაუფასურება 20%-ით	(1,872)	(1,729)

რისკის მოცულობა გამოთვლილია მხოლოდ ფულადი ნაშთებისთვის, რომლებიც გამოხატულია ჯგუფის სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტებში.

(დ) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას არ ახდენს ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა, რადგან მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ფიქსირებული განაკვეთები აქვს.

(ე) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ საწარმოს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება. ხელმძღვანელობა აკვირდება ყოველთვიურ პროგნოზებს ჯგუფის ფულად ნაკადებთან დაკავშირებით.

ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებიც გაანალიზებულია დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადის მიხედვით. ვადების ცხრილში ნაჩვენებია თანხები წარმოადგენს ფულადი სახსრების სახელშეკრულებო არადისკონტირებულ ნაკადებს. ამგვარი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული ოდენობებისგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მითითებული თანხები ემყარება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მონაცემებს. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
სალიზინგო ვალდებულებები	81	93	701	706	21	1,602
სავაჭრო ვალდებულებები	19,899	-	-	-	-	19,899
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხისა და პროცენტის სამომავლო გადახდების ჩათვლით	19,995	93	701	706	21	21,516

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ათას ლარში	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	328	126	503	941	-	1,898
სავაჭრო ვალდებულებები	15,983	-	-	-	-	15,983
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხისა და პროცენტის სამომავლო გადახდების ჩათვლით	16,311	126	503	941	-	17,881

28. კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას ჯგუფის ამოცანაა დაიცვას ჯგუფის უნარი, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს აქციონერებისთვის ამონაგების განაწილება და სხვა დაინტერესებული პირებისთვის პრივილეგიების მინიჭება და შეინარჩუნოს კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურა, კაპიტალის ღირებულების შემცირების მიზნით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით, ჯგუფმა შესაძლებელია შეცვალოს მფლობელისთვის გადახდილი დივიდენდების ოდენობა, დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელს, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შემცირების მიზნით. კაპიტალის ოდენობა, რომელსაც ჯგუფი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მართავდა, იყო 21,238 ათასი ლარი (2022 წ.: 21,432 ათასი ლარი).

29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ხდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეების მიხედვით: (i) 1-ელი დონე – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე, (ii) მე-2 დონე – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა, და (iii) მე-3 დონე – ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომლებიც არ ეყრდნობა ემპირიულ საბაზრო მონაცემებს (ე.ი. არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები). ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით შეფასებისას ხელმძღვანელობა იყენებს განსჯას. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასება ეყრდნობა ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს, რომლებიც მნიშვნელოვან კორექტირებებს საჭიროებენ, მაშინ შეფასება მე-3 დონეს განეკუთვნება. შეფასების ამოსავალი მონაცემების მნიშვნელობა ფასდება მთლიანად სამართლიანი ღირებულებით შეფასებასთან მიმართებით.

(ა) აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში

სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შესაბამისი დონის მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულება და საბალანსო ღირებულება იმ აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით:

29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების სამართლიანი ღირებულება დაახლოებით ტოლია მათი საბალანსო ღირებულებისა, ამ ინსტრუმენტების დაფარვის მოკლე ვადის გამო;
- გაცემული სესხების, პროცენტიანი სესხებისა და საიჯარო ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება გამოითვლება სამომავლო ფულადი ნაკადების ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული საბაზრო განაკვეთებით დისკონტირებით.

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2023 წ.				31 დეკემბერი, 2022 წ.			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება
აქტივები								
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	385	-	385	-	376	-	376
- გაცემული სესხები	-	6,568	-	6,568	-	8,608	-	8,608
სულ აქტივები	-	6,953	-	6,953	-	8,984	-	8,984
ვალდებულებები								
- ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	-	-	-	-
- სავაჭრო ვალდებულებები	-	19,914	-	19,914	-	15,983	-	15,983
სულ ვალდებულებები	-	19,914	-	19,914	-	15,983	-	15,983

30. ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის, ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ახდენს ფინანსური აქტივების შემდეგ კატეგორიებად კლასიფიკაციას: (ა) ფინანსური აქტივები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (ბ) სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, (გ) წილობრივი ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და (დ) ფინანსური ინსტრუმენტები, შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით. ფინანსურ ინსტრუმენტების, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ორი ქვეკატეგორია აქვთ: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული საწყისი აღიარებისას. ამასთან, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები ცალკე კატეგორიაში შედის. ჯგუფის ყველა ფინანსური აქტივი თავდაპირველად ხვდება სამართლიანი ღირებულების კატეგორიაში და შემდგომში – ამორტიზებული ღირებულების კატეგორიაში.

31. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები

შენატანები შვილობილი საწარმოების კაპიტალში.

შპს „ასტერბიტი“: 2024 წლის 1 აპრილს კომპანიამ გადაწყვიტა თავისი შვილობილი საწარმოს, შპს „ასტერბიტის“, საწესდებო კაპიტალის გაზრდა 650 ათასი ლარით. ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის 250 ათასი ლარი კომპანიის მიერ გადასახდელი იყო შენატანის სახით.

შპს „ტესო სოლუშენსი“: 2024 წლის 20 მარტს კომპანიამ გადაწყვიტა თავისი შვილობილი საწარმოს, შპს „ტესო სოლუშენსის“, საწესდებო კაპიტალის შემცირება 470 ათასი ლარით.

სს „ოპა ჯგუფი“
მმართველობის ანგარიშგება

სს „ოპა ჯგუფის“ საქმიანობის მიმოხილვა

1. ჯგუფის შესახებ

„სს ოპკა“ (ყოფილი „სს ნოვა ტექნოლოჯი“, საიდენტიფიკაციო კოდი: 248429598) საქართველოს ფინანსური ტექნოლოგიების ბაზარზე ყოველდღიურად დაახლოებით 210,000 მომხმარებელს უწევს გადახდის მომსახურებას. ჯგუფი 2007 წელს „სს ნოვა ტექნოლოჯის“ სახელწოდებით დაფუძნდა. თავდაპირველად მომხმარებელს შესთავაზა POS ტერმინალებით და Payline-ით სარგებლობა და თბილისში განათავსა პირველი თვითმომსახურების სწრაფი ჩარიცხვის აპარატები. მოგვიანებით, ჯგუფმა შექმნა ბრენდი PayBox, დაამზადა საქართველოში პირველი სწრაფი ჩარიცხვის თვითმომსახურების აპარატები და დაიწყო ქსელის გაფართოება. ამავდროულად, მან გახსნა თავისი პირველი წარმომადგენლობა და თანდათანობით მოიცვა ქვეყნის ყველა რეგიონი. გარდა ამისა, ჯგუფმა დაიწყო სწრაფი გადახდის ტერმინალებისა და მათი ნაწილების გაყიდვა საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ. „ოპკა“ მომხმარებელს შესაძლებლობას აძლევს დაცულ სივრცეში პრაქტიკული ფინანსური სერვისებით ისარგებლოს - გადაიხადოს, გადარიცხოს და დააგროვოს ფული მარტივად, რთული ოპერაციებისა და დამაბნეველი ბიუროკრატიის გარეშე. დღეისათვის სს „ოპკა“ საქართველოში 8,584 გადახდის წერტილით არის წარმოდგენილი. აქედან 3,010 გადახდის წერტილი ჯგუფის ქსელშია განთავსებული, ხოლო დანარჩენ 5,574-ს დილერის ქსელი მართავს. ჯგუფში დაახლოებით 356 თანამშრომელია დასაქმებული. საქართველოს მასშტაბით გახსნილია რეგიონული წარმომადგენლობები, სადაც მომხმარებელს შეუძლია მიიღოს ჯგუფის მომსახურება. ჯგუფი არის შპს „ტესო ტექ სოლუშენსის“ და შპს „ასტერბიტი“ (შემდგომში „შვილობილი საწარმოები“) ჰოლდინგური მშობელი საწარმო. ჯგუფი, თავის შვილობილ საწარმოსთან ერთად, შეადგენს კომპანიების ჯგუფს (შემდგომში „ჯგუფი“).

2. ძირითადი საქმიანობა და მომსახურების აღწერა

გარდა ქვეყანაში მოქმედი სახელმწიფო და იურიდიული ნორმებისა, რომლებითაც საქართველოში რეგულირდება ბიზნესი, ჯგუფის, როგორც გადახდის მომსახურების მომწოდებლის, საქმიანობას ასევე არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი. ჯგუფი ამასთანავე ანგარიშვალდებულია ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის წინაშე. თავისი საქმიანობიდან გამომდინარე, ჯგუფი თანამშრომლობს თანხის მიმღებებთან, დილერებთან და მომხმარებლებთან. თანხის მიმღებებს ჯგუფი სთავაზობს სისტემაში ჩართვას და გადახდების მიღებას საკუთარი სარგებლისთვის. ჯგუფის გადახდის სისტემა PayBox-ის სწრაფი ჩარიცხვის თვითმომსახურების აპარატები მომხმარებლებს შემდეგი კატეგორიის გადახდების შესრულების საშუალებას აძლევს:

- ▶ მობილური და ტელეკომუნიკაცია;
- ▶ კომუნალურები;
- ▶ ტოტალიზატორები და ონლაინ თამაშები;
- ▶ ფინანსები და გზავნილები;
- ▶ ტრანსპორტი;
- ▶ ამანათები და ა.შ.

დაარსების დღიდან დღემდე ჯგუფმა თავისი საქმიანობა სხვადასხვა მიმართულებით განავითარა. 2018 წლის 4 სექტემბერს ჯგუფმა დააფუძნა შვილობილი საწარმო შპს „ოპკა კომერსი“ გაყიდვების სფეროში სპეციალიზაციისა და გაყიდვების უკეთ მართვის მიზნით. 2022 წელს შვილობილმა საწარმომ განახორციელა რებრენდინგი და საქართველოს ბაზარზე ფუნქციონირება დაიწყო „ტესო ტექ სოლუშენსის“ სახელწოდებით. შვილობილი საწარმოს ძირითადი საქმიანობაა:

- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალების, Payline-ების და ციფრული აღჭურვილობის სხვა ნაწილების ყიდვა/გაყიდვა/შეკეთება/აწყოება. შვილობილი საწარმო ზემოაღნიშნულ საქმიანობას ახორციელებს როგორც ქვეყნის ფარგლებში, ისე მის საზღვრებს გარეთ.
- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალებისა და Payline-ების ტექნიკური მომსახურება/ტრანსპორტირება.

2022 წლის ბოლოს ჯგუფმა დააფუძნა ახალი შვილობილი საწარმო შპს „ასტერბიტი“ პროგრამული უზრუნველყოფის მიმართულებით განვითარების მიზნით. შვილობილი საწარმო კომპანიებს სთავაზობს სხვადასხვა გადაწყვეტას პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარების მიმართულებით.

3. რეგიონული წარმომადგენლობა და დილერის ქსელი

ჯგუფის რეგიონული წარმომადგენლობები 2018 წლიდან არსებობენ და უზრუნველყოფენ ჯგუფის სწრაფი გადახდის ტერმინალების დროულ და გამართულ ფუნქციონირებას, ასევე დილერის ქსელის სწრაფი გადახდის ტერმინალების, Payline-ების და ვებ-ტერმინალების შეუფერხებელ მომსახურებას. რეგიონული წარმომადგენლობები ზედამხედველობენ ადგილების მოძიებას სწრაფი გადახდის ტერმინალების დასამონტაჟებლად, მათ ტექნიკურ გამართვას და მომხმარებლების მიერ სწრაფი გადახდის ტერმინალების მეშვეობით გადახდილი თანხების შეგროვებას. ორგანიზაციის მოთხოვნის შემთხვევაში, რეგიონული წარმომადგენლობები ასევე სრულ ტექნიკურ მომსახურებას უწევენ ჯგუფის ბრენდის სწრაფი გადახდის ტერმინალებს და, საჭიროების შემთხვევაში, უზრუნველყოფენ თანხების შეგროვებას. რეგიონებში ჯგუფი შეიძლება წარმოდგენილი იყოს როგორც საკუთარი, ისე დილერის ქსელის სწრაფი გადახდის ტერმინალებით, რომელთა გამართულ მუშაობაზე ზრუნვა რეგიონული წარმომადგენლობების პასუხისმგებლობაა. თბილისის რეგიონული წარმომადგენლობა დაყოფილია ოთხ ზონად, რათა დედაქალაქის მასშტაბი სრულად გაკონტროლდეს.

ჯგუფი მომხმარებლებს მომსახურებას უწევს საკუთარი სწრაფი გადახდის ტერმინალების ქსელით და ასევე დილერის ქსელით. დილერის ქსელის მეშვეობით ჯგუფი ინდივიდუალურ მეწარმეებს და იურიდიულ პირებს უწევს სწრაფი გადახდის ტერმინალებით და შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფით მომსახურებას, ჯგუფთან გაფორმებული ხელშეკრულებების საფუძველზე. ჯგუფი დილერებს საქართველოს მასშტაბით შემდეგ მომსახურებას სთავაზობს:

- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალების ტექნიკური მხარდაჭერა;
- ▶ საინკასაციო მომსახურება;
- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალების, POS ტერმინალებისა და მათი სათადარიგო ნაწილების შეკეთება და ტექნიკური გამართვა;
- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალებისა და Payline-ის ნაწილების რეალიზაცია;
- ▶ მომხმარებელთა მომსახურება იყენებს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ საანგარიშებო სისტემას, რომელიც ახდენს თითოეული შემოსული ზარის კატეგორიზაციას და გაწეული მომსახურების ხარისხის შეფასებას, რათა მოხდეს პრობლემების გადაჭრის მთლიანი პროცესის გაანალიზება და მომსახურების დახვეწისთვის მნიშვნელოვანი დასკვნების გაკეთება.

4. ჯგუფის მთავარი ტექნოლოგიური სამუშაოების მიმოხილვა 2023 წელს

2023 წელს ჯგუფმა ახალი პროექტები წამოიწყო ამონაგების გაზრდის მიზნით. ახალი სერვისები რეგიონულ წარმომადგენლობებს დაეხმარა თავიანთ რეგიონებში პოზიციების განმტკიცებაში. წლის განმავლობაში ჯგუფს ჰქონდა სხვადასხვა მარკეტინგული კამპანია ერთგული მომხმარებლების რაოდენობის შესანარჩუნებლად და გასაზრდელად. შიდა განვითარებისთვის ჯგუფმა დაიწყო ბუღალტრული აღრიცხვა საწარმოო რესურსების დაგეგმვის სისტემაში ფინანსური მონაცემების უკეთ მართვისა და შიდა კონტროლებისთვის.

5. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები¹

საოპერაციო შემოსავალი

EBITDA

39.9 მლნ

-0.5% წლიური

2021 41.1

2022 40.1

2023 39.9

3.9 მლნ

55% წლიური

2021 4.6

2022 2.5

2023 3.9

(მილიონი ლარი)

(მილიონი ლარი)

საოპერაციო ხარჯის კოეფიციენტი

აქტივების ბრუნვის კოეფიციენტი

1.06

5%
წლიური

2021 0.97

2022 1.00

2023 1.06

0.92

-9%
წლიური

2021 0.99

2022 1.01

2023 0.92

მიმდინარე ლიკვიდურობის კოეფიციენტი

სავაჭრო მოთხოვნების ბრუნვა დღეების
მიხედვით

1.41

41%
წლიური

2021 0.97

2022 1.00

2023 1.41

3.48

17%
წლიური

2021 2.08

2022 2.98

2023 3.48

აქტიური გადახდის ტერმინალების რაოდენობა

8,050

-4.6% წლიური

2021 7,960

2022 8,418

2023 8,050

6. ჯგუფის 2023 წლის ფინანსური მაჩვენებლების მიმოხილვა

2023 წელს საოპერაციო შემოსავალი 2022 წელთან შედარებით 1%-ით, ხოლო 2021 წელთან შედარებით 2%-ით შემცირდა. ფულადი ნაკადების საშუალო შემოდინება 2022 წელთან შედარებით ერთ ტრანზაქციაზე 19%-ით, ხოლო 2021 წელთან შედარებით 14%-ით გაიზარდა. ამის პარალელურად ტრანზაქციების რაოდენობა 2022 წელთან და 2021 წელთან შედარებით თანდათანობით მცირდება 12%-ით და 8%-ით, შესაბამისად. შესაბამისად, ეს ფაქტი შეიძლება მიუთითებდეს ფიზიკური გადახდის აპარატების მოხმარების კლებად ტენდენციაზე. ჯგუფის სტრატეგიული გეგმები მიზნად ისახავს ბაზარზე ბრუნდის ცნობადობის გაუმჯობესებას.

7. სამომავლო გეგმები

2024 წელს კომპანია იწყებს ფინანსური პოზიციის განმტკიცებას. იგეგმება შემოსავლების ახალი ნაკადების წარმომქმნელი პროდუქტების დანერგვა და მომხმარებლებისთვის სხვადასხვა მომსახურების შეთავაზება.

¹ ყველა ფინანსური მაჩვენებელი გამოთვლილია საკომისიო შემოსავლის საფუძველზე.

8. საქმიანობის შეფასების კოეფიციენტები

ჯგუფი თავისი საქმიანობის შედეგების შესაფასებლად იყენებს გარკვეულ ცვლადებსა და კოეფიციენტებს, რომლებზე დაყრდნობითაც გეგმავს საპასუხო ზომებს. მათგან ყველაზე მნიშვნელოვანი შემდეგი კოეფიციენტებია:

შემოსავალი ერთ ტერმინალზე - მაჩვენებელი, რომელიც ყველაზე ობიექტურად განსაზღვრავს ჯგუფის ფარგლებში ან საქმიანობის სფეროში განხორციელებული ცვლილებების ეფექტურობას. ცვლილებები შეიძლება შეეხოს ტერმინალის გეოგრაფიულ მდებარეობას ან ჰქონდეს უფრო ფართო სტრატეგიული თუ დარგობრივი მასშტაბი. შემოსავალი ერთ ტერმინალზე ფინანსური პროგნოზების მოდელებში გამოყენებული მთავარი ცვლადია.

დამატებული მომსახურებების საშუალო რაოდენობა ერთ თვეში - ეს მაჩვენებელი განსაზღვრავს ზრდის ტემპსა და ჯგუფის მიერ შეთავაზებული მომსახურების მრავალფეროვნებას.

9. აქციები

კომპანიის კაპიტალი დაყოფილია 361,594,50 ჩვეულებრივ აქციად, რომელთა 100%-საც ფლობს სს „ჩეხური ენერგო-პრო ა.ს.“. თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება 1 (ერთი) თეთრია.

10. მთავარი რისკები და განუსაზღვრელობები

ჯგუფის საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მნიშვნელოვანია პოტენციური რისკების დროულად გამოვლენა და მართვა. რისკების დადგომამ, შესაძლოა, ფინანსური და არაფინანსური დანაკარგები გამოიწვიოს. შესაბამისად, სხვადასხვა მიმართულებით მთელი რიგი ღონისძიება ტარდება შესაძლო რისკებისგან საქმიანობის დასაცავად და მათ მინიმუმამდე დასაყვანად. ჯგუფში ფუნქციონირებს მონიტორინგის განყოფილება, რომელიც არ არის ჩართული საოპერაციო საქმიანობაში და რომელიც იკვლევს და აფასებს ჯგუფში მიმდინარე პროცესებს, როგორც დამოუკიდებელი მხარე. შესაძლო ფინანსური ზარალის თავიდან ასაცილებლად ჯგუფი სარგებლობს შიდა და გარე აუდიტის მომსახურებით. ამასთან, ჯგუფს მესამე მხარისთვის გადაცემული აქვს იურიდიული მომსახურების გაწევის უფლებამოსილება. ზემოაღნიშნული ერთეული უზრუნველყოფს, რომ ჯგუფის საქმიანობა შესაბამისობაში იყოს საქართველოს კანონმდებლობასთან, ასევე ჯგუფს წარმოადგენს სასამართლოში და სხვა მესამე მხარეებთან. საქმიანობის პროცესში ჯგუფმა უნდა დაამუშაოს პერსონალური მონაცემები. ამასთან დაკავშირებით, ჯგუფის იურიდიული განყოფილება უზრუნველყოფს იმას, რომ კომპანიის საქმიანობა შესაბამისობაში იყოს საქართველოს კანონთან პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ, რათა ჯგუფის მიერ მოპოვებული პერსონალური მონაცემები კანონით გათვალისწინებული წესით იქნეს დაცული.

რისკი: დილერების მიერ ნაღდი ფულის ნაშთის ლიმიტის მართვასთან დაკავშირებული პრობლემები.

რისკის აღწერა: ჯგუფს შეიძლება შეექმნას დილერის მიერ ჯგუფისგან სწრაფი გადახდის ტერმინალების ფუნქციონირებისთვის გარკვეული ვადით მიღებული ნაღდი ფულის ნაშთის ლიმიტის დაბრუნებასთან დაკავშირებული სირთულეების რისკი. რისკი შეიძლება გამოიწვიოს დილერის პოტენციურმა ფინანსურმა სიმწიფეებმა, თაღლითობამ ან სწრაფი გადახდის ტერმინალებში განთავსებული ნაღდი ფულის შესაძლო მითვისებამ მესამე მხარის მიერ.

რისკის შემცირების მეთოდი: დილერის კრედიტუნარიანობის (გადახდისუნარიანობის) დადებითად შეფასება ნაღდი ფულის ლიმიტის გაცემის წინაპირობაა. შეფასების პროცესში ხდება დილერის საკუთრებაში არსებული სწრაფი გადახდის ტერმინალების გამართული ფუნქციონირებისა და დილერისთვის გაცემული საკომისიოს თანხის გათვალისწინება.

რისკი: ნაღდი ფულის მითვისების/დაკარგვის რისკი.

რისკის აღწერა: ჯგუფს შეიძლება შეექმნას ნაღდი ფულის მითვისების ან დაკარგვის რისკი გადახდის აპარატებიდან ფულადი სახსრების შეგროვების პროცესში. ფული შეიძლება დაკარგული/მითვისებული იქნეს არა მხოლოდ პროცესში მონაწილე პირის მიერ, არამედ გარეშე პირის მიერაც.

რისკის შემცირების მეთოდი: გადახდის აპარატებიდან ნაღდი ფულის შეგროვების პროცესის გამჭვირვალობის უზრუნველსაყოფად, ჯგუფის უფლებამოსილი თანამშრომელი ყოველდღიურად ამოწმებს და ადასტურებს ქსელში ნაღდი ფულის ბრუნვისა და აპარატებიდან გამოტანილი თანხების შესაბამისობას. შეუსაბამობის აღმოჩენის შემთხვევაში, ხდება მიზეზების გამოძიება და მიიღება შესაბამისი ზომები. შიდა თაღლითობის თავიდან ასაცილებლად, იმ თანამშრომლებთან, რომლებსაც უშუალოდ აქვთ შეხება ნაღდი ფულთან, ფორმდება გირაოთი უზრუნველყოფის ხელშეკრულებები.

რისკი: თაღლითური ოპერაციები ელექტრონული საფულის გამოყენებით.

რისკის აღწერა: არსებობს ელექტრონული საფულით თაღლითური გადახდების/ოპერაციების თეორიული რისკი, რამაც ჯგუფს შეიძლება მოუტანოს ფინანსური ზარალი და უარყოფითად აისახოს მის რეპუტაციაზე.

რისკის შემცირების მეთოდი: მიუხედავად იმისა, რომ პრაქტიკაში ასეთი რისკი ჯერ არ დამდგარა, ჯგუფი მაინც დგამს გარკვეულ ნაბიჯებს თავისი კლიენტების დასაცავად. ამ მიზნით, შემოღებული აქვს გარკვეული შეზღუდვები, რათა დაიცვას კლიენტები ელექტრონული საფულით არასათანადო გადახდების რისკისგან. ამ შეზღუდვების მიხედვით, იზღუდება საბარათე გადახდები სხვა კომპანიების ელექტრონულ საფულებზე; მომხმარებელს შეუძლია თანხა განათავსოს თავის ელექტრონულ საფულეზე ვებგვერდიდან მხოლოდ მიზნული პლასტიკური ბარათის მეშვეობით; გადახდის დღიური ლიმიტია დაწესებული SMS-ით და სოციალური მედით ავტორიზაციისთვის; გადახდის დღიური ლიმიტია დაწესებული ელექტრონული ფოსტით/პაროლით ავტორიზაციისთვის; შეზღუდულია ახარტულ თამაშებთან დაკავშირებული არავტორიზებული ოპერაციები და საქველმოქმედო შეწირულობები; ერთჯერადი გადახდის ლიმიტებია დაწესებული გარკვეულ პროდუქტებზე მათი რისკის დონის მიხედვით და ა.შ. ყოველივე ზემოაღნიშნული იცავს ჯგუფს და მისი ელექტრონული საფულის მომხმარებლებს თავიანთი ანგარიშებიდან თაღლითური ოპერაციების შესრულებისგან.

რისკი: მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნებთან შესაბამისობა რეგულაციებში შესული ცვლილებების გათვალისწინებით.

რისკის აღწერა: ჯგუფი, როგორც გადახდის მომსახურების მომწოდებელი, რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ. ჯგუფი ამასთანავე ანგარიშვალდებულია საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის წინაშე. ზემოაღნიშნულმა ორგანოებმა შეიძლება გაამკაცრონ სავალდებულო მოთხოვნები, რომელთა გათვალისწინება აუცილებელია ჯგუფის საქმიანობის პროცესში.

რისკის შემცირების მეთოდი: მარეგულირებელი ორგანოების მოთხოვნებთან სრული შესაბამისობის მისაღწევად, შესაბამისი პასუხისმგებლობით აღჭურვილი პირი მუდმივად ახდენს საკანონმდებლო აქტების მონიტორინგს და, ცვლილებების შემთხვევაში, ჯგუფის საქმიანობა, პოლიტიკა და პროცედურები თანხვედრაში მოჰყავს განახლებულ მოთხოვნებთან.

რისკი: ფულის გათეთრება (უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაცია).

რისკის აღწერა: ჯგუფის პარტნიორებმა და მომხმარებლებმა შეიძლება ჯგუფის გადახდის არხები და მის მიერ შეთავაზებული რომელიმე მომსახურება გამოიყენონ ფულის გათეთრებისთვის ან ტერორიზმის დაფინანსებისთვის.

რისკის შემცირების მეთოდი: ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების შემთხვევების თავიდან ასაცილებლად, თავისი საქმიანობის პროცესში, ჯგუფი სათანადოდ ითვალისწინებს საქართველოს ეროვნული ბანკისა და ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის მოთხოვნებსა და რეკომენდაციებს; ბიზნესსურთიერთობის დაწყებამდე, იგი საფუძვლიანად შეისწავლის და აფასებს პოტენციური პარტნიორის საქმიანობას, რეპუტაციასა და სხვა მნიშვნელოვან ასპექტებს. იგი ასევე აკონტროლებს მომხმარებლის გადახდებს და, საეჭვო გარემოებების აღმოჩენის შემთხვევაში, ამის შესახებ ატყობინებს შესაბამის ორგანოებს და ასრულებს მათ მითითებებს. ამავდროულად, ჯგუფის თანამშრომლები რეგულარულად გადიან ტრენინგს, რათა სათანადოდ შეასრულონ ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღმკვეთი კანონმდებლობის მოთხოვნები.

რისკი: კიბერთავდასხმების საფრთხეები.

რისკის აღწერა: დღესდღეობით კიბერთავდასხმები ბიზნესის თითქმის ყველა სფეროში ხდება, მაგრამ ფინანსური სექტორი, მასში თავმოყრილი ფულისა და ინფორმაციის გამო, შეიძლება ითქვას, ბოროტმოქმედებისთვის ყველაზე მიზნობრივია. აქედან გამომდინარე, კიბერთავდასხმების რისკის შემცირების მიზნით, ჯგუფი მუდმივად შეიმუშავებს დაცვის ეფექტურ მექანიზმებს.

რისკის შემცირების მეთოდი: ჯგუფი თავის მოწყობილობების მონიტორინგს ახორციელებს შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფის მეშვეობით, რათა დაიცვას მის ხელთ არსებული მონაცემები და მომხმარებლების ფული, და გარკვეულ მნიშვნელოვან აპარატებზე თითოეულ ქმედებას აკონტროლებს. სათანადო მექანიზმების არსებობა უზრუნველყოფს ჯგუფის შიდა სისტემის დაცვას კიბერვირუსების შეღწევისგან და შიდა ქსელზე გარე გავლენებისგან.

ჯგუფის საკრედიტო, საბაზრო, ლიკვიდურობის და ფულადი ნაკადების რისკებისა და მათი მართვის მექანიზმების მიმოხილვა წარმოდგენილია ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების 28-ე შენიშვნაში.

11. ფინანსური მონაცემების შიდა კონტროლის მექანიზმები

ფინანსური მონაცემების მიმოცვლა ჯგუფის ფარგლებში ხდება დადგენილი პროცედურების დაცვით, სადაც მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ჯვარედინი კონტროლის მექანიზმი. ეს უკანასკნელი უზრუნველყოფს მიწოდებული ფინანსური მონაცემების სიზუსტეს. მაგალითად, ერთი მხრივ, მათი გაზიარება ხდება რამდენიმე სტრუქტურულ ერთეულს შორის იმის დასადგენად, თუ რამდენად ზუსტია ფინანსური მონაცემები. ამასთან, სტრუქტურული ერთეული, რომელსაც ევალება ფულადი ნაკადების მიღებაზე კონტროლი, ბუღალტერიას ყოველდღიურად ან ყოველთვიურად (მონაცემების შემცველობის მიხედვით) აწვდის ინფორმაციას ბუღალტრულად გასატარებელ მონაცემებზე, იქნება ეს საოპერაციო თუ არასაოპერაციო შემოსავალი, პროგრამის მეშვეობით ყოველდღიურად შესრულებული სხვადასხვა ტიპის ოპერაცია, რეესტრში ასახული ფულადი რესურსი, აგენტების წინაშე არსებული ფინანსური ვალდებულებები და სხვა. მას შემდეგ, რაც ზემოხსენებულ და სხვა მონაცემებს ბუღალტერია ასახავს ბუღალტრულ პროგრამაში, ფულადი რესურსების მართვის პასუხისმგებლობის მქონე სტრუქტურული ერთეული ამოწმებს მონაცემების სიზუსტეს და შეაქვს ისინი პერიოდულ ფინანსურ ანგარიშგებებში. გარდა ამისა, ჯგუფს შეუშავებული აქვს შიდა კონტროლის პოლიტიკა და პროცედურები, რომელთა მეშვეობითაც ხდება ნებისმიერი სახის მონაცემების გაცვლა სტრუქტურულ ერთეულებს შორის და მათზე კონტროლის განხორციელება.

12. რეგიონის არასტაბილურობა

მომდევნო პერიოდში, უკრაინასა და რუსეთის ფედერაციას შორის ომის დაწყების შემდეგ, რამდენიმე დასავლურმა ქვეყანამ, მათ შორის აშშ-მ, გაერთიანებულმა სამეფომ და ევროკავშირმა რუსეთის ფედერაციას სანქციები დაუწესა. ომის დაწყების შემდეგ რუსული რუბლი უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით მნიშვნელოვნად გაუფასურდა, ასევე გაუფასურდა რუსული კომპანიების ფასიანი ქაღალდების ღირებულება. სიტუაცია ჯერ კიდევ იცვლება, თუმცა უკვე გამოიწვია ჰუმანიტარული კრიზისი და დიდძალი ეკონომიკური ზარალი უკრაინაში, რუსეთსა და დანარჩენ მსოფლიოში. უკრაინა და რუსეთი საქართველოს მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორები არიან. მოსალოდნელი იყო, რომ ომი უარყოფითად იმოქმედებდა 2023 წელს საქართველოს ეკონომიკურ ზრდაზე და შეიძლება არსებითი გავლენა მოეხდინა მომხმარებელთა ნდობაზე რეგიონის ყველა ქვეყანაში. რუსეთსა და საქართველოს შორის, უკვე 15 წელზე მეტია, დაძაბულობა არსებობს და ორ ქვეყანას ხანმოკლე შეიარაღებული კონფლიქტიც ჰქონდა 2008 წელს (რის შედეგადაც რუსეთმა კონტროლი მოიპოვა ორ სეპარატისტულ ტერიტორიაზე). პოლიტიკური არასტაბილურობის გაგრძელებამ ან ესკალაციამ, გეოპოლიტიკურმა კონფლიქტმა, საქართველოს სავაჭრო პარტნიორების ეკონომიკის დაღმასვლამ და რუსეთთან საქართველოს ურთიერთობის კიდევ უფრო გაუარესებამ, სასაზღვრო და ტერიტორიული დავების ჩათვლით, შეიძლება უარყოფითი გავლენა მოახდინოს საქართველოს პოლიტიკურ ან ეკონომიკურ სტაბილურობაზე, რამაც, თავის მხრივ, შესაძლოა არასახარბიელოდ იმოქმედოს „ოპკას“ ბიზნესსაქმიანობაზე, მათ შორის უარყოფითი ზეწოლა მოახდინოს ჯგუფის ბიზნესმოდელზე, შემოსავლებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

სს „ოპკა“ არსებითად არ არის დამოკიდებული რუსეთის, ბელარუსის ან უკრაინის ბაზრებზე. ვინაიდან ომი ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, რთულია კომპანიის საქმიანობაზე მისი გავლენის სარწმუნოდ შეფასება, რადგან გაურკვეველია ეკონომიკაზე მისი გავლენის მასშტაბი.

OPPA JSC

**International Financial Reporting Standards
Consolidated Financial Statements and
Independent Auditor's Report**

31 December 2023

Contents

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS

Consolidated Statement of Financial Position	1
Consolidated Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income	2
Consolidated Statement of Changes in Equity	3
Consolidated Statement of Cash Flows	4

Notes to the Consolidated Financial Statements:

1. The Group and its Operations	5
2. Operating Environment of the Group	5
3. Basis of Preparation	5
4. Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies	7
5. Adoption of New or Revised Standards and Interpretations	7
6. New Accounting Pronouncements	8
7. Balances and Transactions with Related Parties	9
8. Property, Plant and Equipment	9
9. Intangible Assets	12
10. Right-of-use Assets and Lease Liabilities	14
11. Cash and Cash Equivalents	15
12. Loans Issued	15
13. Trade and Other Receivables	17
14. Prepayments	19
15. Inventory	20
16. Reconciliation of Liabilities arising from Financing Activities	20
17. Share Capital	21
18. Trade and Other Payables	21
19. Advances Received	22
20. Revenue from Contracts with Customers	22
21. Service Expenses	24
22. Labour Costs	24
23. Finance Costs	24
24. Finance Income	24
25. Principal Subsidiaries and Associates	25
26. Contingencies, Commitments and Operating Risks	25
27. Financial Risk Management	26
28. Management of Capital	28
29. Fair Value of Financial Instruments	28
30. Presentation of Financial Instruments by Measurement Category	28
31. Events after the Reporting Period	29

Other information - Management Report

Independent Auditor's Report

To the Shareholder and Management of JSC OPPA

Our opinion

In our opinion, the consolidated financial statements present fairly, in all material respects, the consolidated financial position of JSC OPPA (the "Company") and its subsidiaries (together - the "Group") as at 31 December 2023, and the Group's consolidated financial performance and consolidated cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

What we have audited

The Group's consolidated financial statements comprise:

- the consolidated statement of financial position as at 31 December 2023;
- the consolidated statement of profit or loss and other comprehensive income for the year then ended;
- the consolidated statement of changes in equity for the year then ended;
- the consolidated statement of cash flows for the year then ended; and
- the notes to the consolidated financial statements, comprising material accounting policy information and other explanatory information.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's responsibilities for the audit of the consolidated financial statements section of our report.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Independence

We are independent of the Group in accordance with the International Code of Ethics for Professional Accountants (including International Independence Standards) issued by the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA Code). We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code.

Other information

Management is responsible for the other information. The other information comprises the Management Report (but does not include the consolidated financial statements and our auditor's report thereon).

Our opinion on the consolidated financial statements does not cover the Management Report.

In connection with our audit of the consolidated financial statements, our responsibility is to read the Management Report and, in doing so, consider whether the Management Report is materially inconsistent with the consolidated financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement in the Management Report, we are required to report that fact.

We have nothing to report in this regard.

In addition, we are required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing to express an opinion whether certain parts of the Management Report comply with respective regulatory normative acts and to consider whether the Management Report includes the information required by the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Based on the work undertaken in the course of our audit, in our opinion:

- the information given in the Management Report for the financial year for which the consolidated financial statements are prepared is consistent with the consolidated financial statements;
- the information given in the Management Report complies with the requirements of paragraph 6 of article 7 of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing.

Responsibilities of management for the consolidated financial statements

Management is responsible for the preparation and fair presentation of the consolidated financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing, and for such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of the consolidated financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the consolidated financial statements, management is responsible for assessing the Group's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the Group or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Auditor's responsibilities for the audit of the consolidated financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the consolidated financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these consolidated financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the consolidated financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Group's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Group's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the consolidated financial statements or, if such disclosures are

inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Group to cease to continue as a going concern.

- Evaluate the overall presentation, structure and content of the consolidated financial statements, including the disclosures, and whether the consolidated financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group to express an opinion on the consolidated financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the Group audit. We remain solely responsible for our audit opinion.

We communicate with management regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC

PricewaterhouseCoopers Georgia LLC (Reg.# SARAS-F-775813)

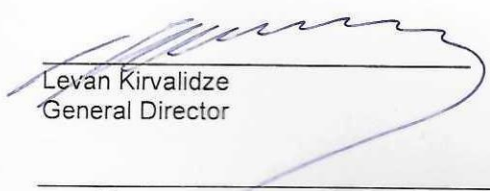
Lasha Janelidze (Reg.#SARAS-A-562091)

15 May 2024
Tbilisi, Georgia

Consolidated Statement of Financial Position

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	31 December 2023	31 December 2022
ASSETS			
Current assets			
Cash and cash equivalents	11	18,061	12,103
Trade and other receivables	13	385	376
Inventory	15	4,065	4,372
Prepayments	14	1,469	1,937
Loans issued	12	6,568	-
Tax assets, net		61	163
Total current assets		30,609	18,951
Non-current assets			
Loans issued	12	-	8,608
Other Intangible assets	9	3,366	3,299
Property, plant and equipment	8	9,534	8,917
Total non-current assets		12,900	20,824
TOTAL ASSETS		43,509	39,775
LIABILITIES			
Current liabilities			
Trade and other payables	18	19,914	15,983
Advances received	19	997	2,193
Tax payables, net		-	51
Lease liability	10	740	731
Total current liabilities		21,651	18,958
Non-current liabilities			
Lease liability	10	620	971
Total non-current liabilities		620	971
TOTAL LIABILITIES		22,271	19,929
EQUITY			
Share capital	17	3,616	3,616
Retained earnings		17,622	16,230
TOTAL EQUITY		21,238	19,846
TOTAL EQUITY AND LIABILITIES		43,509	39,775

Approved for issue and signed on behalf of the Management on 15 May 2024:

Levan Kirvalidze
General Director

Ketevan Maisuradze
Head of Financial Department

The accompanying notes on pages 5 to 29 are an integral part of these Consolidated financial statements.

Consolidated Statement of Profit or Loss and Other Comprehensive Income			
In thousands of Georgian Lari	Note	2023	2022
Revenue	20	45,620	42,240
Service expenses	21	(28,237)	(27,902)
Labor costs	22	(11,391)	(10,433)
Materials expenses		(1,679)	(1,238)
Marketing expenses and product development		(482)	(455)
Other expenses		(464)	(247)
Other income		519	554
Earnings before finance income, finance costs, income tax expense, depreciation and amortization		3,886	2,519
Depreciation and amortization	8,9	(3,063)	(2,660)
Operating profit/(loss)		823	(141)
Finance income	24	751	725
Finance costs	23	(182)	(2,170)
Profit/(loss) before income tax		1,392	(1,586)
Income tax expense		-	-
PROFIT/(LOSS) FOR THE YEAR		1,392	(1,586)
Other comprehensive income for the year		-	-
TOTAL COMPREHENSIVE INCOME/(LOSS) FOR THE YEAR		1,392	(1,586)

The accompanying notes on pages 5 to 29 are an integral part of these Consolidated financial statements.

Consolidated Statement of Changes in Equity

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Share capital	Retained earnings	Total
Balance at 31 December 2021	3,616	17,816	21,432
Loss for the year	-	(1,586)	(1,586)
Total comprehensive loss for the year	-	(1,586)	(1,586)
Balance at 31 December 2022	3,616	16,230	19,846
Profit for the year	-	1,392	1,392
Total comprehensive income for the year	-	1,392	1,392
Balance at 31 December 2023	3,616	17,622	21,238

The accompanying notes on pages 5 to 29 are an integral part of these Consolidated financial statements.

Consolidated Statement of Cash Flows

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Note	2023	2022
Cash flows from operating activities			
Profit/(loss) before income tax		1,392	(1,586)
Adjustments for:			
Depreciation and amortization expense	8, 9	3,063	2,660
Finance income	24	(751)	(725)
Finance costs	23	182	2,170
Net loss on disposal of property, plant and equipment		606	167
Net gain on disposal of right of use asset		268	99
Net impairment losses on trade and other receivables		122	62
Operating cash flows before working capital changes		4,882	2,847
Change in inventories		307	(414)
Change in trade and other receivables		(9)	(157)
Change in prepayments		570	(15)
Change in trade and other payables		3,879	3,620
Change in Advances received		(1,196)	(2,342)
Changes in working capital		3,551	692
Interest received		79	178
Interest paid	16	(182)	(179)
Net cash from operating activities		8,330	3,538
Cash flows from investing activities			
Purchases of property, plant and equipment		(3,057)	(2,869)
Purchases of intangible assets		(828)	(853)
Loan repayments received from related parties		2,262	2,448
Net cash used in investing activities		(1,623)	(1,274)
Cash flows from financing activities			
Payment of principal portion of lease liabilities	16	(868)	(688)
Payment of principal portion of borrowings	16	-	(1,050)
Net cash used in financing activities		(868)	(1,738)
Effect of exchange rate changes on cash and cash equivalents		119	(76)
Net increase in cash and cash equivalents		5,958	450
Cash and cash equivalents at the beginning of the year	11	12,103	11,653
Cash and cash equivalents at the end of the year	11	18,061	12,103

The accompanying notes on pages 5 to 29 are an integral part of these Consolidated financial statements.

1. The Group and its Operations

These consolidated financial statements have been prepared in accordance with International Financial Reporting Standards for the year ended 31 December 2022 for JSC OPPA (the "Company", formerly JSC Nova Technology) and its subsidiaries ("the Group"). The Company is a Joint stock Company registered in Georgia. As at 31 December 2022 and 2021 the Group's parent entity, owning 100% of shares, was Czech Energo-Pro A.S (the "Parent"). The Parent is registered and operating in Czech Republic and 100% of its shares are owned by DK Holding Investments s.r.o. Mr. Jaromir Tesar owns 100% shares of DK Holding Investments s.r.o. and is an ultimate controlling party of the Group.

The Company is owner of two subsidiaries, Teso Tech Solutions LLC and AsterBit LLC, consolidated in these financial statements. The Company's ownership interest in the subsidiary was 100% as at 31 December 2023 and 2022. Teso Tech Solutions LLC was incorporated on 3 September 2018 and is domiciled in Georgia. Teso Tech Solutions LLC specializes in the trading of instant payment terminals and their component parts. AsterBit LLC was incorporated on 4 November 2022 and is domiciled in Georgia. AsterBit LLC's main activities are software development and related services (Note 25).

Principal activity. The Group owns instant payment terminals and provides payment services to customers through its own terminals, as well as through terminals owned by dealers, internet-channels and Android and IOS application.

Registered address and place of business. The Company's registered address is 15 Al. Kazbegi ave. 0160 Tbilisi, Georgia. The Company has been set up as a limited liability Company in accordance with Georgian regulations and is registered by Public Registry with identification number: 248429598. Tax identification number of the Teso Tech Solutions LLC is 402099144. Tax identification number of the AsterBit LLC is 405575685. Both subsidiaries are registered by Public Registry.

Presentation currency. These Consolidated financial statements are presented in Georgian Lari ("GEL"), unless otherwise stated.

2. Operating Environment of the Group

Group's principal business activities are within Georgia. Georgia displays certain characteristics of an emerging market, including relatively high inflation and high interest rates. Tax, currency, and customs legislation is subject to varying interpretations and contributes to the challenged faced by companies operating in Georgia. The future economic direction of Georgia is largely dependent upon the effectiveness of economic, financial, and monetary measures undertaken by the Government, together with tax, legal, regulatory and political developments.

COVID-19. In March 2020, the World Health Organisation declared the outbreak of COVID-19 a global pandemic. In response to the pandemic, the [Country] authorities implemented numerous measures attempting to contain the spreading and impact of COVID-19, such as travel bans and restrictions, quarantines, shelter-in-place orders and limitations on business activity, including closures. Some of those measures were subsequently relaxed, however, as of 31 December 2023, there remains a risk that the authorities may impose additional restrictions in 2024 as a response to possible new variants of the virus.

War between Russia and Ukraine. The long-term effects of the current economic situation are difficult to predict and management's current expectations and estimates could differ from the actual results.

3. Basis of Preparation

Basis of preparation. These Consolidated financial statements have been prepared in accordance with IFRS and with the requirements of the Law of Georgia on Accounting, Reporting and Auditing under the historical cost convention. The principal accounting policies applied in the preparation of these Consolidated financial statements are set out below. These policies have been consistently applied to all the periods presented, unless otherwise stated. Refer to Note 5.

The preparation of Consolidated financial statements in conformity with IFRS requires the use of certain critical accounting estimates. It also requires management to exercise its judgement in the process of applying the Group's accounting policies. The areas involving a higher degree of judgement or complexity,

3. Basis of Preparation (Continued)

or areas where assumptions and estimates are significant to the Consolidated financial statements are disclosed in Note 4.

Consolidated financial statements. Subsidiaries are those investees that the Group controls because the Group (i) has power to direct the relevant activities of the investees that significantly affect their returns, (ii) has exposure, or rights, to variable returns from its involvement with the investees, and (iii) has the ability to use its power over the investees to affect the amount of the investor's returns. The existence and effect of substantive rights, including substantive potential voting rights, are considered when assessing whether the Group has power over another entity. For a right to be substantive, the holder must have a practical ability to exercise that right when decisions about the direction of the relevant activities of the investee need to be made. The Group may have power over an investee even when it holds less than the majority of the voting power in an investee. In such a case, the Group assesses the size of its voting rights relative to the size and dispersion of holdings of the other vote holders to determine if it has de-facto power over the investee. Protective rights of other investors, such as those that relate to fundamental changes of the investee's activities or apply only in exceptional circumstances, do not prevent the Group from controlling an investee. Subsidiaries are consolidated from the date on which control is transferred to the Group (acquisition date) and are deconsolidated from the date on which control ceases.

The acquisition method of accounting is used to account for the acquisition of subsidiaries. Identifiable assets acquired and liabilities and contingent liabilities assumed in a business combination are measured at their fair values at the acquisition date, irrespective of the extent of any non-controlling interest.

The Group measures non-controlling interest that represents present ownership interest and entitles the holder to a proportionate share of net assets in the event of liquidation on a transaction by transaction basis, either at: (a) fair value, or (b) the non-controlling interest's proportionate share of net assets of the acquiree. Non-controlling interests that are not present ownership interests are measured at fair value.

Goodwill is measured by deducting the net assets of the acquiree from the aggregate of the consideration transferred for the acquiree, the amount of non-controlling interest in the acquiree and the fair value of an interest in the acquiree held immediately before the acquisition date. Any negative amount ("negative goodwill" or a "bargain purchase") is recognised in profit or loss, after management reassesses whether it identified all the assets acquired and all the liabilities and contingent liabilities assumed and reviews the appropriateness of their measurement.

The consideration transferred for the acquiree is measured at the fair value of the assets given up, equity instruments issued and liabilities incurred or assumed, including the fair value of assets or liabilities from contingent consideration arrangements, but excludes acquisition related costs such as advisory, legal, valuation and similar professional services. Transaction costs related to the acquisition of and incurred for issuing equity instruments are deducted from equity; transaction costs incurred for issuing debt as part of the business combination are deducted from the carrying amount of the debt and all other transaction costs associated with the acquisition are expensed.

Intercompany transactions, balances and unrealised gains on transactions between Group companies are eliminated; unrealised losses are also eliminated unless the cost cannot be recovered. The Group and all of its subsidiaries use uniform accounting policies consistent with the Group's policies.

Non-controlling interest is that part of the net results and of the equity of a subsidiary attributable to interests which are not owned, directly or indirectly, by the Group. Non-controlling interest forms a separate component of the Group's equity.

Foreign currency translation. The functional currency of the Company is the currency of the primary economic environment in which the entity operates. The functional currency of the Company and its presentation currency is the national currency of Georgia, Georgian Lari ("GEL").

Transactions and balances. Monetary assets and liabilities are translated into Company's functional currency at the official exchange rate of the National Bank of Georgia ("NBG") at the respective end of the reporting period. Foreign exchange gains and losses resulting from the settlement of the transactions and from the translation of monetary assets and liabilities into Company's functional currency at year-end official exchange rates of the NBG are recognised in profit or loss. Foreign exchange gains and losses that relate to borrowings and cash and cash equivalents are presented in the income statement within 'finance income or costs'. All other foreign exchange gains and losses are presented in the income statement within 'Other

3. Basis of Preparation (Continued)

operating expenses'. Translation at year-end rates does not apply to non-monetary items that are measured at historical cost. Non-monetary items measured at fair value in a foreign currency, including equity investments, are translated using the exchange rates at the date when the fair value was determined.

Effects of exchange rate changes on non-monetary items measured at fair value in a foreign currency are recorded as part of the fair value gain or loss.

At 31 December 2023, the principal rate of exchange, as determined by the National Bank of Georgia, used for translating foreign currency balances was US Dollar 1 = GEL 2.6894 and Euro ("EUR") 1 = GEL 2.9753 (As at 31 December 2022: US Dollar 1 = GEL 2.7020 and Euro ("EUR") 1 = GEL 2.8844). At present, the Georgian Lari is not a freely convertible currency in most countries outside of Georgia.

4. Critical Accounting Estimates and Judgements in Applying Accounting Policies

The Group makes estimates and assumptions that affect the amounts recognised in the Consolidated financial statements and the carrying amounts of assets and liabilities within the next financial year. Estimates and judgements are continually evaluated and are based on management's experience and other factors, including expectations of future events that are believed to be reasonable under the circumstances. Management also makes certain judgements, apart from those involving estimations, in the process of applying the accounting policies. Judgements that have the most significant effect on the amounts recognised in the Consolidated financial statements and estimate that can cause a significant adjustment to the carrying amount of assets and liabilities within the next financial year include:

Useful lives of property and equipment. – see further information in Note 8.

ECL measurement – see further information in Note 13.

Going concern. As of 31 December 2023, the Group's net current position is positive GEL 8,958 thousand (2022: negative GEL 7 thousand). In addition, in 2023 the Group had total comprehensive income of 1,392 thousand. The management is of the view that it is appropriate to prepare these Consolidated financial statements on a going concern basis. There are risks and uncertainties, many of which are beyond management's control that could cause a deviation between actual results and those expected. The Group considers following facts in assessing the adequacy of going concern assumptions:

- The Group's current assets are highly liquid and mostly available on demand. As of 31 December 2023, the Group's cash balance totalled GEL 18,061.
- Related party loans already issued will be fully repaid in 2024 according to their maturity.
- The Group has no borrowings during the year 2023.

Management prepared these Consolidated financial statements on a going concern basis, which contemplates the realisation of assets and the satisfaction of liabilities in the normal course of business. In making this judgement management considered the Group's financial position, current intentions, profitability of operations and access to financial resources, and analysed the impact of the situation in the financial markets on the operations of the Group.

5. Adoption of New or Revised Standards and Interpretations

The following amendments became effective from 1 January 2023:

Amendments to IAS 1 and IFRS Practice Statement 2: Disclosure of Accounting policies (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). IAS 1 was amended to require companies to disclose their material accounting policy information rather than their significant accounting policies. The amendment provided the definition of material accounting policy information. The amendment also clarified that accounting policy information is expected to be material if, without it, the users of the financial statements would be unable to understand other material information in the financial statements. The amendment provided illustrative examples of accounting policy information

5. Adoption of New or Revised Standards and Interpretations (Continued)

that is likely to be considered material to the entity's financial statements. Further, the amendment to IAS 1 clarified that immaterial accounting policy information need not be disclosed. However, if it is disclosed, it should not obscure material accounting policy information. To support this amendment, IFRS Practice Statement 2, 'Making Materiality Judgements' was also amended to provide guidance on how to apply the concept of materiality to accounting policy disclosures.

The amendments have had an impact on the Group's disclosures of accounting policies, but not on the measurement, recognition or presentation of any items in the Group's Consolidate financial statements.

Amendments to IAS 12 Income taxes: International Tax Reform – Pillar Two Model Rules (issued 23 May 2023).

Amendments to IAS 8: Definition of Accounting Estimates (issued on 12 February 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023). The amendment to IAS 8 clarified how companies should distinguish changes in accounting policies from changes in accounting estimates.

IFRS 17 "Insurance Contracts" (issued on 18 May 2017 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023).

Amendments to IFRS 17 and an amendment to IFRS 4 (issued on 25 June 2020 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023).

Transition option to insurers applying IFRS 17 – Amendments to IFRS 17 (issued on 9 December 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023).

Deferred tax related to assets and liabilities arising from a single transaction – Amendments to IAS 12 (issued on 7 May 2021 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2023).

The application of the amendments had no significant impact on the Group's consolidated financial statements.

6. New Accounting Pronouncements

Certain new standards and interpretations have been issued that are mandatory for the annual periods beginning on or after 1 January 2024 or later, and which the Company has not early adopted.

Amendments to IFRS 16 Leases: Lease Liability in a Sale and Leaseback (issued on 22 September 2022 and effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024).

Classification of liabilities as current or non-current – Amendments to IAS 1 (originally issued on 23 January 2020 and subsequently amended on 15 July 2020 and 31 October 2022, ultimately effective for annual periods beginning on or after 1 January 2024).

Amendments to IAS 7 Statement of Cash Flows and IFRS 7 Financial Instruments: Disclosures: Supplier Finance Arrangements (Issued on 25 May 2023).

Amendments to IAS 21 Lack of Exchangeability (Issued on 15 August 2023)

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture – Amendments to IFRS 10 and IAS 28 (issued on 11 September 2014 and effective for annual periods beginning on or after a date to be determined by the IASB).

The Group is currently assessing the impact of the amendments on its consolidated financial statements.

7. Balances and Transactions with Related Parties

Parties are generally considered to be related if the parties are under common control or if one party has the ability to control the other party or can exercise significant influence or joint control over the other party in making financial and operational decisions. In considering each possible related party relationship, attention is directed to the substance of the relationship, not merely the legal form.

The outstanding balances with related parties were as follows:

	31 December 2023	31 December 2022
<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Entities under common control	Entities under common control
Loans issued	6,557	8,598
Trade and other payables	2,955	1,942
Advances received	280	420

The transactions, income and expense items with related parties were as follows:

	31 December 2023	31 December 2022
<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Entities under common control	Entities under common control
Finance income	409	546
Revenue	2,502	139
Services received	(148)	(144)

Key management compensation is presented below:

	2023		2022	
<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Expense	Accrued liability	Expense	Accrued liability
Short-term benefits:				
- Salaries	(1,688)	-	(1,560)	-
- Short-term bonuses	-	-	(377)	(163)
Total key management compensation	(1,688)	-	(1,937)	(163)

8. Property, Plant and Equipment

Material accounting policy

Property and equipment are stated at cost, less accumulated depreciation and provision for impairment, where required.

Subsequent costs are included in the asset's carrying amount or recognised as a separate asset, as appropriate, only when it is probable that future economic benefits associated with the item will flow to the Company and the cost of the item can be measured reliably. Costs of minor repairs and day-to-day maintenance are expensed when incurred. Cost of replacing major parts or components of property and equipment items are capitalised and the replaced part is retired.

At the end of each reporting period management assesses whether there is any indication of impairment of property and equipment. If any such indication exists, management estimates the recoverable amount, which is determined as the higher of an asset's fair value less costs to sell and its value in use.

The carrying amount is reduced to the recoverable amount and the impairment loss is recognised in profit or loss for the year. An impairment loss recognised for an asset in prior years is reversed where appropriate

II. Property, Plant and Equipment (Continued)

If there has been a change in the estimates used to determine the asset's value in use or fair value less costs to sell.

Gains and losses on disposals are determined by comparing proceeds with carrying amount and are recognised in profit or loss for the year within other operating income or costs.

Depreciation. Uninstalled equipment and land is not depreciated. Depreciation on other items of property and equipment is calculated using the straight-line method to allocate their cost to their residual values over their estimated useful lives:

	<u>Useful lives in years</u>
Buildings	20
Payment terminals and parts	5-10
Office equipment	5-10
Vehicles	5-10
Other fixed assets	5-10

The residual value of an asset is the estimated amount that the Company would currently obtain from disposal of the asset less the estimated costs of disposal, if the asset were already of the age and in the condition expected at the end of its useful life. The assets' residual values and useful lives are reviewed, and adjusted if appropriate, at the end of each reporting period.

Right-of-use assets. The Company leases offices and warehouses. Contracts may contain both lease and non-lease components. The Company allocates the consideration in the contract to the lease and non-lease components based on their relative stand-alone prices.

Assets arising from a lease are initially measured on a present value basis.

Right-of-use assets are measured at cost comprising the following:

- the amount of the initial measurement of lease liability,
- any lease payments made at or before the commencement date less any lease incentives received,
- any initial direct costs, and
- costs to restore the asset to the conditions required by lease agreements.

Right-of-use assets are generally depreciated over the shorter of the asset's useful life and the lease term on a straight-line basis. If the Company is reasonably certain to exercise a purchase option, the right-of-use asset is depreciated over the underlying assets' useful lives. Depreciation on the items of the right-of-use assets is calculated using the straight-line method over their estimated useful lives as follows:

	<u>Useful lives in years</u>
Buildings	3 to 5

Critical Accounting Estimates and Judgments in Applying Accounting Policies

Useful lives of property and equipment. The estimation of the useful lives of items of property and equipment is a matter of judgment based on the experience with similar assets. The future economic benefits embodied in the assets are consumed principally through use. However, other factors, such as technical or commercial obsolescence and wear and tear, often result in the diminution of the economic benefits embodied in the assets. Management assesses the remaining useful lives in accordance with the current technical conditions of the assets and estimated period during which the assets are expected to earn benefits for the Company. The following primary factors are considered: (a) expected usage of the assets; (b) expected physical wear and tear, which depends on operational factors and maintenance programme; and (c) technical or commercial obsolescence arising from changes in market conditions.

Were the estimated useful lives to differ by 10% from management's estimates, the impact on depreciation for the year ended 31 December 2023 would be to increase/decrease it by GEL 228 thousand (2022: GEL 208 thousand).

II. Property, Plant and Equipment (Continued)

Movements in the carrying amount of property, plant and equipment were as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Buildings	Office equipment	Payment terminals and parts	Vehicles	Other fixed assets	Right of use assets*	Total
Cost							
1 January 2022	2	1,134	12,701	334	165	3,302	17,638
Additions	-	181	2,627	47	13	436	3,304
Disposals	-	(16)	(581)	(35)	(16)	(171)	(819)
31 December 2022	2	1,299	14,747	346	162	3,567	20,123
Additions	-	888	2,088	29	53	706	3,764
Disposals	-	(38)	(2,028)	-	-	(649)	(2,715)
31 December 2023	2	2,149	14,807	375	215	3,624	21,172
Accumulated depreciation							
1 January 2022	-	524	7,600	210	104	1,237	9,675
Depreciation charge	-	194	1,091	59	30	710	2,084
Disposals	-	(14)	(438)	(16)	(13)	(72)	(553)
31 December 2022	-	704	8,253	253	121	1,875	11,206
Depreciation charge	-	309	1,065	55	22	826	2,277
Disposals	-	(30)	(1,435)	-	-	(380)	(1,845)
31 December 2023	-	983	7,883	308	143	2,321	11,638
Net book value							
1 January 2022	2	610	5,101	124	61	2,065	7,963
31 December 2022	2	595	6,494	93	41	1,692	8,917
31 December 2023	2	1,166	6,924	67	72	1,303	9,534

*The Group's lease contracts in the scope of IFRS 16 consist of only commercial spaces (buildings). The movements on right-of-use assets during the year are presented under property, plant and equipment and maturity analysis of respective lease liabilities is disclosed in Note 27.

9. Intangible Assets

Material accounting policy

Intangible assets acquired separately are measured on initial recognition at cost. Following initial recognition, intangible assets are carried at cost less any accumulated amortisation and accumulated impairment losses.

Intangible assets, that are acquired or developed by the Company and that have finite useful lives, are stated at cost less accumulated amortization and impairment losses. The Company holds operating software and licenses, which are amortized on the straight-line basis over their estimated useful lives:

	<u>Useful lives in years</u>
Licenses	2-10
Operating software	2-10

Intangible assets are amortised over the useful economic life and assessed for impairment whenever there is an indication that the intangible asset may be impaired. The amortisation period and the amortisation method for an intangible asset with a finite useful life are reviewed at least at the end of each reporting period. Changes in the expected useful life or the expected pattern of consumption of future economic benefits embodied in the asset are considered to modify the amortisation period or method, as appropriate, and are treated as changes in accounting estimates.

The amortisation expense on intangible assets with finite lives is recognised in the statement of comprehensive income under depreciation and amortisation expenses that is consistent with the function of the intangible assets.

Gains or losses arising from de-recognition of an intangible asset are measured as the difference between the net disposal proceeds and the carrying amount of the asset and are recognised in the statement of profit or loss when the asset is derecognised.

Research costs are expensed as incurred. Internally generated intangibles, excluding capitalised development costs, are not capitalised and the related expenditure is reflected in profit or loss in the period in which the expenditure is incurred. An internally-generated intangible asset arising from development (or from the development phase of an internal project) is recognized as an intangible asset when the Company can demonstrate:

- The technical feasibility of completing the intangible asset so that the asset will be available for use or sale;
- Its intention to complete and its ability and intention to use or sell the asset;
- How the asset will generate future economic benefits;
- The availability of resources to complete the asset;
- The ability to measure reliably the expenditure during development.

The amount initially recognized for internally-generated intangible assets is the sum of the expenditure incurred before the date when the intangible asset first was available for use or sale.

Following initial recognition of the development expenditure as an asset, the asset is carried at cost less any accumulated amortisation and accumulated impairment losses. Amortisation of the asset begins when development is complete and the asset is available for use. It is amortised over the period of expected future benefit. Amortisation is recorded under depreciation and amortization charge. During the period of development, the asset is tested for impairment annually.

9. Intangible Assets (Continued)

Movements in the carrying amount of intangible assets were as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Licenses	Operating software	Work in progress	Total
Cost				
1 January 2022	2,430	1,008	630	4,068
Additions	192	15	646	853
Transfers	-	493	(493)	-
Disposals	(1)	(8)	-	(9)
31 December 2022	2,621	1,508	783	4,912
Additions	332	3	493	828
Transfers	74	-	(74)	-
Disposals	(81)	-	-	(81)
31 December 2023	2,946	1,511	1,202	5,659
Accumulated depreciation				
1 January 2022	705	341	-	1,046
Amortization charge	561	15	-	576
Disposals	(1)	(8)	-	(9)
31 December 2022	1,265	348	-	1,613
Amortization charge	600	161	-	761
Disposals	(81)	-	-	(81)
31 December 2023	1,784	509	-	2,293
Carrying Amount				
1 January 2022	1,725	667	630	3,022
31 December 2022	1,356	1,160	783	3,299
31 December 2023	1,162	1,002	1,202	3,366

2023 additions include GEL 493 thousand of work in progress related to internally developed operating software (2022:646). During 2023 no completed internally developed software was transferred to operating software (2022: GEL 493 thousand).

10. Right-of-use Assets and Lease Liabilities

Material accounting policy

The Company leases various buildings. Rental contracts are typically made for fixed periods of 1 to 4 years. Right-of-use assets are disclosed in Note 8 within the Property, Plant and Equipment.

Lease liabilities. Liabilities arising from a lease are initially measured on a present value basis. Lease liabilities include the net present value of fixed payments for lease, less any lease incentives receivable.

Extension and termination options are included in all leases across the Company. These terms are used to maximise operational flexibility in terms of managing the assets used in the Company's operations. Extension options (or period after termination options) are only included in the lease term if the lease is reasonably certain to be extended (or not terminated). Lease payments to be made under reasonably certain extension options are also included in the measurement of the liability.

The lease payments are discounted using the interest rate implicit in the lease. If that rate cannot be readily determined, which is generally the case for leases of the Company, the Company's incremental borrowing rate is used, being the rate that the Company would have to pay to borrow the funds necessary to obtain an asset of similar value to the right-of-use asset in a similar economic environment with similar terms, collateral and conditions.

To determine the incremental borrowing rate, the Company uses publicly available market interest rates, prevailing on the Georgian market.

Lease payments are allocated between principal and finance costs. The finance costs are charged to profit or loss over the lease period so as to produce a constant periodic rate of interest on the remaining balance of the liability for each period. Payments associated with short-term leases and all leases of low-value assets are recognised on a straight-line basis as an expense in profit or loss. Short-term leases are leases with a lease term of 12 months or less.

The Group recognised lease liabilities as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2022	31 December 2021
Short-term lease liabilities	740	731
Long-term lease liabilities	620	971
Total lease liabilities	1,360	1,702

Interest expense included in finance costs of 2023 was GEL 180 thousand (2022: GEL 162 thousand).

Expenses relating to short-term leases and to leases of low-value assets that are not shown as short-term leases:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
Expense relating to short-term leases	-	-
Expense relating to leases of low-value assets that are not shown above as short-term leases	(1,919)	(1,794)

Total cash outflow for leases in 2023 was GEL 180 thousand (2022: GEL 161 thousand).

The lease agreements do not impose any covenants other than the security interests in the leased assets that are held by the lessor. Leased assets may not be used as collateral for borrowings.

11. Cash and Cash Equivalents

Material accounting policy

Cash and cash equivalents include cash in hand, deposits held at call with banks, and other short-term highly liquid investments with original maturities of three months or less. Cash and cash equivalents are carried at AC because: (i) they are held for collection of contractual cash flows and those cash flows represent SPPI, and (ii) they are not designated at FVTPL.

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2023	31 December 2022
Cash in banks	9,072	6,794
Cash in transit	7,025	3,252
Cash in terminal network	1,890	1,989
Cash on hand	74	68
Cash and cash equivalents	18,061	12,103

Cash in bank includes the bank account, designated only for day-to-day operations and for settlement of the payables to service providers, according to the requirements of the National Bank of Georgia. As at 31 December 2023 the balance of such bank account amounted GEL 2,035 thousand (2022: GEL 3,282 thousand). This bank account is restricted from paying dividends and is maintained to settle obligations towards service providers.

Cash in banks earn interest based on agreed bank interest rates. Finance income on current accounts in 2023 comprised GEL 79 thousand (2022: GEL 178 thousand).

12. Loans Issued

Material accounting policy

Initial recognition. Loans issued classified at FVTPL are initially recorded at fair value. All other categories of loans issued are initially recorded at fair value adjusted for transaction costs. Fair value at initial recognition is best evidenced by the transaction price. A gain or loss on initial recognition is only recorded if there is a difference between fair value and transaction price which can be evidenced by other observable current market transactions in the same instrument or by a valuation technique whose inputs include only data from observable markets. After the initial recognition, an ECL allowance is recognised for loans issued measured at AC, resulting in an immediate accounting loss.

All purchases and sales of loans issued that require delivery within the time frame established by regulation or market convention ("regular way" purchases and sales) are recorded at trade date, which is the date on which the Company commits to deliver a financial asset. All other purchases are recognised when the Company becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

Classification and subsequent measurement – measurement categories. The Company classifies loans issued in the following measurement categories: FVTPL, FVOCI and AC. The classification and subsequent measurement of loans issued depends on: (i) the Company's business model for managing the related portfolio of loans issued and (ii) the cash flow characteristics of the loans issued.

Classification and subsequent measurement – business model. The business model reflects how the Company manages the assets in order to generate cash flows – whether the Company's objective is: (i) solely to collect the contractual cash flows from the assets ("hold to collect contractual cash flows") or (ii) to collect both the contractual cash flows and the cash flows arising from the sale of assets ("hold to collect contractual cash flows and sell") or, if neither of (i) and (ii) is applicable, the loans issued are classified as part of "other" business model and measured at FVTPL.

Business model is determined for a group of assets (on a portfolio level) based on all relevant evidence about the activities that the Company undertakes to achieve the objective set out for the portfolio available at the date of the assessment. Factors considered by the Company in determining the business model include the purpose and composition of a portfolio, past experience on how the cash flows for the respective

12. Loans Issued (Continued)

assets were collected, how risks are assessed and managed, how the assets' performance is assessed and how managers are compensated.

Classification and subsequent measurement – cash flow characteristics. Where the business model is to hold assets to collect contractual cash flows or to hold contractual cash flows and sell, the Company assesses whether the cash flows represent solely payments of principal and interest ("SPPI"). Loans issued with embedded derivatives are considered in their entirety when determining whether their cash flows are consistent with the SPPI feature. In making this assessment, the Company considers whether the contractual cash flows are consistent with a basic lending arrangement, i.e. interest includes only consideration for credit risk, time value of money, other basic lending risks and profit margin. Where the contractual terms introduce exposure to risk or volatility that is inconsistent with a basic lending arrangement, the loan issued is classified and measured at FVTPL. The SPPI assessment is performed on initial recognition of an asset and it is not subsequently reassessed.

Reclassification. Financial instruments are reclassified only when the business model for managing the portfolio as a whole changes. The reclassification has a prospective effect and takes place from the beginning of the first reporting period that follows after the change in the business model. The entity did not change its business model during the current and comparative period and did not make any reclassifications.

Credit loss allowance for ECL. The Company recognizes an allowance for expected credit losses ("ECL") for all debt instruments not held at FVPL. ECLs are based on the difference between the contractual cash flows due in accordance with the contract and all the cash flows that the company expects to receive, discounted at an approximation of the original effective interest rate.

For credit exposure, for which there has not been a significant increase in credit risk since initial recognition, ECLs are provided for credit losses that result from default events that are possible within the next 12-months (a 12-month ECL). For those credit exposures for which there has been a significant increase in credit risk since initial recognition, a loss allowance is required for credit losses expected over the remaining life of the exposure, irrespective of the timing of the default (a lifetime ECL). The Company provides 12-months ECLs for cash in bank balances and loans issued. The Company considers that there has been a significant increase in credit risk when contractual payments are more than 30 days past due.

For loans issued the Company applies a simplified approach in calculating ECLs. Therefore, the Company does not track changes in credit risk, but instead recognizes a loss allowance based on lifetime ECLs at each reporting date.

The Company considers a financial asset in default when contractual payment are 90 days past due. However, in certain cases, the Company may also consider a financial asset to be in default when internal or external information indicates that the Company is unlikely to receive the outstanding contractual amounts in full before taking into account any credit enhancements held by the Company.

The methodology and assumptions used for estimating future cash flows are reviewed regularly to reduce any differences between loss estimates and actual loss experience. Impairment losses are always recognized through an allowance account to write down the asset's carrying amount to the present value of expected cash flows discounted at the original effective interest rate of the asset.

Uncollectible assets are written off against the related impairment loss provision after all the necessary procedures to recover the asset have been completed and the amount of the loss has been determined.

Write-off. Loans issued are written-off, in whole or in part, when the Company exhausted all practical recovery efforts and has concluded that there is no reasonable expectation of recovery. The write-off represents a derecognition event. The Company may write-off loans issued that are still subject to enforcement activity when the Company seeks to recover amounts that are contractually due, however, there is no reasonable expectation of recovery.

Derecognition. The Company derecognises loans issued when (a) the assets are redeemed or the rights to cash flows from the assets otherwise expire or (b) the Company has transferred the rights to the cash flows from the loans issued or entered into a qualifying pass-through arrangement whilst (i) also transferring

12. Loans Issued (Continued)

substantially all the risks and rewards of ownership of the assets or (ii) neither transferring nor retaining substantially all the risks and rewards of ownership but not retaining control.

Control is retained if the counterparty does not have the practical ability to sell the asset in its entirety to an unrelated third party without needing to impose additional restrictions on the sale.

Issued loans represent amounts owed from related parties. The Company's issued loans are denominated in EUR at an annual interest rate of 6% and matures in 2024. Both principal and interest are payable on maturity. None of the loans issued are impaired or past due. The Company recognized finance income on the loans of GEL 410 thousand in 2023 (2022: GEL 547 thousand).

13. Trade and Other Receivables

Material accounting policy

Initial recognition. Trade receivables that result from transactions with customers are initially recorded at their transaction price as defined in IFRS 15, if the trade receivables do not contain a significant financing component. All other trade and other receivables are initially recorded at fair value adjusted for transaction costs, unless they are classified as measured at FVTPL. Fair value at initial recognition is best evidenced by the transaction price. A gain or loss on initial recognition is only recorded if there is a difference between fair value and transaction price which can be evidenced by other observable current market transactions in the same instrument or by a valuation technique whose inputs include only data from observable markets. After the initial recognition, an ECL allowance is recognised for trade and other receivables measured at AC and FVOCI, resulting in an immediate accounting loss.

All purchases and sales of trade and other receivables that require delivery within the time frame established by regulation or market convention ("regular way" purchases and sales) are recorded at trade date, which is the date on which the Company commits to deliver an asset. All other purchases are recognised when the Company becomes a party to the contractual provisions of the instrument.

Classification and subsequent measurement – measurement categories. The Company classifies trade and other receivables in the following measurement categories: FVTPL, FVOCI and AC. The classification and subsequent measurement of trade and other receivables depends on: (i) the Company's business model for managing the related assets portfolio and (ii) the cash flow characteristics of the asset.

Classification and subsequent measurement – business model. The business model reflects how the Company manages the assets in order to generate cash flows – whether the Company's objective is: (i) solely to collect the contractual cash flows from the assets ("hold to collect contractual cash flows"), or (ii) to collect both the contractual cash flows and the cash flows arising from the sale of assets ("hold to collect contractual cash flows and sell") or, if neither of (i) and (ii) is applicable, the trade and other receivables are classified as part of "other" business model and measured at FVTPL.

Business model is determined for a group of assets (on a portfolio level) based on all relevant evidence about the activities that the Company undertakes to achieve the objective set out for the portfolio available at the date of the assessment. Factors considered by the Company in determining the business model include the purpose and composition of a portfolio, past experience on how the cash flows for the respective assets were collected, how risks are assessed and managed, how the assets' performance is assessed and how managers are compensated.

Reclassification. Financial instruments are reclassified only when the business model for managing the portfolio as a whole changes. The reclassification has a prospective effect and takes place from the beginning of the first reporting period that follows after the change in the business model.

Write-off. Trade and other receivables are written-off, in whole or in part, when the Company exhausted all practical recovery efforts and has concluded that there is no reasonable expectation of recovery. The write-off represents a derecognition event. The Company may write-off financial assets that are still subject to enforcement activity when the Company seeks to recover amounts that are contractually due, however, there is no reasonable expectation of recovery.

13. Trade and Other Receivables (Continued)

Impairment – credit loss allowance for ECL. The Company recognizes an allowance for expected credit losses (“ECL”) for all debt instruments not held at FVPL. ECLs are based on the difference between the contractual cash flows due in accordance with the contract and all the cash flows that the company expects to receive, discounted at an approximation of the original effective interest rate.

For credit exposures, except for trade receivables, for which there has not been a significant increase in credit risk since initial recognition, ECLs are provided for credit losses that result from default events that are possible within the next 12-months (a 12-month ECL). For those credit exposures for which there has been a significant increase in credit risk since initial recognition, a loss allowance is required for credit losses expected over the remaining life of the exposure, irrespective of the timing of the default (a lifetime ECL). The Company provides 12-months ECLs for cash in bank balances and loans issued. The Company considers that there has been a significant increase in credit risk when contractual payments are more than 30 days past due.

For trade and other receivables the Company applies a simplified approach in calculating ECLs. Therefore, the Company does not track changes in credit risk, but instead recognizes a loss allowance based on lifetime ECLs at each reporting date.

The Company considers a financial asset in default when contractual payment are 90 days past due. However, in certain cases, the Company may also consider a financial asset to be in default when internal or external information indicates that the Company is unlikely to receive the outstanding contractual amounts in full before taking into account any credit enhancements held by the Company.

The methodology and assumptions used for estimating future cash flows are reviewed regularly to reduce any differences between loss estimates and actual loss experience. Impairment losses are always recognized through an allowance account to write down the asset's carrying amount to the present value of expected cash flows discounted at the original effective interest rate of the asset.

Uncollectible assets are written off against the related impairment loss provision after all the necessary procedures to recover the asset have been completed and the amount of the loss has been determined.

Derecognition. The Company derecognises trade and other receivables when (a) the assets are redeemed or the rights to cash flows from the assets otherwise expire or (b) the Company has transferred the rights to the cash flows from the financial assets or entered into a qualifying pass-through arrangement whilst (i) also transferring substantially all the risks and rewards of ownership of the assets or (ii) neither transferring nor retaining substantially all the risks and rewards of ownership but not retaining control.

Control is retained if the counterparty does not have the practical ability to sell the asset in its entirety to an unrelated third party without needing to impose additional restrictions on the sale.

Critical Accounting Estimates and Judgments in Applying Accounting Policies

ECL measurement. The Company creates expected credit loss to account for estimated losses resulting from the inability of customers to make the required payments or suppliers to deliver agreed products or service. The Company assesses at each reporting date whether there is any objective evidence that a financial asset is in default. The Company recognizes a loss allowance based on lifetime ECLs at each reporting date. When evaluating the adequacy of an expected credit loss, management bases its estimate on current overall economic conditions, ageing of the receivables and prepayments balances, historical write-off experience, customer and supplier creditworthiness and changes in payment terms.

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2023	31 December 2022
Trade receivables	623	492
Other receivables	1	1
Less allowance for expected credit losses	(239)	(117)
Total trade and other receivables	385	376

13. Trade and Other Receivables (Continued)

The Group has recognized a loss allowance of 100% against all receivables over 90 days past due because historical experience has indicated that these receivables are generally not recoverable.

The Group writes off a trade receivable when there is information indicating that the debtor is in severe financial difficulty and there is no realistic prospect of recovery, e.g. when the debtor has been placed under liquidation or has entered bankruptcy proceedings, or when the trade receivables are over three years past due, whichever occurs earlier. None of the trade receivables that have been written off is subject to enforcement activities.

The following table details the roll forward of impairment provision for trade and other receivables. As the Group's historical credit loss experience does not show significantly different loss patterns for different customer segments, the provision for loss allowance based on past due status is not further distinguished between the Group's different customer base.

Movements in the impairment provision for trade and other receivables are as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
Provision for impairment at 1 January	(117)	(55)
Impairment charge	(122)	(62)
Amounts written-off	-	-
Provision for impairment at 31 December	(239)	(117)

Aging analysis of trade and other receivables as at 31 December 2023 and 2022 is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari:</i>	31 December 2023				31 December 2022			
	Loss Rate	Gross carrying amount	Lifetime ECL	Net carrying value	Loss rate	Gross carrying amount	Lifetime ECL	Net carrying value
Trade receivables								
- current	0%	348	-	348	0%	344	-	344
- less than 30 days overdue	0%	-	-	-	0%	22	-	22
- 30 to 90 days overdue	5%	2	-	2	5%	-	-	-
- 91 to 180 days overdue	40%	58	(23)	35	52%	21	(11)	10
- 181 to 360 days overdue	100%	216	(216)	-	100%	106	(106)	-
- over 360 days overdue	100%	-	-	-	100%	-	-	-
Total	-	624	(239)	385	-	493	(117)	376

14. Prepayments

Material accounting Policy

Prepayments are carried at cost less provision for impairment. A prepayment is classified as non-current when the goods or services relating to the prepayment are expected to be obtained after one year, or when the prepayment relates to an asset which will itself be classified as non-current upon initial recognition. Prepayments to acquire assets are transferred to the carrying amount of the asset once the Company has obtained control of the asset and it is probable that future economic benefits associated with the asset will flow to the Company. Other prepayments are written off to profit or loss when the goods or services relating to the prepayments are received. If there is an indication that the assets, goods or services relating to a prepayment will not be received, the carrying value of the prepayment is written down accordingly and a corresponding impairment loss is recognised in profit or loss for the year.

14. Prepayments (Continued)

Movements in prepayments are as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Prepayments for services	Total
Carrying value at 1 January 2022	1,997	1,997
Additions	1,289	1,289
Prepayments derecognised on receipt of related goods or services	(1,349)	(1,349)
Total prepayments at 31 December 2022	1,937	1,937
Additions	6,108	6,108
Prepayments derecognised on receipt of related goods or services	(6,576)	(6,576)
Total prepayments at 31 December 2023	1,469	1,469

15. Inventory

Material accounting policy

Inventories are recorded at the lower of cost and net realisable value. The cost of inventory is determined on the weighted average basis. The cost of finished goods and work in progress comprises raw material, direct labor, other direct costs and related production overheads (based on the normal operating capacity) but excludes borrowing costs. Net realisable value is the estimated selling price in the ordinary course of business, less the estimated cost of completion and selling expenses.

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2023	31 December 2022
Spare parts	3,985	4,262
Fuel	80	110
Total inventory	4,065	4,372

Spare parts represent parts of instant payment terminals for own consumption.

16. Reconciliation of Liabilities arising from Financing Activities

The table below sets out an analysis of liabilities from financing activities and the movements in the Group's liabilities from financing activities for each of the periods presented. The items of these liabilities are those that are reported as financing in the consolidated statement of cash flows:

16. Reconciliation of Liabilities arising from Financing Activities (Continued)

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Year ended 31 December 2023			Year ended 31 December 2022		
	Borrowings	Lease liabilities	Total	Borrowings	Lease liabilities	Total
Liabilities from financing activities at 1 January	-	1,702	1,702	1,043	2,209	3,252
Cash flows						
Loan drawdowns	-	-	-	-	-	-
Repayments of principal	-	(868)	(868)	(1,050)	(688)	(1,738)
Interest payments	(2)	(180)	(182)	(17)	(162)	(179)
Non-cash changes						
Interest accrual	2	180	182	12	162	174
New leases	-	700	700	-	197	197
Foreign exchange adjustments	-	20	20	12	(196)	(184)
Other	-	(194)	(194)	-	180	180
Liabilities from financing activities at 31 December	-	1,360	1,360	-	1,702	1,702

17. Share Capital**Material accounting policy**

Charter capital. The amount of Company's stated charter capital is determined by the Company's shareholder. The changes in the Company's stated capital shall be made only based on the decision of the Company's shareholder. All other cash or in-kind capital contributions, made by the Company's shareholder that were dedicated to increase the Company's capital but were not reflected in the Company's Charter as at balance sheet date, are recognised as paid-in capital.

Dividends. Dividends are recorded as a liability and deducted from equity in the period in which they are declared and approved. Any dividends declared after the reporting period and before the consolidated financial statements are authorised for issue are disclosed in the subsequent events note.

At 31 December 2023 and 2022 the Company had 361,594,500 authorized, issued and paid in shares, each with a nominal value of GEL 0.00001.

In 2023 the Company did not declare any dividends (dividends declared for 2022: nil).

The Company does not have externally imposed capital restrictions.

18. Trade and Other Payables**Material accounting policy**

Recognition and measurement. Trade payables are accrued when the counterparty performs its obligations under the contract and are recognised initially at fair value and subsequently carried at AC using the effective interest method.

Derecognition. Trade and other payables are derecognised when they are extinguished (i.e. when the obligation specified in the contract is discharged, cancelled or expires).

18. Trade and Other Payables (Continued)

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	31 December 2023	31 December 2022
Payables to service providers	17,986	13,538
Commission payable to dealers	1,616	1,110
Total financial payables within trade and other payables at AC		
Accrued employee benefit costs	3	500
Other	309	835
Total other payables		
Trade and other payables at 31 December	19,914	15,983

19. Advances Received

Advances received represents payments made by the dealers for being connected to the Group's paybox software and for continuance of their paybox terminal's operations.

20. Revenue from Contracts with Customers**Material accounting Policy**

Revenue recognition. Main revenue of the Company represents a fee from transacting and collecting payments through instant payment network for different providers or services and/or goods. Revenue is recognised net of returns and value added taxes.

Commission income. Revenue from commission is recognized immediately as payment transaction occurs and is calculated according to the pricelists determined with service providers. Company's revenue derives from providing payment services to physical individuals and legal entities (Service providers). Payments can be processed and made using own instant payment terminals directly to the service providers, in which case whole commission income is recognized as revenue. Company also uses dealers, who act as intermediaries in payment processing services. In this case Company acts as a principal since it manages the whole payment process, consequently, recognizes whole commission income as revenue and related Dealer's fee as service expense.

Commission income consists of "System commission" and "provider's commission". "System commission" is derived from physical individuals and is recognised using fixed rate applied to the processed cash payments. Whereas "Provider's commission" is derived from the legal entities (Service providers) for processed cash amounts. Commission income is recognized at a point in time.

Software development services. The Group provides software development services under fixed price contract. Group transfers control of a service over time and therefore satisfies a performance obligation over time, revenue from providing services is recognised in the accounting period in which the services are rendered. For fixed-price contract, revenue is recognised based on the actual service provided to the end of the reporting period as a proportion of the total services to be provided because the customer receives and uses the benefits simultaneously. This is determined based on the actual labour hours spent relative to the total expected labour hours.

Where the contracts include multiple performance obligations, the transaction price is allocated to each separate performance obligation based on the stand-alone selling prices. Where these are not directly observable, they are estimated based on expected cost plus margin.

20. Revenue from Contracts with Customers (Continued)

Estimates of revenues, costs or extent of progress toward completion are revised if circumstances change. Any resulting increases or decreases in estimated revenues or costs are reflected in profit or loss in the period in which the circumstances that give rise to the revision become known by management.

In case of fixed-price contracts, the customer pays the fixed amount based on a payment schedule. If the services rendered by the Group exceed the payment, a contract asset is recognised. If the payments exceed the services rendered, a contract liability is recognised.

Sale of terminals and parts. Sales are recognised when control of the goods has transferred, being when the goods are delivered to the customer, the customer has full discretion over the goods, and there is no unfulfilled obligation that could affect the customer's acceptance of the goods. Delivery occurs when the goods have been shipped to the specific location, the risks of obsolescence and loss have been transferred to the customer, and either the customer has accepted the goods in accordance with the contract, the acceptance provisions have lapsed, or the Group has objective evidence that all criteria for acceptance have been satisfied. Sale from terminals and parts are recognized at a point in time.

Advertising income. Advertising income is recognized according to agreed fixed tariffs with contractors. The performance obligations under such contracts are satisfied over time and the revenue is recognized during the service period (one year) on monthly basis upon issuance of monthly invoices.

Other services rendered. Other services rendered represents mostly software support and maintenance services provided to dealers, which is calculated based on agreed tariffs with dealers. Revenue from services rendered is recognized at a point in time when the control over the goods is transferred to the customer.

Principal versus agent considerations. The Company is a principal (and, therefore, records revenue on a gross basis) if it controls a promised good or service before transferring that good or service to the customer. The Company is an agent (and, therefore, records as revenue the net amount that it retains for its agency services) if its role is to arrange for another entity to provide the goods or services. The Company concluded that it acts as a principal in relation to the goods and services described above as it controls the specified goods and services before transferring them to the customer. Therefore, the Company records revenue on a gross basis.

A receivable is recognised when the goods are delivered as this is the point in time that the consideration is unconditional because only the passage of time is required before the payment is due.

Financing components. No element of financing is deemed present as the sales are made with a credit term which are consistent with market practice. The Group derives revenue from the transfer of goods and services over time and at a point in time in the following major product lines:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
Commission income	39,946	40,149
Software development services	2,502	139
Sale of terminals and parts	2,037	1,389
Advertising income	599	64
Other services rendered	536	499
Total revenue	45,620	42,240

Timing of revenue recognition is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
At a point in time	42,519	42,037
Over time	3,101	203
Total revenue	45,620	42,240

The Group derives the revenue mostly in Georgia, while software development services are provided to customer based in Varna, Bulgaria.

21. Service Expenses

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
Commission to dealers	(20,004)	(20,810)
Rent	(1,919)	(1,794)
Professional services	(1,862)	(787)
Network technical service and maintenance	(1,829)	(1,739)
Office administration	(1,745)	(1,798)
Commission to providers	(878)	(974)
Total service expenses	(28,237)	(27,902)

Significant part of service expenses of the Group comprise expenses associated with dealer commissions which are paid to dealers network.

22. Labour Costs**Material accounting policy**

Employee benefits. Wages, salaries, contributions to Georgia state pension and social insurance funds, paid annual leave and sick leave, bonuses, and non-monetary benefits (such as health services and kindergarten services) are accrued in the year in which the associated services are rendered by the employees of the Company.

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
Salaries	(11,199)	(9,822)
Bonuses	(192)	(611)
Total labour costs	(11,391)	(10,433)

23. Finance Costs

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
Interest expense on financial liabilities measured at amortized cost	(2)	(12)
Interest expense for lease liability	(180)	(162)
Net foreign exchange loss	-	(1,996)
Total finance costs	(182)	(2,170)

Foreign exchange gains and losses are mainly caused by the revaluation of assets and liabilities of the Group denominated in EUR and USD. For more details on the foreign currency risk please refer to Note 27.

24. Finance Income

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	2023	2022
Interest income on bank accounts	79	178
Interest income on loans to entity under common control	409	547
Net foreign exchange gain	263	-
Total finance income	751	725

25. Principal Subsidiaries and Associates

Name	Nature of business	Percentage of voting rights	Percentage of ownership	Country of registration
Subsidiaries:				
Teso Solutions LLC	Sale of terminal's spare parts	100%	100%	Georgia
Asterbiti LLC	Software services	100%	100%	Georgia

Asterbiti LLC was formed by the Group on 4 November 2023. It's main activities are to provide software and programming services to third parties.

26. Contingencies, Commitments and Operating Risks

Legal proceedings. From time to time and in the normal course of business, claims against the Group may be received. On the basis of its own estimates and both internal and external professional advice, management is of the opinion that no material losses will be incurred in respect of claims in excess of provisions that have been made in these consolidated financial statements.

Tax legislation. The taxation system in Georgia is characterised by frequent changes in legislation, official pronouncements and court decisions, which are often subject to varying interpretation. Taxes are reviewed and investigated by a number of government bodies, which have the authority to impose severe fines, penalties and interest charges.

A tax year remains open for review by the tax authorities during the three subsequent calendar years, however, under certain circumstances a tax year may remain open longer.

Management believes that it has provided adequately to tax liabilities, that its interpretation of the relevant legislation is appropriate and the Group's tax positions will be sustained.

The Georgian transfer pricing legislation is generally aligned with the international transfer pricing principles developed by the Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) in 2010. This legislation provides for the possibility of additional tax assessments for controlled transactions (transactions between related parties and certain transactions between unrelated parties) if such transactions are not on an arm's-length basis. The Management has implemented internal controls to be in compliance with this transfer pricing legislation.

Tax liabilities arising from controlled transactions are determined based on their actual transaction prices. It is possible, with the evolution of the interpretation of the transfer pricing rules, that such transfer prices could be challenged. The Management believes that the Group has no exposure to transfer pricing risk for the period end (2022: none) and plans to sustain the Group's transfer pricing positions.

Environmental matters. The enforcement of environmental regulation in the Georgia is evolving and the enforcement posture of government authorities is continually being reconsidered. The Group periodically evaluates its obligations under environmental regulations. As obligations are determined, they are recognised immediately. Potential liabilities, which might arise as a result of changes in existing regulations, civil litigation or legislation, cannot be estimated but could be material. In the current enforcement climate under existing legislation, management believes that there are no significant liabilities for environmental damage.

Consideration of climate change. The Group management has taken note of global awareness and concerns about the potential impact of climate change. Currently, this matter has had no significant impact on the consolidated financial statements, and the future effects on the Group's activities and business plans are difficult to predict. Management continues to monitor developments in this area and will respond as necessary to ensure the Group's viability and will adopt all government guidelines if and when these are issued in the markets in which the Group operates.

27. Financial Risk Management

The risk management function within the Group is carried out in respect of financial risks, operational risks and legal risks. Financial risk comprises market risk (including currency risk, interest rate risk and other price risk), credit risk and liquidity risk. The Group's management oversees the management of these risks.

(a) Credit risk

Credit risk is the risk that the Group will incur a loss because its customers, clients or counterparties failed to discharge their contractual obligations. The Group manages and controls credit risk it undertakes by setting limits on the amount of risk accepted in relation to counterparties or groups of counterparties. Such risks are monitored on a continuous basis and are subject to an annual or more frequent review.

As at 31 December 2023 and 2022, the Group has no other significant financial assets subject to credit risk except for:

- Cash and cash equivalents (Note 11);
- Trade and other receivables (Note 13);
- Loans issued (Note 12).

The credit quality of all financial assets is constantly monitored in order to identify any potential adverse changes in the credit quality. In respect of trade and other receivables and loans issued, the management monitors credit quality based on days past due information. ECLs for loans issued is measured on individual basis as the total balance is with an entity under common control. The Group estimates that these amounts are fully recoverable and did not create ECL for these exposures. As at 31 December 2023 and 2022, carrying values of financial instruments best represent their maximum exposure to the credit risk.

The Group has no significant concentration of credit risk since the customer portfolio is diversified across a wide number of customers.

(b) Market risk

The Group takes on exposure to market risks. Market risks arise from open positions in foreign currencies and interest-bearing assets and liabilities, all of which are exposed to general and specific market movements.

Sensitivities to market risks included below are based on a change in a factor while holding all other factors constant. In practice this is unlikely to occur and changes in some of the factors may be correlated – for example, changes in interest rate and changes in foreign currency rates.

(c) Currency risk

Currency risk is the risk that the financial results of the Group will be adversely impacted by changes in exchange rates to which the Group is exposed. The Group undertakes certain transactions denominated in foreign currencies. The Group does not use any derivatives to manage foreign currency risk exposure, at the same time the management of the Group is trying to mitigate such risk by managing monetary assets and liabilities in foreign currency on Group level.

The table below summarizes the Group's exposure to foreign currency exchange rate risk at the end of the reporting period:

	At 31 December 2023			At 31 December 2022		
	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position	Monetary financial assets	Monetary financial liabilities	Net balance sheet position
<i>In thousands of Georgian Lari</i>						
GEL	15,336	(20,386)	(5,050)	11,926	(16,252)	(4,326)
USD	317	(888)	(571)	454	(1,433)	(979)
EUR	9,361	-	9,361	8,647	-	8,647
Total	25,014	(21,274)	3,740	21,027	(17,685)	3,342

27. Financial Risk Management (Continued)

The following table presents sensitivities of profit and loss to reasonably possible changes in exchange rates applied at the end of the reporting period relative to the functional currency of the Group, with all other variables held constant:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	At 31 December 2023	At 31 December 2022
	Impact on profit or loss	Impact on profit or loss
US Dollar strengthening by 20%	(114)	(196)
US Dollar weakening by 20%	114	196
EUR strengthening by 20%	1,872	1,729
EUR weakening by 20%	(1,872)	(1,729)

The exposure was calculated only for monetary balances denominated in currencies other than the functional currency of the Group.

(d) Interest rate risk

The Group takes no exposure to the effects of fluctuations in the prevailing levels of market interest rates on its financial position and cash flows as its financial assets and liabilities are at fixed rates.

(e) Liquidity risk

Liquidity risk is the risk that an entity will encounter difficulty in meeting obligations associated with financial liabilities. Management monitors monthly rolling forecasts of the Group's cash flows.

The table below shows liabilities at 31 December 2023 by their remaining contractual maturity. The amounts disclosed in the maturity table are the contractual undiscounted cash flows. Such undiscounted cash flows differ from the amount included in the statement of financial position because the statement of financial position amount is based on discounted cash flows. Foreign currency payments are translated using the spot exchange rate at the end of the reporting period.

The maturity analysis of financial liabilities at 31 December 2023 and 2022 is as follows:

<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Lease liabilities	81	93	701	706	21	1,602
Trade payables	19,899	-	-	-	-	19,899
Total future payments, including future principal and interest payments	19,980	93	701	706	21	21,501
<i>In thousands of Georgian Lari</i>	Demand and less than 1 month	From 1 to 3 months	From 3 to 12 months	From 12 months to 5 years	Over 5 years	Total
Liabilities						
Lease liabilities	328	126	503	941	-	1,898
Trade payables	15,983	-	-	-	-	15,983
Total future payments, including future principal and interest payments	16,311	126	503	941	-	17,881

28. Management of Capital

The Group's objectives when managing capital are to safeguard the Group's ability to continue as a going concern in order to provide returns for owner and benefits for other stakeholders and to maintain an optimal capital structure to reduce the cost of capital. In order to maintain or adjust the capital structure, the Group may adjust the amount of dividends paid to owner, return capital to owner or sell assets to reduce debt. The amount of capital that the Group managed as of 31 December 2023 was GEL 21,238 thousand (2022: GEL 21,432 thousand).

29. Fair Value of Financial Instruments

Fair value measurements are analyzed by level in the fair value hierarchy as follows: (i) level one are measurements at quoted prices (unadjusted) in active markets for identical assets or liabilities, (ii) level two measurements are valuations techniques with all material inputs observable for the asset or liability, either directly (that is, as prices) or indirectly (that is, derived from prices), and (iii) level three measurements are valuations not based on observable market data (that is, unobservable inputs). Management applies judgement in categorizing financial instruments using the fair value hierarchy. If a fair value measurement uses observable inputs that require significant adjustment, than measurement is a Level 3 measurement. The significance of a valuation input is assessed against the fair value measurement in its entirety.

(a) Assets and liabilities not measured at fair value but for which fair value is disclosed

Fair values analyzed by level in the fair value hierarchy and carrying value of assets and liabilities not measured at fair value are as follows:

The following methods and assumptions were used to estimate the fair values:

- The fair values of cash and cash equivalents, trade and other payables and trade and other receivables are approximated by their carrying amounts due to the short-term maturities of these instruments;
- The fair value of loans issued, interest-bearing loans and lease liabilities is estimated by discounting future cash flows using the prevailing market rates at the reporting dates.

In thousands of Georgian Lari	31 December 2023				31 December 2022			
	Level 1	Level 2	Level 3	Carrying value	Level 1	Level 2	Level 3	Carrying value
ASSETS								
- Trade receivables	-	385	-	385	-	376	-	376
- Issued loans	-	6,568	-	6,568	-	8,608	-	8,608
TOTAL ASSETS	-	6,953	-	6,953	-	8,984	-	8,984
LIABILITIES								
- Borrowings	-	-	-	-	-	-	-	-
- Trade payables	-	19,914	-	19,914	-	15,983	-	15,983
TOTAL LIABILITIES	-	19,914	-	19,914	-	15,983	-	15,983

30. Presentation of Financial Instruments by Measurement Category

For the purposes of measurement, IFRS 9 "Financial Instruments" classifies financial assets into the following categories: (a) financial assets at FVTPL; (b) debt instruments at FVOCI, (c) equity instruments at FVOCI and (d) financial assets at AC. Financial assets at FVTPL have two sub-categories: (i) assets mandatorily measured at FVTPL, and (ii) assets designated as such upon initial recognition. In addition, finance lease receivables form a separate category. All of the financial assets of the Group fall into the initially at fair value, subsequently at amortized cost category.

31. Events after the Reporting Period

Capital contribution in subsidiaries.

Asterbiti LLC. On 1 April 2024 the Company resolved to increase charter capital of its subsidiary, Asterbiti LLC, by GEL 650 thousand. As of the date of these consolidated financial statements GEL 250 thousand was outstanding contribution payable by the Company.

Teso Solutions LLC. On 20 March 2024 the Company resolved and decreased the charter capital of its subsidiary, Teso solutions LLC, by GEL 470 thousand.

JSC OPPA Group
Management Report

Review of activities of JSC OPPA Group

1. About the Group

JSC OPPA (formerly JSC "Nova Technology", ID: 248429598) provides payment services to about 210,000 daily customers at Georgia's financial technology market. Established in 2007 under the name JSC "NOVA TECHNOLOGY", the group initially offered its customers POS-terminals, Payline-s, having installed first fast transaction self-service machines in Tbilisi. Later, the group created the PayBox brand, it manufactured fast transaction self-service machines in Georgia and started expanding the network. At the same time, it opened the first representative office, gradually covering all regions of the country. Besides, the group was engaged in sales of instant payment terminals and the parts thereof both, in the country and beyond its borders. OPPA allows customers to make practical use of financial services in a secure area and easily manage their money without any mind-boggling operations and convoluted bureaucracy. At present, JSC OPPA is represented in Georgia by 8,584 payment points, including up to 3,010 points located within the group's network, while the rest 5,574 are run by the dealer network. The group has about 356 employees. There are representative offices operating in various regions across Georgia, where group's services are available to customers. The Group is a holding parent Company of Teso Tech Solutions LLC (the "Subsidiary") and Asterbit LLC. The Group together with its subsidiary makes up a group of companies (the "Group").

2. Scope of activity and offered services

Apart from the state services and legal norms regulating business activity in the country, the activity of the Group as a provider of payment services is also regulated by the National Bank of Georgia. The Group is also accountable to the Financial Monitoring Service. As part of the payment activity, the Group is cooperating with money recipients, dealer and consumers. The Group offers money recipients to get involved in the system and receive payments for their own benefit. In the Group payment system PayBox fast transaction self-service machines allow the customers to make payments for the categories as follows:

- ▶ Mobile and Telecommunication;
- ▶ Utilities;
- ▶ Bookmakers and Online Games;
- ▶ Finances and Remittances;
- ▶ Transport;
- ▶ Parcels etc.

Since the day of its foundation and up until now, the Group has developed its activity in various directions. On 4 September 2018, the Group established a subsidiary OPPA Commerce LLC for the purpose of specialization and better management of the sales field. In 2022, a subsidiary carried out a rebranding and started operation as Teso Tech Solutions on Georgian Market. The primary activities of the Subsidiary are:

- ▶ Purchase/sale/repair/assembling of instant payment terminals, Paylines and other parts of digital equipment. The Subsidiary is carrying out the aforesaid activity in the country and abroad;
- ▶ Technical maintenance/transportation of instant payment terminals and Paylines.

In the end of 2022, the Group established new subsidiary Asterbit LLC for the purpose of development in software development. A subsidiary offers companies various solutions toward software development.

3. Regional representation and dealer network

The Group's regional representative offices have been existing since 2018, ensuring smooth and timely operation of the Group's instant payment terminals, as well as unhampered service by the dealer network's instant payment terminals, Paylines and web-terminals. The regional representative offices oversee finding locations for installation of the instant payment terminals, their technical maintenance and accumulation of the amounts paid by customers through the instant payment terminals. Upon organizations' requests, the regional representative offices also provide full technical service for the Group's branded instant payment terminals and ensure accumulation of funds, where necessary. In the regions, the Group may be represented through the Group's own, as well as the dealer network's instant payment terminals, the proper technical functioning of which is ensured by the regional representative offices. Tbilisi regional representative office has been divided into 4 zones, as the large scope of capital didn't allow to be controlled enough.

The Group provides services to customers through its own instant payment terminals network, as well as via the dealer network. Within the dealer network, the Group provides Individual entrepreneurs and legal entities with instant payment terminals and relevant software based on a contract formalized with the Group. The following services are offered to the dealers across Georgia:

- ▶ Technical support for instant payment terminals;
- ▶ Cash collection service;
- ▶ Repair and maintenance of instant payment terminals, POS-terminals and the spare parts there of;
- ▶ Sale of instant payment terminals and Payline parts;
- ▶ The customer service uses new quantitative and qualitative reporting system categorizing every single incoming call and rating the quality of service provided to analyse the entire problem-solving process and draw important conclusions for betterment.

4. Review of Group's main technological developments in 2023

In 2023 Group developed new projects to boost revenue. New services helped regional representatives to strengthen positions through the regions. During the year the Group had various marketing activities in order to maintain and increase loyal customers.

For internal development Group started accounting in ERP system for better financial data management and internal controls.

5. Financial highlights¹

Operational income (GEL Million)

39.9MLN

+0.5% y-o-y

2021 41.1
2022 40.1
2023 39.9

EBITDA (GEL Million)

3.9 MLN

55% y-o-y

2021 4.6
2022 2.5
2023 3.9

Operating expense ratio

1.06

5% y-o-y

2021 0.97
2022 1.00
2023 1.06

Assets turnover ratio

0.92

3% y-o-y

2021 0.99
2022 1.01
2023 0.92

Current ratio

1.41

41% y-o-y

2021 0.97
2022 1.00
2023 1.41

Accounts receivable turnover by days

3.48

17% y-o-y

2021 2.08
2022 2.98
2023 3.48

Number of active payment terminals

8,050

-4.6% y-o-y

2021 7,960
2022 8,418
2023 8,050

6. Review of Group's financial figures for 2023

Operational income of 2023 decreased by 1% in comparison with 2022 and by 2% in comparison with 2021. Average cash inflow per transaction is increased by 19% compared to 2022 and by 14% compared to 2021. But number of transactions is gradually decreasing compared to 2022 and 2021 by 12% and 8% respectively. This trend could imply decreasing tendencies of physical payment kiosk usage. Group's strategic plans aim to strengthen brand position on the market.

7. Future plans

In 2024 Company is starting to strengthen financial position. Company plans to implement new revenue stream products and offer customers various services.

8. Activity assessment coefficients

The Group uses certain variables and coefficients to evaluate the outcome of its activity, based on which the group's response measures are planned. The most important of them are the following coefficients:

Income per terminal – an indicator that most objectively determines the effectiveness of any changes carried out in the Group or industry. Changes may concern geographical location of the terminal network or some broader-scale strategic or industrial dimensions. Income per terminal is the key variable of the financial projection models.

Average number of services added per month – an indicator providing information on the growth rate and diversity of the Group's offered services.

9. Shares

¹ All financial Highlights are calculated based on Commission income.

The Group's capital stock is divided into 361,594,500 common (ordinary) shares, with JSC "Czech Energo-Pro A.S." owning 100% of its shares. The nominal value of 1 common share is 1 (one) tetri.

10. Major risks and uncertainties

Given the specificity of the Group's activity, it is important that potential risks should be timely identified and managed. Occurrence of the risks could possibly inflict financial and non-financial losses. Therefore, the activities have been carried out in various directions to insure against and minimize possible risks. There is a monitoring unit within the Group's structure, which is not involved in the operating activity, and which inspects and provides the assessment of the ongoing processes in the Group as an independent party. To avoid possible financial losses, the Group avails itself of the internal and external audit services. In addition, the Group has vested the authority to provide legal services with the third party. The aforesaid entity ensures that the Group's activity is in line with the Georgian legislation, as well as represents the Group in court and with other third parties. Throughout its activity, the Group must deal with personal data processing. In this regard, the Group's legal department ensures that the requirements of the Law of Georgia on Personal Data Protection are met, so that the personal data obtained by the Group are duly protected as prescribed by the law.

Risk: The problems related to the dealer's management of cash limit.

Risk description: The Group may face a risk of difficulties related to the return of the cash limit that a dealer received from the Group for a certain period for operation of the instant payment terminals. The risk may be caused by the dealer's potential financial hardship, fraud or possible misappropriation of cash deposited into instant payment terminals by the third party.

Risk reduction method: Positive assessment of the dealer's solvency (financial capacity) is a precondition for issuing cash limit. The stability of the dealer's owned instant payment terminals operation and the amount of commission fee issued to the dealer are considered during the assessment.

Risk: A risk of misappropriation / loss of cash.

Risk description: The Group may face a risk of misappropriation or loss of cash in the process of accumulating funds from the payment machine. The money can be lost/misappropriated not only by an individual involved in the process, but also by an outsider.

Risk reduction method: To ensure transparency of the process of accumulating cash from the payment machine, the Group's authorized employee carries out daily monitoring to confirm the correspondence of the cash turnover in the network and the amounts withdraw. Upon detecting any discrepancy, the causes are investigated, and the response measures are determined. To avoid internal fraud, the collateral security contracts are concluded with the employees dealing with money.

Risk: Fraudulent transactions using e-wallet.

Risk description: In theory, there is a risk of fraudulent payments/transactions through the electronic wallet, which may cause financial damage to the Group and affect its reputation.

Risk reduction method: Although such a risk has never occurred in practice, the Group still takes certain measure to protect its clients. For this purpose, certain restrictions have been set to insure the clients against the risk of inappropriate e-wallet payments. Under those restrictions, card payments to other companies' electronic wallets are restricted; a user can deposit money into his/her e-wallet from the website only using a linked plastic card; a daily payment limit has been set for SMS and social media authorization; a daily payment limit has been set for full e-mail/password authentication; unauthorized betting transactions and charity donations have been restricted; one-off payment limits have been set for certain products according to the risk level etc. The aforesaid protects the Group and its e-wallet users against fraudulent transactions from their account.

Risk: Regulatory requirements' compliance with the changes in regulations.

Risk description: Being a payment service provider, the Group has been regulated by the National Bank of Georgia. The Group is also accountable to the Financial Monitoring Service of Georgia. The aforesaid agencies may toughen the regulatory requirements, which should be taken into account in course of the Group's activity.

Risk reduction method: To achieve full compliance with the regulatory requirements, a person responsible for keeping it in line with the regulatory requirements shall continuously monitor the legislative acts and, in case of any changes, shall bring the Group's activity, policy and procedures in line with the updated requirements.

Risk: Money laundering (legalization of illegal incomes).

Risk description: The Group's partners and customers can make use of the Group's payment channels and offered services for money laundering and financing terrorism.

Risk reduction method: To prevent the cases of money laundering and terrorism financing, throughout its activity the

Group takes due account for the National Bank of Georgia and the Financial Monitoring Service requirements and recommendations; before starting business relationship, it thoroughly studies and evaluates a potential partner's activity, reputation and some other important aspects. It also monitors customer payments and in case of detection of any suspicious circumstances, notified the relevant authorities and follows their guidelines. At the same time, the Group employees are regularly trained in terms of their compliance with the existing legislation against money laundering or terrorism financing.

Risk: Cyber-security threats.

Risk description: Today, cyber-attacks are frequently the case in almost all spheres of business, but the financial sector can be regarded as the most attractive for the culprits because of the money and information accumulated therein. Therefore, the Group is constantly focused on developing effective protective mechanisms to reduce the risk of cyber-attacks.

Risk reduction method: The Group monitors the its own equipment using the relevant software in order to protect the available data and consumers' money, controlling each event and action carried out on some important devices. The corresponding mechanisms ensure protection of the Group's internal system against penetration of cyber-viruses and external influence on internal network.

Review of the Group's credit, market, liquidity and cash flow risks and mechanisms for their management is provided in note 28 of the financial statements of the Group.

11. Internal controls over financial data

Financial data exchange within the Group is carried out in accordance with the established procedures, under which the cross-control mechanism plays a significant role. The latter ensures the accuracy of the financial data displayed. For example, on the one hand, they are shared between several structural units to determine the accuracy of financial data. In addition, the unit in charge of control over receipt of cash flows provides the accountant's office, on daily or monthly basis (depending on the data content) with information on the data subject to accounting, be it operating or non-operating income, various types of financial transactions done through the program on daily basis; monetary resource reflected in the register; financial obligations before the agents etc. After the aforesaid and other data are displayed in the accounting program by the accountant's office, the unit in charge of monetary resource management checks the accuracy the data accuracy and includes them in the periodic financial statements. In addition, the Group has developed the internal control policy and procedures, allowing to exchange any kind of data between the structural units and to exercise control over it.

12. Regional instability

During subsequent period, following the commencement of war between Ukraine and the Russian Federation, several western countries such as the US, the UK and the EU imposed sanctions on the Russian Federation. Since the start of the war, there has been a significant depreciation of the Russian Ruble against foreign currencies, as well as a significant loss of value on the securities markets in Russia and of Russian companies listed in other markets. The situation is still unfolding, but it has already resulted in a humanitarian crisis and major economic losses for Ukraine, Russia and the rest of the world. Ukraine and Russia are important trade partners of Georgia. It is expected that the war may lead to a negative impact on Georgian economic growth in 2023 and could have a material impact on market confidence, affecting all regional countries. Various tensions have also existed between Russia and Georgia for more than 15 years, and the two countries also had a brief armed conflict in 2008 (which led to Russia's control of the two breakaway territories). The continuation or escalation of political instability, geopolitical conflict, the economic decline of Georgia's trading partners and any future deterioration of Georgia's relationship with Russia, including border and territorial disputes, may have a negative impact on the political or economic stability of Georgia, which in turn may affect OPPA's business adversely, including putting adverse pressure on the Group's business model, revenues and financial position.

JSC OPPA is not materially exposed to Russian, Belorussian or Ukrainian markets. As the war is still waging, it is impossible to reliably assess the impact this may have on the Group's business as there is uncertainty over the magnitude of the impact on the economy in general.

126

სს „ოპპა“

ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით მომზადებული
კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება და
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

31 დეკემბერი, 2023 წ.

ლევან ყიფიძე

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	1
კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	3
კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	4

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები:

1. ჯგუფი და მისი საქმიანობა	5
2. ჯგუფის საოპერაციო გარემო	5
3. მომზადების საფუძველი	6
4. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას	8
5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება	9
6. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები	10
7. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან	10
8. ძირითადი საშუალებები	11
9. არამატერიალური აქტივები	15
10. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	17
11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	18
12. გაცემული სესხები	19
13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	22
14. გადახდილი ავანსები	26
15. მარაგები	27
16. ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული ვალდებულებების შეჯერება	27
17. სააქციო კაპიტალი	28
18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	29
19. მიღებული ავანსები	29
20. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	29
21. მომსახურების ხარჯები	32
22. შრომითი დანახარჯები	32
23. ფინანსური დანახარჯები	32
24. ფინანსური შემოსავალი	33
25. მთავარი შვილობილი და მეკავშირე საწარმოები	33
26. პირობითი ვალდებულებები და საოპერაციო რისკები	33
27. ფინანსური რისკის მართვა	34
28. კაპიტალის მართვა	37
29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება	37
30. ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით	38
31. „საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები“	39

სხვა ინფორმაცია – მმართველობის ანგარიშგება

ქაიკაძე ყაიხუტაძე

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ოპპას“ აქციონერსა და ხელმძღვანელობას

ჩვენი მოსაზრება

ჩვენი აზრით, თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს სს „ოპპას“ (შემდგომში „კომპანია“) და მისი შვილობილი საწარმოების (შემდგომში ერთობლივად „ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე ჯგუფის კონსოლიდირებული საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და კონსოლიდირებული ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად.

ჩვენი აუდიტის საგანი

ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში შედის:

- კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით;
- კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის;
- კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის; და
- კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე დართული შენიშვნები, რომლებიც მოიცავს სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ არსებით ინფორმაციას და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დეტალურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის – „აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“ – ნაწილში.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტის მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად.

დამოუკიდებლობა

ჩვენ დამოუკიდებლობები ვართ ჯგუფისგან ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს მიერ გამოშვებული პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის (მათ შორის, დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების) (ბესსს-ის კოდექსი) შესაბამისად. ჩვენ შესრულებული გვაქვს ბესსს-ის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც.

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას (მაგრამ არ მოიცავს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასა და მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას).

ჩვენი მოსაზრება კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს მმართველობის ანგარიშგებას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამო კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს მმართველობის ანგარიშგებაში, ვალდებულები ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი.

აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ამასთან, ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით მოგვეთხოვება, მოსაზრება გამოვთქვათ იმის თაობაზე, მმართველობის ანგარიშგების გარკვეული ნაწილები შეესაბამება თუ არა სათანადო ნორმატიულ აქტებს და განვიხილოთ, შეიცავს თუ არა მმართველობის ანგარიშგება ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით სავალდებულო ინფორმაციას.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებასთან;
- მმართველობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნებს.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებისა და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ჯგუფის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვიპოვოთ დასაბუთებული რწმუნება იმის თაობაზე, მოცემული კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შეიცავს თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას და შევადგინოთ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას, დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ასს-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი კომპანიის გამოავლენს ნებისმიერ არსებით უზუსტობას, რომელიც არსებობს. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა იმ შემთხვევაში, თუ, გონივრულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი, ვალდებულნი არიან, ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს იმ საბუღალტრო დოკუმენტების ეკონომიკურ გადამწყვეტილებებზე, რომლებიც დაყრდნობიან მოცემულ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებას.

ხელმოწერა

ასს-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტორის მიერ პროფესიული განსჯის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას აუდიტის პროცესში. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვგეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამიზნულ აუდიტის პროცედურებს და ვკრებთ ისეთ აუდიტის მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპერაციების განზრახ გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შიდა კონტროლის იგნორირებას.
 - შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შიდა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტის პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ჯგუფის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
 - ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, ხელმძღვანელობის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
 - დასკვნა გამოგვაქვს ხელმძღვანელობის მიერ ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რაიმე მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა ჯგუფის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვევალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები ადეკვატური არ არის – ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტის მტკიცებულებას. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება ჯგუფი უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.
 - ვაფასებთ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის, განმარტებით შენიშვნებს და ასევე, კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციებისა და მოვლენების სამართლიან წარდგენას.
 - მოვიპოვებთ საკმარის და შესაფერის აუდიტის მტკიცებულებებს ჯგუფში შემავალი საწარმოებისა და სხვა ერთეულების ფინანსური ინფორმაციის შესახებ, რათა მოსაზრება გამოვთქვათ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ ვართ პასუხისმგებლები ჯგუფის აუდიტის მსვლელობის ხელმძღვანელობაზე, ზედამხედველობასა და აუდიტის ჩატარებაზე. მხოლოდ ჩვენ ვართ პასუხისმგებელი ჩვენს აუდიტორულ მოსაზრებაზე.
- ხელმძღვანელობას, სხვასთან ერთად, ინფორმაციას ვაწვდით აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბისა და ვადების, ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

შპს „პრაისუოტერჰაუსკუპერსი საქართველო“ (რეგისტრაციის ნომერი: SARAS-F-775813)

ლამა ჯანელიძე (რეგისტრაციის #SARAS-A-562091)

2024 წლის 15 მაისი
თბილისი, საქართველო

ლამა ჯანელიძე

კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

ათას ლარში	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
აქტივები			
მოკლევადიანი აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	11	18,061	12,103
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	13	385	376
მარაგები	15	4,065	4,372
გადახდილი ავანსები	14	1,469	1,937
გაცემული სესხები	12	6,568	-
საგადასახადო აქტივები, წმინდა		61	163
სულ მოკლევადიანი აქტივები		30,609	18,951
გრძელვადიანი აქტივები			
გაცემული სესხები	12	-	8,608
სხვა არამატერიალური აქტივები	9	3,366	3,299
ძირითადი საშუალებები	8	9,534	8,917
სულ გრძელვადიანი აქტივები		12,900	20,824
სულ აქტივები		43,509	39,775
ვალდებულებები			
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	19,914	15,983
მიღებული ავანსები	19	997	2,193
წმინდა საგადასახადო ვალდებულება		-	51
საიჯარო ვალდებულებები	10	740	731
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები		21,651	18,958
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
საიჯარო ვალდებულებები	10	620	971
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		620	971
სულ ვალდებულებები		22,271	19,929
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	17	3,616	3,616
გაუნაწილებელი მოგება		17,622	16,230
სულ საკუთარი კაპიტალი		21,238	19,846
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		43,509	39,775

გამოსაცემად დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის სახელით 2024 წლის 16 მაისს:

ლევან კირვალიძე
გენერალური დირექტორი

ქეთევან მაისურაძე
ფინანსური დეპარტამენტის უფროსი

ლევან კირვალიძე

კონსოლიდირებული მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება

ათას ლარში	შენიშვნა	2023	2022
ამონაგები	20	45,620	42,240
მომსახურების ხარჯები	21	(28,237)	(27,902)
შრომის დანახარჯები	22	(11,391)	(10,433)
მასალებზე გაწეული ხარჯები		(1,679)	(1,238)
მარკეტინგის ხარჯები და პროდუქტის შემუშავება		(482)	(455)
სხვა ხარჯები		(464)	(247)
სხვა შემოსავალი		519	554
შემოსავლები ფინანსური შემოსავლის, ფინანსური დანახარჯების, მოგების გადასახადის ხარჯის, ცვეთის და ამორტიზაციის დარიცხვამდე			
		3,886	2,519
ცვეთა და ამორტიზაცია	8,9	(3,063)	(2,660)
საოპერაციო მოგება/(ზარალი)		823	(141)
ფინანსური შემოსავალი	24	751	725
ფინანსური დანახარჯები	23	(182)	(2,170)
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე		1,392	(1,586)
მოგების გადასახადის ხარჯი		-	-
წლის მოგება/(ზარალი)		1,392	(1,586)
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი)		1,392	(1,586)

ქაიკაძე ეკატერინე

კონსოლიდირებული საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

ათას ლარში	საწესდებო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,616	17,816	21,432
წლის ზარალი	-	(1,586)	(1,586)
წლის მთლიანი სრული ზარალი	-	(1,586)	(1,586)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,616	16,230	19,846
წლის წმინდა მოგება	-	1,392	1,392
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	-	1,392	1,392
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,616	17,622	21,238

ქეივან ყაიჭელაძე

კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

ათას ლარში	შენიშვნა	2023	2022
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე		1,392	(1,586)
კორექტირებები:			
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯი	8, 9	3,063	2,660
ფინანსური შემოსავალი	24	(751)	(725)
ფინანსური დანახარჯები	23	182	2,170
ძირითადი საშუალებების გასვლასთან დაკავშირებული წმინდა ზარალი		606	167
აქტივის გამოყენების უფლების გასვლასთან დაკავშირებული წმინდა შემოსულობა		268	99
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების წმინდა გაუფასურების ზარალი		122	62
საოპერაციო ფულადი ნაკადები საბრუნავი კაპიტალის ცვლილებებამდე		4,882	2,847
ცვლილება მარაგებში		307	(414)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში		(9)	(157)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		570	(15)
ცვლილება სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში		3,879	3,620
ცვლილება მიღებულ ავანსებში		(1,196)	(2,342)
ცვლილებები საბრუნავ კაპიტალში		3,551	692
მიღებული პროცენტი		79	178
გადახდილი პროცენტი	16	(182)	(179)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		8,330	3,538
საინვესტიციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(3,057)	(2,869)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(828)	(853)
დაკავშირებული მხარეებისგან სესხების დასაფარად მიღებული თანხები		2,262	2,448
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(1,623)	(1,274)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი ნაწილის გადახდა	16	(868)	(688)
ნასესხები სახსრების ძირითადი თანხის გადახდა	16	-	(1,050)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(868)	(1,738)
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		121	(76)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა		5,958	450
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	11	12,103	11,653
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	11	18,061	12,103

ხაჯიბ ყაიხტე

1. ჯგუფი და მისი საქმიანობა

წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით, 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის სს „ოპკასთვის“ (შემდგომში „კომპანია“, ყოფილი სს „ნოვა ტექნოლოჯი“) და მისი შვილობილი საწარმოებისთვის (შემდგომში „ჯგუფი“). კომპანია არის საქართველოში რეგისტრირებული სააქციო საზოგადოება. 2022 წლის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის მშობელი საწარმო, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, იყო „ჩეხური ენერგო-პრო ეი.ეს.“ (შემდგომში „მშობელი საწარმო“). მშობელი საწარმო რეგისტრირებულია და ფუნქციონირებს ჩეხეთის რესპუბლიკაში და მისი აქციების 100%-ს ფლობს DK Holding Investments s.r.o. ამ უკანასკნელის აქციების ერთპიროვნული მფლობელია ბატონი იარომირ თესარი, რომელიც ამასთანავე ჯგუფის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარეა.

კომპანია ფლობს ორ შვილობილ საწარმოს: შპს „ტესო ტექ სოლუშენს“ და შპს „ასტერბიტს“, რომლებიც კონსოლიდირებულია ამ ფინანსურ ანგარიშგებაში. 2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას 100%-იანი საკუთრების წილი ჰქონდა შვილობილ საწარმოში. შპს „ტესო ტექ სოლუშენსი“ დაფუძნდა 2018 წლის 3 სექტემბერს და საქმიანობას საქართველოში ეწევა. შპს „ტესო ტექ სოლუშენსის“ სპეციალიზებულია სწრაფი გადახდის ტერმინალებითა და მათი შემადგენელი ნაწილებით ვაჭრობაში. შპს „ასტერბიტს“ არის 2022 წლის 4 ნოემბერს საქართველოში დაფუძნებული და მოქმედი კომპანია. შპს „ასტერბიტს“ მთავარი საქმიანობაა პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარება და მასთან დაკავშირებული მომსახურება (25-ე შენიშვნა).

ძირითადი საქმიანობა. ჯგუფი ფლობს სწრაფი გადახდის ტერმინალებს და მომხმარებლებს გადახდის მომსახურებას უწევს როგორც საკუთარი, ისე დილერების კუთვნილი ტერმინალებით, ასევე ელექტრონული არხებით და Android-ის და IOS მობილური აპლიკაციების მეშვეობით.

იურიდიული მისამართი და საქმიანობის ადგილი. კომპანიის იურიდიული მისამართია: ალ. ყაზბეგის გამზ. 15 0160 თბილისი, საქართველო კომპანია შეიქმნა, როგორც შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, დარეგისტრირებულია საჯარო რეესტრის მიერ საიდენტიფიკაციო ნომრით: 248429598. შპს „ტესო ტექ სოლუშენსის“ გადასახადის გადამხდელის საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 402099144. შპს „ასტერბიტს“ გადასახადის გადამხდელის საიდენტიფიკაციო ნომერი არის 405575685. ორივე შვილობილი საწარმო რეგისტრირებული საჯარო რეესტრის მიერ.

წარსადგენი ვალუტა. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში (შემდგომში „ლარი“), თუკი სხვა რამე არ არის მითითებული.

2. ჯგუფის საოპერაციო გარემო

ჯგუფის ძირითადი საქმიანობა წარმოებს საქართველოში. საქართველოს განვითარებადი ეკონომიკის გარკვეული მახასიათებლები აქვს, მათ შორის ინფლაციის შედარებით მაღალი დონე და მაღალი საპროცენტო განაკვეთები. საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა სხვადასხვანაირად შეიძლება იქნეს აღქმული, რაც კიდევ უფრო ურთულესს საქმეს საქართველოში მოქმედ კომპანიებს. საქართველოს სამომავლო ეკონომიკური მიმართულება მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მთავრობის მიერ მიღებულ ეკონომიკურ, ფინანსურ და ფულად-საკრედიტო ზომებზე, ისევე, როგორც საგადასახადო, საკანონმდებლო, მარეგულირებელ და პოლიტიკურ განვითარებაზე.

კოვიდ-19. 2020 წლის მარტში ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციამ კოვიდ-19-ის გავრცელება გლობალურ პანდემიად გამოაცხადა. პანდემიაზე რეაგირების მიზნით [ქვეყნის] მთავრობამ შემოიღო მრავალი ზომა, რომლებიც მიზნად ისახავდა კოვიდ-19-ის გავრცელებისა და გავლენის შეკავებას. ამ ზომებს შორის იყო: მოგზაურობის აკრძალვა და შეზღუდვა, კარანტინი, სახლის პირობებში იზოლაციის დაწესება და ბიზნესსაქმიანობის აღკვეთა, კომპანიების დახურვის ჩათვლით. ზოგიერთი ზემოაღნიშნული ზომა მოგვიანებით შემსუბუქდა, თუმცა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2024 წელს ვირუსის შესაძლო ახალი შტამების საპასუხოდ საქართველოს მთავრობისგან დამატებითი შეზღუდვების დაწესების რისკი რჩება.

2. ჯგუფის საოპერაციო გარემო (გაგრძელება)

ომი რუსეთსა და უკრაინას შორის არსებული ეკონომიკური ვითარების გრძელვადიანი ეფექტების პროგნოზირება რთულია და ხელმძღვანელობის ამჟამინდელი მოლოდინები და შეფასებები შეიძლება განსხვავდებოდეს ფაქტობრივი შედეგებისგან.

3. მომზადების საფუძველი

მომზადების საფუძველი. ეს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფასს-ის და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, პირვანდელი ღირებულების მეთოდით. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის გამოყენებული ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკა აღწერილია ქვემოთ. ეს პოლიტიკა ერთნაირად ვრცელდება ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ საგანგებოდ სხვა რამ არ არის მითითებული. იხილეთ შენიშვნა 5.

ფასს-ის შესაბამისად კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება მოითხოვს გარკვეული მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების გაკეთებას. ის ასევე მოითხოვს ხელმძღვანელობის მიერ განსჯის გამოყენებას ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარებისას. ის საკითხები, რომლებიც საჭიროებს განსჯის შედარებით მაღალ დონეს ან ხასიათდება სირთულით, ან ის საკითხები, რომელთა შემთხვევაშიც კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებისთვის მნიშვნელოვანია დაშვებები და წინასწარი შეფასებები, წარმოდგენილია მე-4 შენიშვნაში.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება. შვილობილი საწარმოები ის ინვესტირებული საწარმოებია, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (i) შეუძლია წარმართოს ინვესტირებული საწარმოს ის საქმიანობები, რომლებიც მის უკუგებაზე მნიშვნელოვნად მოქმედებს, (ii) აქვს ინვესტირებულ საწარმოში მონაწილეობის შედეგად ცვლად უკუგებასთან დაკავშირებული რისკი და უფლებები, და (iii) შეუძლია გამოიყენოს ინვესტირებულ საწარმოზე თავისი გავლენა და იმოქმედოს ინვესტორის უკუგების ოდენობაზე. სხვა საწარმოზე ჯგუფის გავლენის შეფასებისას ხდება არსებითი უფლებების, მათ შორის არსებითი პოტენციური ხმის უფლებების, არსებობის და ეფექტის გათვალისწინება. იმისათვის, რომ უფლება არსებითად ჩაითვალოს, მის მფლობელს უნდა ჰქონდეს ამ უფლების პრაქტიკული გამოყენების შესაძლებლობა ინვესტირებული საწარმოს შესაბამისი საქმიანობების წარმართვის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღებისას. ჯგუფს შეიძლება გავლენა ჰქონდეს ინვესტირებულ საწარმოზე მაშინაც კი, როდესაც ინვესტირებული საწარმოს ხმის უფლებების ნახევარს ან ნაკლებს ფლობს. ასეთ შემთხვევაში ჯგუფი ადარებს თავის ხმის უფლებათა რაოდენობას სხვა მფლობელების ხმის უფლებების რაოდენობასა და გაბნევისთან, რათა განსაზღვროს აქვს თუ არა ფაქტობრივი გავლენა ინვესტირებულ საწარმოზე. სხვა ინვესტორების დამცავი უფლებები, როგორიცაა უფლებები, რომლებიც უკავშირდება ინვესტირებული საწარმოს საქმიანობაში ფუნდამენტურ ცვლილებებს ან გამოიყენება მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევებში, ჯგუფს ინვესტირებული საწარმოს გაკონტროლებაში ხელს არ უშლის. შვილობილი საწარმოები კონსოლიდირდება იმ თარიღიდან, როდესაც ჯგუფს გადაეცემა კონტროლი (შემენის თარიღი) და მათი დეკონსოლიდაცია ხდება კონტროლის შეწყვეტის თარიღიდან.

შვილობილი საწარმოების შესყიდვის ბუღალტრული აღრიცხვისთვის გამოიყენება შემენის მეთოდი. საწარმოთა გაერთიანებისას შემენილი იდენტიფიცირებადი აქტივები და ნაკისრი ვალდებულებები და პირობითი ვალდებულებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით შემენის თარიღისთვის, არამაკონტროლებელი წილის ზომის მიუხედავად.

ჯგუფი არამაკონტროლებელ წილს, რომელიც წარმოადგენს კაპიტალში ამჟამინდელ საკუთრების წილს და, ლიკვიდაციის შემთხვევაში, მფლობელს უფლებას აძლევს წმინდა აქტივების პროპორციულ წილზე, თითოეული ოპერაციისთვის ინდივიდუალურად აფასებს ან (ა) სამართლიანი ღირებულებით, ან (ბ) შემენილი საწარმოს წმინდა აქტივებში არამაკონტროლებელი პაკეტის პროპორციული წილის ოდენობით. არამაკონტროლებელი წილი, რომელიც არ წარმოადგენს საკუთრების წილს, ფასდება სამართლიანი ღირებულებით.

საქართველო

3. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

გუდვილის შესაფასებლად ხდება შეძენილი საწარმოს წმინდა აქტივების გამოქვითვა შეძენილ საწარმოში გადახდილი თანხის, შეძენილ საწარმოში არამაკონტროლებელი წილის ოდენობის და შეძენის თარიღამდე შეძენილ საწარმოში ფლობილი წილის სამართლიანი ღირებულების ჯამური თანხიდან. ყოველგვარი უარყოფითი თანხის („უარყოფითი გუდვილი“ ან „სარფიანი შესყიდვა“) აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მას შემდეგ, რაც ხელმძღვანელობა ხელახლა შეაფასებს, გამოავლინა თუ არა ყველა შეძენილი აქტივი და ყველა ნაკისრი ვალდებულება და პირობითი ვალდებულება, და გადაამოწმებს თავისი შეფასებების მართებულობას.

შეძენილ საწარმოში გადახდილი თანხა ფასდება გადაცემული აქტივების, გამოშვებული წილობრივი ინსტრუმენტების და მიღებული ან ნაკისრი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით, პირობითი ანაზღაურების ხელშეკრულებებთან დაკავშირებული აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ჩათვლით, მაგრამ შეძენასთან დაკავშირებული ისეთი დანახარჯების გამოკლებით, როგორცაა საკონსულტაციო, იურიდიული, შეფასების და მსგავსი პროფესიული მომსახურების გასამრჯელო. წილობრივი ინსტრუმენტების შეძენასთან და გამოშვებასთან დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები გამოიქვითება კაპიტალიდან; საწარმოთა გაერთიანების ფარგლებში სავალო ინსტრუმენტების გამოსაშვებად გაწეული გარიგების დანახარჯები გამოიქვითება ვალის საბალანსო ოდენობიდან, ხოლო შეძენასთან დაკავშირებული ყველა დანარჩენი გარიგების დანახარჯი ტარდება ხარჯებში.

შიდაჯგუფური ოპერაციები, ნაშთები და ჯგუფის კომპანიებს შორის შემდგარი გარიგებებიდან არარეალიზებული შემოსულობები ერთმანეთთან გაიქვითება; არარეალიზებული ზარალიც გაიქვითება, თუ დანახარჯების ამოღება შეუძლებელი არ არის. ჯგუფი და მისი შვილობილი საწარმოები იყენებენ ერთიან სააღრიცხვო პოლიტიკას, რომელიც შესაბამისობაშია ჯგუფის შიდა პოლიტიკასთან.

არამაკონტროლებელი წილი არის შვილობილი საწარმოს წმინდა შედეგების და საკუთარი კაპიტალის ნაწილი, მიკუთვნებადი იმ წილებისთვის, რომლებსაც ჯგუფი პირდაპირ ან არაპირდაპირ არ ფლობს. არამაკონტროლებელი წილი წარმოადგენს ჯგუფის საკუთარი კაპიტალის ცალკე კომპონენტს.

უცხოური ვალუტის გადაყვანა. კომპანიის სამუშაო ვალუტა არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც საწარმო საქმიანობს. კომპანიის სამუშაო ვალუტა და მისი წარსადგენი ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა – ქართული ლარი („ლარი“).

გარიგებები და ნაშთები. ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების გადაყვანა ხდება კომპანიის სამუშაო ვალუტაში ანგარიშგების შესაბამისი პერიოდის ბოლოსთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური გაცვლითი კურსის მიხედვით. ოპერაციების ანგარიშსწორებისა და, სებ-ის წლის ბოლოსთვის არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით, ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კომპანიის სამუშაო ვალუტაში გადაყვანისას საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა და ზარალი აისახება მოგებაში ან ზარალში. საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა და ზარალი, რომელიც უკავშირდება ნასესხებ სახსრებს და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს, მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში წარმოდგენილია „ფინანსური შემოსავლის ან დანახარჯების“ მუხლში. ყველა სხვა საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა და ზარალი წარმოდგენილია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში „სხვა საოპერაციო ხარჯების“ მუხლში. წლის ბოლოსთვის არსებული კურსით გადაყვანა არ ეხება არაფულად მუხლებს, რომლებიც ფასდება პირვანდელი ღირებულებით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, კაპიტალის ინვესტიციების ჩათვლით, კონვერტირდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

ლევან ყაშიშვილი

3. მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

სავალუტო კურსის ცვლილების ეფექტი არაფულად მუხლოებზე, რომელიც ფასდება სამართლიანი ღირებულებით უცხოურ ვალუტაში, აისახება სამართლიანი ღირებულების შემოსულობაში ან ზარალში.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთავარი გაცვლითი კურსი, რომელიც დაადგინა საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა უცხოურ ვალუტაში ნაშთების გადაყვანისთვის, იყო 1 აშშ დოლარი = 2.6894 ლარი და 1 ევრო = 2.9753 ლარი (2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით: 1 აშშ დოლარი = 2.7020 ლარი და 1 ევრო = 2.8844 ლარი). ამჟამად ქართული ლარი არის თავისუფლად კონვერტირებადი ვალუტა უცხო ქვეყნების უმეტესობაში.

4. კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

ჯგუფი მიმართავს გარკვეულ შეფასებებს და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე და აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე მომდევნო ფინანსური წლისთვის. შეფასებები და დაშვებები მუდმივად გადაისინჯება და ეყრდნობა ხელმძღვანელობის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის სამომავლო მოვლენებს, რომელთა გონივრული პროგნოზირებაც შესაძლებელია გარემოებების გათვალისწინებით. შეფასებების გარდა, ხელმძღვანელობა ასევე გარკვეულ გადაწყვეტილებებს იღებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში. ქვემოთ მოცემულია გადაწყვეტილებები, რომლებსაც აქვს ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე და შეფასებები, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვნად შეცვალოს მომდევნო ფინანსური წლის აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება:

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. – დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-8 შენიშვნა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი – დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ მე-13 შენიშვნა.

ფუნქციონირებადი საწარმო. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფი წმინდა მიმდინარე პოზიცია არის დადებითი 8,958 ათასი ლარი (2022 წ.: უარყოფითი 7 ათასი ლარი). გარდა ამისა, 2023 წელს ჯგუფმა მიიღო 1,392 ათასი ლარის მთლიანი სრული შემოსავალი. ხელმძღვანელობა მიზანშეწონილად მიიჩნევს ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე. ხელმძღვანელობის კონტროლს არ ექვემდებარება ბევრი რისკი და განუსაზღვრელობა, რის გამოც ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მოსალოდნელისგან განსხვავდებოდეს. ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების ადეკვატურობის შეფასებისას, ჯგუფი მხედველობაში იღებს შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს:

- ჯგუფის მოკლევადიანი აქტივები მაღალლიკვიდურია და უმეტესობა ხელმისაწვდომია მოთხოვნამდე. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის ნაღდი ფულის ნაშთი გაუტოლდა 18,061 ლარს.
- დაკავშირებულ მხარეზე უკვე გაცემული სესხები 2024 წელს სრულად დაიფარება მათი დაფარვის ვადის მიხედვით.
- 2023 წლის განმავლობაში ჯგუფს არ ჰქონია ნასესხები სახსრები.

ხელმძღვანელობამ წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება მოამზადა ფუნქციონირებადობის პრინციპის საფუძველზე, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში. ამ გადაწყვეტილების მიღებისას ხელმძღვანელობამ გაითვალისწინა ჯგუფის ფინანსური მდგომარეობა, ამჟამინდელი მიზნები, ოპერაციების მომგებიანობა და ფინანსურ რესურსებზე წვდომა, და გააანალიზა ფინანსურ ბაზრებზე არსებული ვითარების გავლენა ჯგუფის საქმიანობაზე.

ქეთევან ყიფიძე

5. ახალი ან შესწორებული სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღება

2023 წლის 1 იანვრიდან შემდეგი ცვლილებები ამოქმედდა:

ცვლილებები ბასს 1-ში და ფასს-ის პრაქტიკული რეკომენდაცია 2: სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებითი შენიშვნები (გამოშვებული 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაში მყოფი 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 1-ში შესული ცვლილების თანახმად, კომპანიებს ევალებათ ინფორმაციის წარმოდგენა თავიანთი არსებითი და არა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ. ცვლილება შეიცავს არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის განმარტებას. ცვლილება ასევე განმარტავს, რომ ინფორმაცია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ, სავარაუდოდ, არსებითია, თუ მის გარეშე ფინანსური ანგარიშგების მომხმარებლები ვერ შეძლებდნენ ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი სხვა არსებითი ინფორმაციის გაგებას. ცვლილებაში მოცემულია სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის საილუსტრაციო მაგალითები, რომელიც, დიდი ალბათობით, ჩაითვლებოდა არსებითად საწარმოს ფინანსური ანგარიშგებისთვის. გარდა ამისა, ბასს 1-ში შესული ცვლილება განმარტავს, რომ არაარსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციის გაცხადება არ არის საჭირო. ამის მიუხედავად, მისი გაცხადების შემთხვევაში, იგი არ უნდა ჩრდილავდეს არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესახებ ინფორმაციას. ამ ცვლილების დანერგვის გასაადვილებლად ასევე შეიცვალა ფასს-ის პრაქტიკული რეკომენდაცია 2 „არსებითობის შესახებ გადაწყვეტილებების მიღება“, რომელშიც მოცემულია მითითება იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა მოხდეს არსებითობის ცნების გამოყენება სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებით შენიშვნებში.

ცვლილებებმა გავლენა მოახდინა ჯგუფის სააღრიცხვო პოლიტიკის განმარტებით შენიშვნებზე, მაგრამ არა ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების რომელიმე მუხლის შეფასებაზე, აღიარებასა და წარდგენაზე.

ცვლილებები ბასს (IAS) 12-ში „მოგებიდან გადასახადები: საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – პილარ 2-ის სანიმუშო წესები (გამოშვებული 2023 წლის 23 მაისს)

ცვლილებები ბასს (IAS) 8-ში: სააღრიცხვო შეფასებების განმარტება (გამოშვებული 2021 წლის 12 თებერვალს და ძალაში შესული 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის). ბასს 8-ში შესული ცვლილება განმარტავს იმას, თუ როგორ უნდა განასხვავონ კომპანიებმა სააღრიცხვო პოლიტიკაში შესული ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში შესული ცვლილებებისგან.

ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“ (გამოშვებული 2017 წლის 18 მაისს და ძალაში შესული 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ცვლილებები ფასს 17-ში და ცვლილებები ფასს 4-ში (გამოშვებული 2020 წლის 25 ივნისს და ძალაში შესული 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

სტანდარტზე გადასვლის უფლება მზღვეველებისთვის, რომლებიც იყენებენ ფასს 17-ს – ცვლილებები ფასს 17-ში (გამოშვებული 2021 წლის 9 დეკემბერს და ძალაში მყოფი 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ერთი გარიგებიდან წარმომდგარ აქტივებთან და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი – ცვლილებები ბასს 12-ში (გამოშვებული 2021 წლის 7 მაისს და ძალაში შესული 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ცვლილების გამოყენებას მნიშვნელოვანი გავლენა არ მოუხდენია ჯგუფის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

თავისუფალი ყიზიყი

6. სააღრიცხვო პოლიტიკის სამომავლო ცვლილებები

გამოიცა გარკვეული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც სავალდებულოა 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის და რომლებიც კომპანიას ვადაზე ადრე არ გამოუყენებია.

ცვლილებები ფასს (IFRS) 16-ში: სალიზინგო ვალდებულებები უკუალიზინგის პირობით გაყიდვის ოპერაციებში (გამოცემული 2022 წლის 22 სექტემბერს და ძალაში მყოფი 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად – ცვლილებები ბასს 1-ში (თავდაპირველად გამოშვებული 2020 წლის 23 იანვარს, შემდეგ შეცვლილი 2020 წლის 15 ივლისს და 2022 წლის 31 ოქტომბერს და საბოლოოდ ძალაში შესული 2024 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის).

ცვლილებები ბასს 7-ში „ფულადი ნაკადების ანგარიშგება“ და ფასს 7-ში „ფინანსური ინსტრუმენტები: მაისს). განმარტებითი შენიშვნები: ფინანსური გარიგებები მომწოდებლებთან (გამოშვებული 2023 წლის 25 მაისს).

ცვლილება ბასს (IAS) 21-ში ურთიერთგაცვლის შესაძლებლობის არარსებობა (გამოშვებული 2023 წლის 15 აგვისტოს).

„აქტივების გაყიდვა ან კაპიტალში შეტანა ინვესტორსა და მის მეკავშირე ან ერთობლივ საწარმოს შორის“ - ცვლილებები ფასს 10-სა და ბასს 28-ში (გამოვიდა 2014 წლის 11 სექტემბერს და ძალაშია წლიური პერიოდებისთვის, რომლებიც იწყება ბასსს-ის მიერ დადგენილი თარიღით ან ამავე თარიღის შემდგომ).

ჯგუფი ამჟამად აფასებს ამ ცვლილებების შესაძლო გავლენას თავის კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

7. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

მხარეები, ზოგადად, ითვლება დაკავშირებულად, თუ ისინი ექვემდებარებიან საერთო კონტროლს, ან ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა ან ერთობლივი კონტროლი მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებული მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

მიმდინარე ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან ასე გამოიყურებოდა:

	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
ათას ლარში	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
გაცემული სესხები	6,557	8,598
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	2,955	1,942
მიღებული ავანსები	280	420

საერთო კონტროლი

7. ნაშთები და გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებები, შემოსავლისა და ხარჯის მუხლები ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები
ფინანსური შემოსავალი	409	546
ამონაგები	2,502	139
მიღებული მომსახურება	(148)	(144)

ქვემოთ წარმოდგენილია ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება:

ათას ლარში	2023		2022	
	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება
მოკლევადიანი სარგებელი:				
- ხელფასები	(1,688)	-	(1,560)	-
- მოკლევადიანი პრემიები	-	-	(377)	(163)
სულ ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება	(1,688)	-	(1,937)	(163)

8. ძირითადი საშუალებები**არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა**

ძირითადი საშუალებები აღირიცხება თვითღირებულებით, დაგროვილი ცვეთისა და გაუფასურებისთვის შექმნილი რეზერვების გამოკლებით, სადაც საჭიროა.

შემდგომი დანახარჯები აისახება აქტივის საბალანსო ღირებულებაში ან მისი აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, საჭიროებისამებრ, მხოლოდ მაშინ, თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს ამ ერთეულიდან და თუ ერთეულის ღირებულების სარწმუნოდ განსაზღვრა შესაძლებელია. უმნიშვნელო რემონტისა და ყოველდღიური ტექნიკური მომსახურების ხარჯების აღიარება ხდება ხარჯების ნაწილში მათი გაწევისთანავე. ძირითადი საშუალებების ძირითადი ნაწილების ან კომპონენტების შეცვლის ხარჯები კაპიტალიზდება და შეცვლილი ნაწილები ჩამოიწერება.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ხელმძღვანელობა აფასებს, არსებობს თუ არა ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რაიმე ნიშანი. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრება, როგორც აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და მისი გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი.

საბალანსო ღირებულება მცირდება ანაზღაურებად ღირებულებამდე და გაუფასურების ზარალი აისახება წლის მოგებაში ან ზარალში. გაუფასურების ზარალი, რომელიც აღიარებულია აქტივისათვის წინა წლებში, საჭიროების შემთხვევაში შებრუნდება, თუ ადგილი ჰქონდა ცვლილებას გაანგარიშებებში, რომლებიც გამოყენებული იქნა აქტივის გამოყენების ღირებულების ან გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის მიზნით.

ქავთარ კახიძე

8. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის გასვლის შედეგად მიღებული შემოსულობა და ზარალი განისაზღვრება მიღებული შემოსავლების შედარებით საბალანსო ღირებულებასთან და მათი აღიარება ხდება წლის მოგებაში ან ზარალში, სხვა საოპერაციო შემოსავლის ან ხარჯების მუხლში.

ცვეთა. დაუმონტაჟებელ მოწყობილობებს და მიწას ცვეთა არ ერიცხება. ძირითადი საშუალებების სხვა მუხლების ცვეთა გამოიანგარიშება დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რათა მოხდეს მათი ხარჯის განაწილება ნარჩენ ღირებულებაზე მათი სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში:

	სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში
შენობები	20
გადახდის ტერმინალები და ნაწილები	5-10
საოფისე აღჭურვილობა	5-10
სატრანსპორტო საშუალებები	5-10
სხვა ძირითადი საშუალებები	5-10

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის სავარაუდო თანხა, რომელსაც ბანკი ამჟამად მიიღებდა ამ აქტივის გაყიდვით, რასაც აკლდება სავარაუდო გასვლის დანახარჯები, იმ შემთხვევაში, თუ აქტივები უკვე იმ სიძველისაა და იმ მდგომარეობაშია, როგორც ეს მოსალოდნელია მისი სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლოს. ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მომსახურების ვადები გადაისინჯება და, საჭიროების შემთხვევაში, დაკორექტირდება.

აქტივის გამოყენების უფლება. კომპანია იჯარით იღებს საოფისე და სასაწყობე ფართებს. ხელშეკრულებები შეიძლება შეიცავდეს როგორც საიჯარო, ისე არასაიჯარო კომპონენტებს. კომპანია სახელშეკრულებო ანაზღაურების თანხას საიჯარო და არასაიჯარო კომპონენტებზე ანაწილებს მათი ფარდობითი ინდივიდუალური ფასების საფუძველზე.

იჯარიდან წარმოქმნილი აქტივების შეფასება თავდაპირველად ხდება მათი დისკონტირებული ღირებულების საფუძველზე.

სალიზინგო აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით და მოიცავს შემდეგს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი შეფასების თანხა,
- ნებისმიერი საიჯარო გადახდა, განხორციელებული იჯარის დაწყების თარიღით ან მანამდე, შემცირებული მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდებით,
- ყოველგვარი თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები, და
- საიჯარო ხელშეკრულებით მოთხოვნილ მდგომარეობამდე აქტივის აღდგენის ხარჯი.

საიჯარო კომპანია

მ. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა, როგორც წესი, ერიცხება წრფივი მეთოდით, აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადასა და იჯარის ვადას შორის უფრო ხანმოკლე პერიოდზე. თუ კომპანიას გონივრულ ფარგლებში მოელის შესყიდვის ოფციონის აღსრულებას, აქტივის გამოყენების უფლების ცვეთა ხდება საიჯარო აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადებზე. აქტივის გამოყენების უფლების მუხლების ცვეთა გამოიანგარიშება დარიცხვის წრფივი მეთოდით მათი სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, შემდეგი წესით:

სასარგებლო
მომსახურების ვადა
წლებში
3-5

შენიშვნები

კრიტიკული ბუღალტრული შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა. ძირითადი საშუალებების ერთეულების სასარგებლო მომსახურების ვადების განსაზღვრა განსჯის საგანია, მსგავსი აქტივებისგან მიღებულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით. ამ აქტივებში ჩართული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარება, მეტწილად, მათი ექსპლუატაციით ხდება. თუმცა სხვა ფაქტორები, როგორიცაა ტექნიკური ან კომერციული მოძველება და ფიზიკური ცვეთა, ხშირად განაპირობებს აქტივებში ჩართული ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას. ხელმძღვანელობა დარწმუნად სასარგებლო მომსახურების ვადებს აფასებს აქტივების ამჟამინდელ ტექნიკურ მდგომარეობაზე და იმ სავარაუდო პერიოდზე დაყრდნობით, რომლის განმავლობაშიც მოსალოდნელია აქტივისგან სარგებლის მიღება კომპანიის მიერ. შემდეგი ძირითადი ფაქტორების გათვალისწინება ხდება: (ა) აქტივების მოსალოდნელი გამოყენება; (ბ) მოსალოდნელი ფიზიკური ცვეთა, რომელიც დამოკიდებულია საოპერაციო ფაქტორებზე და ტექნიკური მომსახურების პროგრამაზე; და (გ) ტექნიკური ან კომერციული მოძველება საბაზრო პირობების ცვლილების გამო.

სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადა 10%-ით რომ განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის მიერ გაკეთებული პროგნოზებისგან, ცვეთაზე მისი გავლენა 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის გაიზრდებოდა/შემცირდებოდა 228 ათასი ლარით (2022 წ.: 208 ათასი ლარი).

ქაიკაძე ე.ი.

8. ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ცვლილების დინამიკა ასეთია:

ათას ლარში	შენიშვნები	საოფისე აღჭურვილობა	გადახდის ტერმინალები და ნაწილები	სატრან- სპორტო საშუალებები	სხვა ძირითადი საშუალებები	აქტივის გამოყენების უფლება*	სულ
თვითღირებულება							
1 იანვარი, 2022 წ.	2	1,134	12,701	334	165	3,302	17,638
შემოსვლები	-	181	2,627	47	13	436	3,304
გასვლები	-	(16)	(581)	(35)	(16)	(171)	(819)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	2	1,299	14,747	346	162	3,567	20,123
შემოსვლები	-	888	2,088	29	53	706	3,764
გასვლები	-	(38)	(2,028)	-	-	(649)	(2,715)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	2	2,149	14,807	375	215	3,624	21,172
დაგროვილი ცვეთა							
1 იანვარი, 2022 წ.	-	524	7,600	210	104	1,237	9,675
ცვეთის დანარიცხი	-	194	1,091	59	30	710	2,084
გასვლები	-	(14)	(438)	(16)	(13)	(72)	(553)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	-	704	8,253	253	121	1,875	11,206
ცვეთის ხარჯი	-	309	1,065	55	22	826	2,277
გასვლები	-	(30)	(1,435)	-	-	(380)	(1,845)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	-	983	7,883	308	143	2,321	11,638
წმინდა სააღრიცხვო ღირებულება							
1 იანვარი, 2022 წ.	2	610	5,101	124	61	2,065	7,963
31 დეკემბერი, 2022 წ.	2	595	6,494	93	41	1,692	8,917
31 დეკემბერი, 2023 წ.	2	1,166	6,924	67	72	1,304	9,534

*ჯგუფის საიჯარო ხელშეკრულებები, რომლებიც ფასს 16-ის მოქმედების არეალში ექცევა, შედგება მხოლოდ კომერციული სივრცეებისგან (შენიშვნებისგან). წლის განმავლობაში აქტივის გამოყენების უფლების ცვლილების დინამიკა წარმოდგენილია ძირითად საშუალებებში და შესაბამისი საიჯარო ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი წარმოდგენილია 27-ე შენიშვნაში.

ქვეყანა ყაზახეთი

9. არამატერიალური აქტივები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ცალკეული არამატერიალური აქტივი საწყისი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწყისი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი.

კომპანიის მიერ შეძენილი ან შექმნილი არამატერიალური აქტივები, რომელთაც სასარგებლო მომსახურების განსაზღვრული ვადა აქვთ, აისახება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით. კომპანია საოპერაციო პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს ფლობს, რომელთა ამორტიზაციას ახდენს წრფივი მეთოდით მათი სასარგებლო მომსახურების მოსალოდნელ ვადაზე.

ლიცენზიები

საოპერაციო პროგრამული უზრუნველყოფა

სასარგებლო
მომსახურების ვადა

წლებში

2-10

2-10

არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია ხდება ეკონომიკური მომსახურების ვადის განმავლობაში და გაუფასურების ოდენობის დასადგენად გადაფასდება მაშინ, როდესაც რამე მიანიშნებს ამ არამატერიალური აქტივის შესაძლო გაუფასურებაზე. ამორტიზაციის პერიოდი და მეთოდი სასარგებლო მომსახურების განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივის შემთხვევაში მინიმუმ ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს გადაისინჯება. მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის ან აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელი ათვისების ცვლილება შესაბამისად ცვლის ამორტიზაციის პერიოდს ან მეთოდს და აღირიცხება, როგორც სააღრიცხვო შეფასებებში მომხდარი ცვლილება.

განსაზღვრული ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ხარჯის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ცვთისა და ამორტიზაციის ხარჯებში, რომლებიც შეესაბამება არამატერიალური აქტივების ფუნქციას.

არამატერიალური აქტივების აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული შემოსულობა ან ზარალი ფასდება, როგორც წმინდა გასვლის ამონაგებსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა და მისი აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როდესაც აქტივის აღიარება წყდება.

კვლევის დანახარჯები გაწევისთანავე აისახება ხარჯებში. შიდა რესურსებით წარმოქმნილი არამატერიალური აქტივების კაპიტალიზაცია, გარდა კაპიტალიზებული კვლევა-განვითარების ხარჯებისა, არ ხდება და შესაბამისი ხარჯი აისახება იმ პერიოდის მოგებაში ან ზარალში, რომლის განმავლობაშიც ეს ხარჯი გაიწია. შიდა რესურსებით შექმნილი (მათ შორის, შიდა პროექტის შემუშავების ფაზაში) არამატერიალური აქტივები აღიარებულია არამატერიალურ აქტივად, თუ კომპანიას შეუძლია დაამტკიცოს:

- რომ ტექნიკურად განხორციელებადია არამატერიალური აქტივის დასრულება ისე, რომ მისი გამოყენება ან გაყიდვა გახდეს შესაძლებელი;
- აქტივის დასრულების განზრახვა და გამოყენების ან მისი გაყიდვის შესაძლებლობა და სურვილი;
- როგორ წარმოქმნის აქტივი მომავალ ეკონომიკურ სარგებელს;
- აქტივის დასრულებისთვის საჭირო რესურსების ხელმისაწვდომობა;
- შემუშავების განმავლობაში გაწეული დანახარჯების სარწმუნოდ შეფასების უნარი.

თავისუფალი

9. არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

შიდა რესურსებით შექმნილი არამატერიალური აქტივების თავდაპირველად აღიარებული ღირებულება წარმოადგენს იმ დანახარჯების ჯამს, რომლებიც გაიწია არამატერიალური აქტივის გამოყენებისთვის ან გაყიდვისთვის ვარგისად ქცევის თარიღამდე.

აქტივის შექმნის ხარჯის საწყისი აღიარების შემდეგ აქტივი აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ამორტიზაცია და დაგროვილი გაუფასურების ზარალი. აქტივის ამორტიზაცია იწყება მას შემდეგ, რაც დასრულდება აქტივის შექმნა და აქტივი გამოყენებისთვის მზად არის. აქტივის ამორტიზაცია ხდება მოსალოდნელი მომავალი სარგებლის მიღების პერიოდის განმავლობაში. ამორტიზაცია აღირიცხება ცვეთისა და ამორტიზაციის დანარიცხის მუხლში. შექმნის პროცესში აქტივის გაუფასურება ყოველწლიურად მოწმდება.

არამატერიალური აქტივების საბალანსო ღირებულების ცვლილების დინამიკა ასეთი იყო:

ათას ლარში	ლიცენზიები	საოპერაციო პროგრამული უზრუნველყოფა	დაუმთავრებელი წარმოება	სულ
თვითღირებულება				
1 იანვარი, 2022 წ.	2,430	1,008	630	4,068
შემოსვლები	192	15	646	853
შიდა გადაცემა	-	493	(493)	-
გასვლები	(1)	(8)	-	(9)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	2,621	1,508	783	4,912
შემოსვლები	332	3	493	828
შიდა გადაცემა	74	-	(74)	-
გასვლები	(81)	-	-	(81)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	2,946	1,511	1,202	5,659
დაგროვილი ცვეთა				
1 იანვარი, 2022 წ.	705	341	-	1,046
ამორტიზაციის დანარიცხი	561	15	-	576
გასვლები	(1)	(8)	-	(9)
31 დეკემბერი, 2022 წ.	1,265	348	-	1,613
ამორტიზაციის დანარიცხი	600	161	-	761
გასვლები	(81)	-	-	(81)
31 დეკემბერი, 2023 წ.	1,784	509	-	2,293
საბალანსო ღირებულება				
1 იანვარი, 2022 წ.	1,725	667	630	3,022
31 დეკემბერი, 2022 წ.	1,356	1,160	783	3,299
31 დეკემბერი, 2023 წ.	1,162	1,002	1,202	3,366

ჩიკოცა უმჯობეს

9. არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

2023 წლის შემოსვლები მოიცავს 493 ათასი ლარის დაუმთავრებელ წარმოებას, რომელიც უკავშირდება შიდა რესურსებით შექმნილ საოპერაციო პროგრამულ უზრუნველყოფას (2022 წ.: 646 ათასი ლარი). 2023 წლის განმავლობაში შიდა რესურსებით შექმნილი, დასრულებული პროგრამული უზრუნველყოფა არ გადატანილა საოპერაციო პროგრამულ უზრუნველყოფაში (2022 წ.: 493 ათასი ლარი).

10. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები**არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა**

კომპანიას იჯარით აქვს აღებული სხვადასხვა შენობა. საიჯარო ხელშეკრულებები, როგორც წესი, ფორმდება ფიქსირებული ვადით 1-დან 4 წლამდე. აქტივის გამოყენების უფლება წარმოდგენილია მე-8 შენიშვნაში ძირითადი საშუალებების თავში.

საიჯარო ვალდებულებები. ლიზინგის წარმოქმნილი ვალდებულებების შეფასება თავდაპირველად ხდება მათი დისკონტირებული ღირებულების საფუძველზე. საიჯარო ვალდებულებები მოიცავს იჯარის ფიქსირებული გადახდების წმინდა დღევანდელ ღირებულებას, რომელსაც აკლდება მიღებული იჯარის წამახალისებელი გადახდები.

იჯარის გაგრძელების და ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლებები ასახულია კომპანიის ყველა იჯარის ხელშეკრულებაში. ეს პირობები გამოიყენება საოპერაციო მოქნილობის მაქსიმალურად გასაზრდელად კომპანიის ოპერაციებში გამოყენებული აქტივების მართვის თვალსაზრისით. იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (ან იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენების შემდგომი პერიოდი) იჯარის პირობებში აისახება მხოლოდ მაშინ, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება). ვალდებულების შეფასებაში ასევე მონაწილეობს საიჯარო გადახდები, რომლებიც ხორციელდება იჯარის გონივრული დაშვებით გაგრძელების შემთხვევაში.

სალიზინგო გადახდების დისკონტირება ხდება სალიზინგო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით. თუ ამ განაკვეთის განსაზღვრა ადვილად არ შეიძლება, როგორც ეს ხშირად ხდება კომპანიის იჯარების შემთხვევაში, გამოიყენება კომპანიის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც წარმოადგენს განაკვეთს, რომელსაც კომპანია გადაიხდის აქტივის გამოყენების უფლების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპოვებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექნებოდა.

ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის დასადგენად კომპანია იყენებს საქართველოს ბაზარზე არსებულ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებს, რომლებიც საჯაროდ არის ხელმისაწვდომი.

საიჯარო გადახდები ნაწილდება ძირითად თანხასა და ფინანსურ ხარჯებს შორის. ფინანსური დანახარჯები იჯარის მთლიანი ვადის განმავლობაში, თითოეულ საანგარიშგებო პერიოდზე ისე უნდა განაწილდეს, რომ წარმოიქმნას მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ვალდებულებების ნაშთის მიმართ. მოკლევადიან იჯარებთან დაკავშირებული გადახდები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების ყველა იჯარა წრფივი მეთოდით აღირიცხება ხარჯად მოგებაში ან ზარალში. მოკლევადიანი იჯარები არის 12-თვიანი ან ნაკლები ვადის მქონე იჯარები.

თეიმურაზ ყაჩიძე

10. აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (გაგრძელება)

ჯგუფმა შემდეგი საიჯარო ვალდებულებები აღიარა:

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2022 წ.	31 დეკემბერი, 2021 წ.
მოკლევადიანი საიჯარო ვალდებულებები	741	731
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულებები	620	971
სულ საიჯარო ვალდებულებები	1,360	1,702

2023 წლის ფინანსურ დანახარჯებში 180 ათასი ლარის საპროცენტო ხარჯი შევიდა (2022 წ.: 162 ათასი ლარი).

ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მოკლევადიან იჯარებთან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან, რომლებიც არ არის წარმოდგენილი მოკლევადიან იჯარებად.

ათას ლარში	2023	2022
მოკლევადიან იჯარებთან დაკავშირებული ხარჯი	-	-
ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებთან, რომლებიც არ არის წარმოდგენილი ზემოთ მოკლევადიან იჯარებად.	(1,919)	(1,794)

იჯარებზე მთლიანად გადინებული ფულადი სახსრები 2023 წელს 180 ათას ლარს შეადგენდა (2022 წ.: 161 ათასი ლარი).

საიჯარო ხელშეკრულებები არ აწესებს რამე პირობებს, საიჯარო აქტივზე მეიჯარის უზრუნველყოფის საგნის დასაკუთრების უფლების გარდა. საიჯარო აქტივების გამოყენება ნასესხები სახსრების უზრუნველსაყოფად არ შეიძლება.

11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს სალაროში, ბანკებში განთავსებულ მოთხოვნამდე ანაზრებს და სხვა მოკლევადიან მაღალი რისკის მქონე ინვესტიციებს, რომელთა თავდაპირველი ვადა, მაქსიმუმ, სამი თვეა. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით, ვინაიდან: (i) მათი ფლობის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება და ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდებს, და (ii) ისინი არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თეიმურაზ ყაჩაღი

11. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (გაგრძელება)

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკებში	9,072	6,794
გზაში მყოფი ფულადი სახსრები	7,025	3,252
ნაღდი ფულის ნაშთი გადახდის ტერმინალების ქსელში	1,890	1,989
ნაღდი ფული	74	68
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	18,061	12,103

ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში მოიცავს საბანკო ანგარიშს, რომელიც განკუთვნილია მხოლოდ ყოველდღიური ოპერაციებისთვის და მომსახურების მომწოდებელთა წინაშე არსებული დავალიანების დასაფარად, საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ნაშთი ასეთ საბანკო ანგარიშზე შეადგენდა 2,035 ათას ლარს (2022 წ.: 3,282 ათასი ლარი). ამ საბანკო ანგარიშიდან დაუშვებელია დივიდენდების გადახდა და გამოიყენება მხოლოდ მომსახურების მომწოდებლების მიმართ დავალიანების დასაფარად.

ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში ერიცხება პროცენტი ბანკის შეთანხმებული საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისად. ფინანსური შემოსავალი მიმდინარე ანგარიშებზე 2023 წელს შეადგენდა 79 ათას ლარს (2022 წ.: 178 ათასი ლარი).

12. გაცემული სესხები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

საწყისი აღიარება. გაცემული სესხები, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. გაცემული სესხების ყველა დანარჩენი კატეგორია თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯების მიხედვით. საწყისი აღიარებისას სამართლიან ღირებულებას ყველაზე კარგად ასახავს გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებისას შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ აისახება, როდესაც სამართლიანი ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე ემპირიული საბაზრო ოპერაციები ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ ემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. საწყისი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის აღიარება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული გაცემული სესხებისთვის, რაც იწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

გაცემული სესხების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა, რომელიც მოითხოვს მიწოდებას რეგულაციით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (ყიდვა-გაყიდვა „სტანდარტული პროცედურით“) გათვალისწინებულ ვადაში, აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა დანარჩენი შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანია ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია გაცემული სესხების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს შემდეგი შეფასების კატეგორიების მიხედვით: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული. გაცემული სესხების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნესმოდელზე, რომელიც გამოიყენება შესაბამისი გაცემული სესხების პორტფელის მართვისთვის და (ii) გაცემული სესხებისთვის დამახასიათებელ ფულად ნაკადებზე.

ხელმოწერა

12. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნესმოდელი. ბიზნესმოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი“), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი“) ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, გაცემული სესხები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნესმოდელში და შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით.

აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნესმოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიის მიერ ბიზნესმოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ფასდება აქტივების შედეგიანობა და როგორ ხდება მენეჯერების კომპენსაცია.

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როდესაც ბიზნესმოდელი გულისხმობს აქტივების ფლობას სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ან სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად, მაშინ კომპანია აფასებს ფულადი ნაკადები წარმოადგენენ თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას („SPPI“). ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტების მქონე გაცემული სესხები მთლიანად განიხილება იმის განსაზღვრისას, შეესაბამება თუ არა მათი ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდების მახასიათებელს. შეფასებისას კომპანია ითვალისწინებს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები საბაზისო სასესხო ხელშეკრულების შესაბამისია თუ არა, ანუ პროცენტში მხოლოდ საკრედიტო რისკი და ფულის დროითი ღირებულება გათვალისწინებული თუ სხვა საბაზისო რისკები და მოგების მარჟა. როდესაც სახელშეკრულებო პირობები მოიცავს რისკს ან ცვალებადობას, რომელიც საბაზისო სასესხო ხელშეკრულებასთან შეუსაბამოა, მაშინ გაცემული სესხი კლასიფიცირდება და შეფასდება, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. SPPI-ს შეფასება ხდება აქტივის საწყისი აღიარებისას და შემდეგ მისი ხელახლა შეფასება არ ხდება.

რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნესმოდელის შეცვლის შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. საწარმოს არ შეუცვლია თავისი ბიზნესმოდელი მიმდინარე და შესადარის პერიოდში და არ განუხორციელებია რეკლასიფიკაცია.

სესხებზე საკრედიტო ზარალის რეზერვი. კომპანია აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ყველა იმ ფულად ნაკადს შორის, რომელთა მიღებასაც კომპანია მოელის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს მიახლოებული განაკვეთით.

ლევან ყაშიშვილი

12. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

იმ კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვები იქმნება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევით განპირობებული საკრედიტო ზარალისთვის (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ისეთი კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რეზერვის შექმნა სავალდებულოა კრედიტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალისთვის, იმისდა მიუხედავად, თუ როდის წარმოიშობა დეფოლტი (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). კომპანია 12-თვიანი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ქმნის ბანკში განთავსებული ნაღდი ფულის ნაშთებისა და გაცემული სესხებისთვის. კომპანია საკრედიტო რისკს მნიშვნელოვნად გაზრდილად მაშინ მიიჩნევს, როდესაც ხელშეკრულების მიხედვით გადახდები 30 დღეზე მეტი ხნით არის ვადაგადაცილებული.

გაცემული სესხებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის.

კომპანია ფინანსურ აქტივს დეფოლტის მდგომარეობაში მყოფად მიიჩნევს, როდესაც ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდა 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანია შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანია სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული კრედიტის საგარანტიო საშუალებების გათვალისწინების გარეშე.

რეგულარულად ხდება სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების იმ მეთოდოლოგიის და დაშვებების გადახედვა, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, რათა შემცირდეს სხვაობა მოსალოდნელ და ფაქტობრივ ზარალს შორის. გაუფასურების ზარალი ყოველთვის აღიარებულია რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით, რათა აქტივის საბალანსო ღირებულება შემცირდეს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებამდე, რომლებიც დისკონტირებულია აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

უიმედო აქტივები ჩამოიწერება გაუფასურების ზარალის რეზერვის ანგარიშზე მას შემდეგ, რაც აქტივის ამოღებისთვის საჭირო ყველა პროცედურა დასრულდება და ზარალის ოდენობა განისაზღვრება.

ჩამოწერები. გაცემული სესხები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანია შეიძლება ჩამოწეროს გაცემული სესხები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

აღიარების შეწყვეტა. კომპანია გაცემული სესხების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადა სხვაგვარად გაუვიდა, ან (ბ) კომპანია სხვას გადასცა გაცემული სესხებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო აქტივის გადაცემის ხელშეკრულება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და სარგებელი ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

თეიმურაზ ყაჩიძე

12. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

გადაცემულ აქტივზე კონტროლი ნარჩუნდება, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე და აქტივის გადაცემაზე ყოველგვარი დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

გაცემული სესხები წარმოადგენს მოთხოვნებს დაკავშირებული მხარეების მიმართ. კომპანიის მიერ გაცემული სესხები გამოხატულია ევროში, ერიცხება წლიური 6%-იანი საპროცენტო განაკვეთი და დაფარვის ვადა ეწურება 2024 წლებში. ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდა უნდა მოხდეს ვადის ამოწურვის თარიღისთვის. გაცემული სესხებიდან არცერთი არ არის გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული. 2023 წელს კომპანიამ სესხებზე აღიარა 410 ათასი ლარის ფინანსური შემოსავალი (2022 წ.: 547 ათასი ლარი).

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

საწყისი აღიარება. სავაჭრო მოთხოვნები, რომლებიც წარმოიშობა მომხმარებლებთან გარიგებებიდან, თავდაპირველად აღირიცხება მათი გარიგების ფასით, როგორც ეს ფასს 15-ით არის განმარტებული, თუ სავაჭრო მოთხოვნები არ შეიცავს დაფინანსების მნიშვნელოვან კომპონენტს. ყველა სხვა სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით, რომლებიც კორექტირდება გარიგების დანახარჯებით, თუ ისინი არ არის კლასიფიცირებული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. საწყისი აღიარებისას სამართლიან ღირებულებას ყველაზე კარგად ასახავს გარიგების ფასი. საწყისი აღიარებისას შემოსულობა ან ზარალი მხოლოდ მაშინ ასახება, როდესაც სამართლიანი ღირებულება და გარიგების ფასი განსხვავებულია, რომლის მტკიცებულებასაც შეიძლება წარმოადგენდეს იმავე ინსტრუმენტის სხვა მიმდინარე ემპირიული საბაზრო ოპერაციები ან შეფასების ხერხი, რომელიც გულისხმობს მხოლოდ ემპირიული ამოსავალი მონაცემების გამოყენებას. საწყისი აღიარების შემდეგ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის აღიარება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის, რაც იწვევს მყისიერ საბუღალტრო ზარალს.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა, რომელიც მოითხოვს მიწოდებას რეგულაციით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (ყიდვა-გაყიდვა „სტანდარტული პროცედურით“) გათვალისწინებულ ვადაში, აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა დანარჩენი შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანია ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მხარე.

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – შეფასების კატეგორიები. კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების კლასიფიკაციას ახდენს შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (i) კომპანიის ბიზნესმოდელზე, რომელიც გამოიყენება შესაბამისი აქტივების პორტფელის მართვისთვის და (ii) აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე.

კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ბიზნესმოდელი. ბიზნესმოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს კომპანია თავის აქტივებს ფულადი ნაკადების წარმოსაქმნელად - კომპანიის მიზანია (i) ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად ფლობილი“), თუ (ii) როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოქმნილი ფულადი ნაკადების მიღება („სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად და გასაყიდად ფლობილი“) ან, თუ არც (i) და არც (ii) შესაფერისი არ არის, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები კლასიფიცირდება „სხვა“ ბიზნესმოდელში და შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგება-ზარალში ასახვით.

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

აქტივების ჯგუფისთვის (პორტფელის დონეზე) ბიზნესმოდელი განისაზღვრება კომპანიის მიერ შეფასების თარიღით ხელმისაწვდომი პორტფელისთვის დადგენილი მიზნების მისაღწევად განხორციელებული საქმიანობის შესახებ შესაფერისი მტკიცებულების საფუძველზე. კომპანიის მიერ ბიზნესმოდელის განსაზღვრისთვის გათვალისწინებული ფაქტორები მოიცავს: პორტფელის დანიშნულებას და შემადგენლობას, წარსულ გამოცდილებას იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ მიიღებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებიდან, როგორ ხდება რისკების შეფასება და მართვა, როგორ ფასდება აქტივების შედეგიანობა და როგორ ხდება მენეჯერების კომპენსაცია.

რეკლასიფიკაცია. ფინანსური აქტივები მხოლოდ მაშინ რეკლასიფიცირდება, როდესაც პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელი მთლიანად იცვლება. რეკლასიფიკაციას პერსპექტიული გავლენა აქვს და ტარდება ბიზნესმოდელის შეცვლის შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან.

ჩამოწერები. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როდესაც კომპანია ამოწურავს თანხის ამოღების ყველა პრაქტიკულ შესაძლებლობას და დაასკვნის, რომ აღარ არსებობს თანხის ამოღების გონივრული მოლოდინი. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტას. კომპანიამ შეიძლება ჩამოწეროს ფინანსური აქტივები, რომელთა მიმართ აღსრულების ღონისძიებები ჯერ კიდევ ხორციელდება, როდესაც კომპანია ცდილობს იმ თანხების ამოღებას, რომელთა გადახდის სახელშეკრულებო უფლება არსებობს, თუმცა, არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი.

გაუფასურება – საკრედიტო ზარალის რეზერვი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის. კომპანია აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აფასებს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ყველა იმ ფულად ნაკადს შორის, რომელთა მიღებასაც კომპანია მოელის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს მიახლოებული განაკვეთით.

იმ კრედიტების შემთხვევაში, სავაჭრო მოთხოვნების გარდა, რომელთა საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვები იქმნება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევით განპირობებული საკრედიტო ზარალისთვის (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ისეთი კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი საწყისი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რეზერვის შექმნა სავალდებულოა კრედიტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალისთვის, იმისდა მიუხედავად, თუ როდის წარმოიშობა დეფოლტი (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). კომპანია 12-თვიანი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ქმნის ბანკში განთავსებული ნაღდი ფულის ნაშთებისა და გაცემული სესხებისთვის. კომპანია საკრედიტო რისკს მნიშვნელოვნად გაზრდილად მაშინ მიიჩნევს, როდესაც ხელშეკრულების მიხედვით გადახდები 30 დღეზე მეტი ხნით არის გადაგადაცილებული.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის.

კომპანია ფინანსურ აქტივს დეფოლტის მდგომარეობაში მყოფად მიიჩნევს, როდესაც ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდა 90 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანია სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული კრედიტის საგარანტო საშუალებების გათვალისწინების გარეშე.

ჩაფიქრებული

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

რეგულარულად ხდება სამომავლო ფულადი ნაკადების შეფასების იმ მეთოდოლოგიის და დაშვებების გადახედვა, რომლებიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის მიზნით, რათა შემცირდეს სხვაობა მოსალოდნელ და ფაქტობრივ ზარალს შორის. გაუფასურების ზარალი ყოველთვის აღიარებულია რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით, რათა აქტივის საბალანსო ღირებულება შემცირდეს მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებამდე, რომლებიც დისკონტირებულია აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

უიმედო აქტივები ჩამოიწერება გაუფასურების ზარალის რეზერვის ანგარიშზე მას შემდეგ, რაც აქტივის ამოღებისთვის საჭირო ყველა პროცედურა დასრულდება და ზარალის ოდენობა განისაზღვრება.

აღიარების შეწყვეტა. კომპანია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების აღიარებას წყვეტს, როდესაც (ა) მოხდა აქტივების გამოსყიდვა ან მათთან დაკავშირებულ ფულად ნაკადებზე უფლებას ვადა სხვაგვარად გაუვიდა, ან (ბ) კომპანიამ სხვას გადასცა ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან დადო აქტივის გადაცემის ხელშეკრულება, რომლითაც (i) აგრეთვე გადასცა აქტივების საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკი და სარგებელი ან (ii) საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი არც გადაცემულია და არც შენარჩუნებულია, მაგრამ კონტროლი არ არის შენარჩუნებული.

გადაცემულ აქტივზე კონტროლი ნარჩუნდება, თუ მიმღებ სუბიექტს არ გააჩნია გადაცემული აქტივის გაყიდვის პრაქტიკული შესაძლებლობა არადაკავშირებულ მესამე მხარეზე და აქტივის გადაცემაზე ყოველგვარი დამატებითი შეზღუდვების დაწესების გარეშე.

კრიტიკული ბუღალტრული შეფასებები და განსჯა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენებისას

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება. კომპანია ქმნის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის პროგნოზებს, რათა აღრიცხოს სავარაუდო ზარალი, რომელსაც განიცდის იმ შემთხვევაში, თუ მომხმარებლები ვერ გადაიხდიან მოთხოვნილ თანხებს ან მომწოდებლები ვერ მიაწვდიან შეთანხმებულ პროდუქტებს ან მომსახურებას. კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისათვის აფასებს, არსებობს თუ არა ფინანსური აქტივის გადაუხდელობის ობიექტური მტკიცებულება. კომპანია აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ადეკვატურობის შეფასებისას ხელმძღვანელობა თავის შეფასებებს აყრდნობს არსებულ საერთო ეკონომიკურ პირობებზე, მოთხოვნების ვადიანობაზე და ავანსების ნაშთებზე, ჩამოწერების გამოცდილებაზე, მომხმარებლის და მომწოდებლის კრედიტუნარიანობაზე და გადახდის პირობების ცვლილებებზე.

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი, 2022
სავაჭრო მოთხოვნები	623	492
სხვა მოთხოვნები	1	1
გამოკლებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(239)	(117)
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	385	376

საქსიზი

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

ჯგუფმა 90 დღეზე მეტი ხნით ვადაგადაცილებული ყველა მოთხოვნისთვის 100%-იანი ზარალის რეზერვი აღიარა, რადგან გამოცდილებით იცის, რომ ასეთი მოთხოვნების ამოღება, როგორც წესი, შეუძლებელია.

ჯგუფი სავაჭრო მოთხოვნებს ჩამოწერს მაშინ, როდესაც შემდეგი ორი შემთხვევიდან რომელიმე დადგება: როდესაც გარკვეული ინფორმაცია მიანიშნებს დებიტორის მწვავე ფინანსურ სირთულეებზე და დავალიანების ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს (მაგალითად, მიმდინარეობს დებიტორის ლიკვიდაცია ან დაწყებულია გაკოტრების საქმის წარმოება), ან, როდესაც სავაჭრო მოთხოვნები სამ წელზე მეტი ხნით ხდება ვადაგადაცილებული. ჩამოწერილი სავაჭრო მოთხოვნებიდან არცერთი არ ექვემდებარება იძულებითი აღსრულების ღონისძიებებს.

ცხრილში წარმოდგენილია სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების ანარიცხების წინა პერიოდზე გადატანის დეტალები: ვინაიდან ჯგუფის მიერ წარსულში განცდილი საკრედიტო ზარალი არ ასახავს ზარალის მნიშვნელოვნად განსხვავებულ ტენდენციას მომხმარებელთა სხვადასხვა სეგმენტისთვის, ზარალის რეზერვისთვის შექმნილი ანარიცხები, რომლებიც ეყრდნობა ვადაგადაცილების სტატუსს აღარ არის ჩაშლილი ჯგუფის მომხმარებლების სეგმენტების მიხედვით.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვის ცვლილების დინამიკა:

ათას ლარში	2023	2022
გაუფასურების რეზერვი 1 იანვრის მდგომარეობით	(117)	(55)
გაუფასურების ხარჯი	(122)	(62)
ჩამოწერილი თანხები	-	-
გაუფასურების რეზერვი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(239)	(117)

თეიმურაზ ყაჩაღი

13. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (გაგრძელება)

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების ანალიზი ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით 2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში:	31 დეკემბერი, 2023 წ.				31 დეკემბერი, 2022 წ.			
	ზარალის დონე	მთლიანი საბალანსო ღირებუ- ლება	არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებუ- ლება	ზარალის დონე	მთლიანი საბალანსო ღირებუ- ლება	არსებობის მანძილზე მოსალოდ- ნელი საკრედიტო ზარალი	წმინდა საბალანსო ღირებუ- ლება
სავაჭრო მოთხოვნები								
- მიმდინარე	0%	348	-	348	0%	344	-	344
- 30-ზე ნაკლები დღით ვადაგადაცილე- ბული	0%	-	-	-	0%	22	-	22
- 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილე- ბული	5%	2	-	2	5%	-	-	-
- 91-დან 180 დღემდე ვადაგადაცილე- ბული	40%	58	(23)	35	52%	21	(11)	10
- 181-დან 360 დღემდე ვადაგადაცილე- ბული	100%	216	(216)	-	100%	106	(106)	-
- 360-ზე მეტი დღით ვადაგადაცილე- ბული	100%	-	-	-	100%	-	-	-
სულ	-	624	(239)	385	-	493	(117)	376

14. გადახდილი ავანსები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

გადახდილი ავანსები აღირიცხება გაუფასურების რეზერვით შემცირებული თვითღირებულებით. გადახდილი ავანსები მაშინ კლასიფიცირდება გრძელვადიანად, როდესაც გადახდილ ავანსებთან დაკავშირებული საქონლის ან მომსახურების მიღება ერთი წლის შემდეგაა მოსალოდნელი ან მაშინ, როდესაც გადახდილი ავანსები უკავშირდება აქტივს, რომელიც, საწყისი აღიარებისას, თვითონ იქნება კლასიფიცირებული გრძელვადიანად. აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები გადადის აქტივის საბალანსო ღირებულებაში, როგორც კი კომპანია მოიპოვებს აქტივზე კონტროლს და მოელის აქტივიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღებას. სხვა გადახდილი ავანსები ჩამოიწერება მოგებაში ან ზარალში, როდესაც მიიღება გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული საქონელი ან მომსახურება. თუ არსებობს იმის ნიშანი, რომ შესაძლოა ვერ იქნეს მიღებული გადახდილ ავანსთან დაკავშირებული აქტივი, საქონელი ან მომსახურება, გადახდილი ავანსის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება და შესაბამისი გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მიმდინარე წლის მოგებაში ან ზარალში.

ხაიკა ყაჩაღი

14. გადახდილი ავანსები (გაგრძელება)

ავანსების ცვლილების დინამიკა ასეთი იყო:

ათას ლარში	მომსახურებაში გადახდილი ავანსები	სულ
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,997	1,997
შემოსვლები	1,289	1,289
შესაბამისი საქონლის ან მომსახურების მიღებისას ჩამოწერილი ავანსები	(1,349)	(1,349)
მთლიანი ავანსები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,937	1,937
შემოსვლები	6,108	6,108
შესაბამისი საქონლის ან მომსახურების მიღებისას ჩამოწერილი ავანსები	(6,576)	(6,576)
მთლიანი ავანსები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,469	1,469

15. მარაგები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მარაგები აღირიცხება თვითღირებულებასა და წმინდა გასაყიდ ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება გამოითვლება საშუალო შეწონილი ღირებულების საფუძველზე. მზა პროდუქციისა და დაუმთავრებელი წარმოების თვითღირებულება მოიცავს ნედლეულის, პირდაპირ შრომით და სხვა პირდაპირ დანახარჯებს, შესაბამის საწარმოო ზედნადებ ხარჯებს (ჩვეულებრივი საოპერაციო სიმძლავრის საფუძველზე), მაგრამ არ შეიცავს ნასესხებ სახსრებთან დაკავშირებულ დანახარჯებს. წმინდა გასაყიდი ღირებულება არის სავარაუდო გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში, რომელსაც აკლდება დასრულების და გაყიდვის ხარჯები.

ათას ლარში	31 დეკემბერი 2023	31 დეკემბერი, 2022
სათადარიგო ნაწილები	3,986	4,262
საწვავი	80	110
მარაგები, სულ	4,066	4,372

სათადარიგო ნაწილები წარმოადგენს სწრაფი გადახდის ტერმინალების ნაწილებს საკუთარი მოხმარებისთვის.

16. ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული ვალდებულებების შეჯერება

ქვემოთ წარმოდგენილია საფინანსო საქმიანობიდან წარმომდგარი ვალდებულებების ანალიზი და ჯგუფის საფინანსო საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებების ცვლილების დინამიკა თითოეულ წარმოდგენილ პერიოდში. ამ ვალდებულებების მუხლები ასახულია კონსოლიდირებული ფულადი ნაკადების ანგარიშგების ფინანსური საქმიანობის ნაწილში:

თეიმურაზ ყაშიბაძე

16. ფინანსური საქმიანობით გამოწვეული ვალდებულებების შეჯერება (გაგრძელება)

ათას ლარში	2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის			2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის		
	ნასესხები სახსრები	საიჯარო ვალდებულებები	სულ	ნასესხები სახსრები	საიჯარო ვალდებულებები	სულ
საფინანსო საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 1 იანვრის მდგომარეობით	-	1,702	1,702	1,043	2,209	3,252
ფულადი ნაკადები						
სესხის ათვისებული თანხა	-	-	-	-	-	-
ძირითადი თანხის დაფარვა	-	(868)	(868)	(1,050)	(688)	(1,738)
გადახდილი პროცენტი	(2)	(180)	(182)	(17)	(162)	(179)
არაფულადი ცვლილებები						
პროცენტის დარიცხვა	2	180	182	12	162	174
ახალი იჯარები	-	700	700	-	197	197
სავალუტო კურსის კორექტირებები	-	20	20	12	(196)	(184)
სხვა	-	(194)	(194)	-	180	180
საფინანსო საქმიანობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	1,360	1,360	-	1,702	1,702

17. სააქციო კაპიტალი

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

საწესდებო კაპიტალი. კომპანიის გაცხადებული საწესდებო კაპიტალის ოდენობა განისაზღვრება კომპანიის აქციონერის მიერ. კომპანიის განცხადებული კაპიტალის ცვლილება უნდა განხორციელდეს მხოლოდ კომპანიის აქციონერის გადაწყვეტილების საფუძველზე. ყველა სხვა ფულადი ან ნატურალური ფორმით შენატანები კაპიტალში, რომლებიც განხორციელა კომპანიის აქციონერმა კომპანიის კაპიტალის გაზრდის მიზნით, მაგრამ არ ასახულა კომპანიის წესდებაში ბალანსის თარიღისთვის, აღიარებულია, როგორც განადგურებული საწესდებო კაპიტალი.

დივიდენდები. დივიდენდები ტარდება, როგორც ვალდებულება და იქვეთება საკუთარი კაპიტალიდან იმ პერიოდში, როდესაც მათი გამოცხადება და დამტკიცება ხდება. საანგარიშგებო პერიოდის დასრულების შემდეგ და კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოსაშვებად დამტკიცებამდე გამოცხადებული დივიდენდების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია „შემდგომი მოვლენების“ თავში.

2023 წლის და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ჰქონდა 361,594,500 ნებადართული, გამოშვებული და განადგურებული აქცია, რომელთაგან თითოეულის ნომინალური ღირებულება 0.00001-ს შეადგენდა.

2023 წელს კომპანიას არ გამოუცხადებია დივიდენდები (2022 წელს გამოცხადებული დივიდენდები: ნული).

კომპანიას არ ეხება კაპიტალთან დაკავშირებული გარე შეზღუდვები.

თეიმურაზ ყაჩაღი

18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

აღიარება და შეფასება. სავაჭრო ვალდებულებების დარიცხვა ხდება, როდესაც კონტრაქენტი ასრულებს ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს; სავაჭრო ვალდებულებების პირველადი აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემდგომ აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

აღიარების შეწყვეტა. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების აღიარება შეწყდება, როდესაც ისინი დაიფარება (ანუ როდესაც ხელშეკრულებაში მითითებული ვალდებულება შესრულდება, გაუქმდება ან გადა ამოწურება).

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2023 წ.	31 დეკემბერი, 2022 წ.
ვალდებულებები მომსახურების მომწოდებლების წინაშე	17,986	13,538
დილერებისთვის გადასახდელი საკომისიო	1,616	1,110
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში შესული მთლიანი ფინანსური ვალდებულებები ამორტიზებული ღირებულებით		
დასაქმებულთა გასამრჯელოების დარიცხული ხარჯი	3	500
სხვა	309	835
სხვა ვალდებულებები, სულ		
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	19,914	15,983

19. მიღებული ავანსები

მიღებული ავანსები წარმოადგენს დილერების მიერ შესრულებულ გადახდებს ჯგუფის ფეიბოქსის პროგრამულ უზრუნველყოფასთან მიერთებისთვის და ფეიბოქსის აპარატის შეუფერხებლად მუშაობისთვის.

20. ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან

არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ამონაგების აღიარება. კომპანიის ძირითად ამონაგებს წარმოადგენს მომსახურების და/ან საქონლის სხვადასხვა მომწოდებლისთვის სწრაფი ჩარიცხვის ქსელის მეშვეობით გადახდების შესრულებისა და ინკასირების საკომისიო მოსაკრებელი. ამონაგების აღიარება ხდება პროდუქტის დაბრუნების, დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხების გამოკლებით.

ქეთევან კახიჭაძე

20. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

საკომისიო შემოსავალი. საკომისიო ამონაგების აღიარება ხდება დაუყოვნებლივ გადახდის ოპერაციის შესრულებისთანავე და გამოითვლება მომსახურების მომწოდებლებთან განსაზღვრული პრეისკურანტების მიხედვით. კომპანიის ამონაგები მიიღება გადახდის მომსახურების გაწევით ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის (მომსახურების მომწოდებლები). გადახდების დამუშავება და განხორციელება შესაძლებელია საკუთარი სწრაფი გადახდის ტერმინალების გამოყენებით პირდაპირ მომსახურების მომწოდებლებისთვის, რა შემთხვევაშიც მთლიანი საკომისიო შემოსავალი აღიარდება ამონაგებად. კომპანია ასევე იყენებს დილერებს, რომლებიც შუამავლების როლს ასრულებენ გადახდის დამუშავების მომსახურებაში. ასეთ შემთხვევაში კომპანია გამოდის მარწმუნებლად, ვინაიდან იგი მართავს გადახდის მთლიან პროცესს, შესაბამისად, აღიარებს მთლიან საკომისიო შემოსავალს ამონაგებად, ხოლო დილერის შესაბამის გასამრჯელოს – მომსახურების ხარჯად.

საკომისიო შემოსავალი შედგება „სისტემური საკომისიოსგან“ და „პროვაიდერული საკომისიოსგან“. „სისტემური საკომისიო“ მიიღება ფიზიკური პირებისგან და მისი აღიარება ხდება ფიქსირებული განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება ნაღდი ფულით გადახდების დამუშავებისთვის. ხოლო „პროვაიდერული საკომისიო“ მიიღება იურიდიული პირებისგან (მომსახურების მომწოდებლები) დამუშავებული ფულადი თანხებისთვის. საკომისიო შემოსავლის აღიარება ხდება დროის გარკვეულ მომენტში.

პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის მომსახურება. ჯგუფი პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის მომსახურებას სწევს ფიქსირებულფასიანი კონტრაქტით. ჯგუფი მომსახურებაზე კონტროლს გადასცემს დროთა განმავლობაში და, შესაბამისად, შესასრულებელი ვალდებულების პირობას აკმაყოფილებს დროთა განმავლობაში. მომსახურების გაწევიდან ამონაგების აღიარება ხდება იმ სააღრიცხვო პერიოდში, რომლის განმავლობაშიც მომსახურება გაიწია. ფიქსირებულფასიანი კონტრაქტის შემთხვევაში, ამონაგების აღიარება იმისდა მიხედვით, თუ მთლიანი გასაწევი მომსახურების რა წილს შეადგენს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის ფაქტობრივად გაწეული მომსახურება, ვინაიდან მომხმარებელი ერთდროულად იღებს და იყენებს სარგებელს. ეს განისაზღვრება ფაქტობრივი ნამუშევარი საათების მიხედვით, მთლიან მოსალოდნელ მოსალოდნელ ნამუშაო საათებთან მიმართებით.

თუ ხელშეკრულება შეიცავს ერთზე მეტ შესასრულებელ მოვალეობას, გარიგების ფასი თითოეულ მოვალეობაზე ნაწილდება ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასების მიხედვით. თუ ეს ფასები პირდაპირ დაკვირვებადი არ არის, მაშინ ისინი შეფასდება მოსალოდნელი თვითღირებულებას დამატებული მარჟის საფუძველზე.

ამონაგების, დანახარჯების ან დასრულების პროცენტის შეფასებები გადაისინჯება გარემოებების ცვლილების შემთხვევაში. საგარაუდო ამონაგების ან დანახარჯების ნებისმიერი გაზრდა ან შემცირება აისახება იმ პერიოდის მოგება-ზარალში, როდესაც გადასინჯვის გამომწვევი გარემოებების შესახებ ცნობილი გახდა ხელმძღვანელობისთვის.

ფიქსირებულფასიანი კონტრაქტების შემთხვევაში, მომხმარებელი იხდის ფიქსირებულ თანხას გადახდის გრაფიკის მიხედვით. თუ ჯგუფის მიერ გაწეული მომსახურება აღემატება გადახდილ თანხას, ხდება სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება. თუ გადახდილი თანხა აღემატება გაწეულ მომსახურებას, ხდება სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება.

აპარატებისა და ნაწილების გაყიდვა. გაყიდვა აღიარდება საქონელზე კონტროლის გადაცემისას, ანუ როდესაც საქონელი მიეწოდება მომხმარებელს, მომხმარებელს სრული კონტროლი აქვს საქონელზე და არ არსებობს შეუსრულებელი მოვალეობა, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მომხმარებლის მიერ საქონლის მიღებაზე. მიწოდება ხდება მაშინ, როდესაც საქონელი ტრანსპორტირებული იქნება კონკრეტულ ადგილზე, მოძველებისა და დაკარგვის რისკები მომხმარებელს გადაეცემა, და ან მომხმარებელი მიიღებს საქონელს ხელშეკრულების შესაბამისად, მიღების ვადა ამოწურულია, ან ჯგუფის ობიექტური მტკიცებულება აქვს, რომ მიღებისთვის საჭირო ყველა კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია. აპარატებისა და ნაწილების გაყიდვების აღიარება ხდება დროის გარკვეულ მომენტში.

თავისუფალი

20. ამონაგები მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

შემოსავალი რეკლამიდან. რეკლამიდან შემოსავლის აღიარება ხდება კონტრაქტორებთან შეთანხმებული, ფიქსირებული ტარიფების მიხედვით. ასეთი ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულება ხდება დროთა განმავლობაში და ამონაგების აღიარება ხდება მომსახურების გაწევის პერიოდში (ერთი წელი) ან ყოველთვიურად, თვეში ერთხელ გამოწერილი ინვოისების საფუძველზე.

სხვა გაწეული მომსახურება. სხვა გაწეული მომსახურება მეტწილად წარმოადგენს პროგრამული უზრუნველყოფის მხარდაჭერას და ტექნიკურ მომსახურებას, რომლებიც გაწევით დილერებს და გამოითვლება დილერებთან შეთანხმებული ტარიფის საფუძველზე. გაწეული მომსახურებიდან მიღებული ამონაგების აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც საქონელზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს.

მარწმუნებლის და რწმუნებულის გამიჯვნა. კომპანია არის მარწმუნებელი (და, შესაბამისად, შემოსავალს ბრუტოს საფუძველზე აღრიცხავს), თუ ის აკონტროლებს დაპირებულ საქონელს ან მომსახურებას ამ საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემამდე. კომპანია არის რწმუნებული (და, შესაბამისად, ამონაგებად აღრიცხავს იმ თანხის ნეტო (წმინდა) ოდენობას, რომელსაც იტოვებს თავისი სააგენტო მომსახურებისთვის) თუ მისი ფუნქციაა, უზრუნველყოს სხვა საწარმოს მიერ საქონლის ან მომსახურების მიწოდება. კომპანიამ დაასკვნა, რომ იგი მარწმუნებლად გამოდის ზემოაღწერილ საქონელთან და მომსახურებასთან მიმართებით, რადგან იგი კონტროლებს აღნიშნულ საქონელსა და მომსახურებას მომხმარებლისთვის მათ გადაცემამდე. შესაბამისად, კომპანია ამონაგებს ბრუტოს საფუძველზე აღრიცხავს.

მოთხოვნების აღიარება ხდება საქონლის მიწოდების დროს, ვინაიდან ეს ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც საზღაური უპირობოა, რადგან გადახდის ვადის მოსვლისთვის გარკვეული დროის გასვლაა საჭირო.

დაფინანსების კომპონენტები. მიიჩნევა, რომ დაფინანსების ელემენტი არ არსებობს, რადგან გაყიდვები ხორციელდება კრედიტის პირობით, რაც შესაბამისობაშია საბაზრო პრაქტიკასთან. ჯგუფი ამონაგებს იღებს საქონლის ან მომსახურების გადაცემიდან დროთა განმავლობაში და დროის გარკვეულ მომენტში შემდეგ ძირითად პროდუქციის ხაზებში:

ათას ლარში	2023	2022
საკომისიო შემოსავალი	39,946	40,149
პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის მომსახურება	2,502	139
აპარატებისა და ნაწილების გაყიდვა	2,037	1,389
შემოსავალი რეკლამიდან	599	64
სხვა გაწეული მომსახურება	536	499
სულ ამონაგები	45,620	42,240

ამონაგების აღიარების დრო ასე გამოიყურება:

ათას ლარში	2023	2022
დროის გარკვეულ მომენტში	42,519	42,037
დროთა განმავლობაში	3,101	203
სულ ამონაგები	45,620	42,240

ჯგუფი ამონაგებს ძირითადად იღებს საქართველოში, ხოლო პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნის მომსახურებას უწევს მომხმარებელს, რომელიც ვარნაში, ბულგარეთში, საქმიანობს.

თეიმურაზ ყაჩიჭიძე

21. მომსახურების ხარჯები

ათას ლარში	2023	2022
დილერების საკომისიო	(20,004)	(20,810)
იჯარის ხარჯი	(1,919)	(1,794)
პროფესიული მომსახურება	(1,862)	(787)
ქსელის ტექნიკური მომსახურება და შეკეთება	(1,829)	(1,739)
საოფისე და ადმინისტრაციული ხარჯი	(1,745)	(1,798)
პროვაიდერების გასამრჯელო	(878)	(974)
სულ მომსახურების ხარჯები	(28,237)	(27,902)

ჯგუფის მომსახურების ხარჯის მნიშვნელოვან ნაწილს შეადგენს დილერების გასამრჯელოები, რომლებიც გადაეხდება დილერების ქსელს.

22. შრომითი დანახარჯები

არსებითი საადრიცხო პოლიტიკა

დაქირავებულ პირთა გასამრჯელოები. ხელფასები, საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო და სოციალური დაზღვევის ფონდებში შენატანები, ანაზღაურებადი წლიური შვებულება და ბიულეტენი, პრემიები და არაფულადი სარგებელი (მაგალითად, ჯანდაცვის მომსახურება და საბავშვო ბაღების მომსახურება) ირიცხება იმ წელს, რომელშიც შესაბამისი მომსახურება გაიწია კომპანიის დასაქმებულთა მიერ.

ათას ლარში	2023	2022
ხელფასები	(11,199)	(9,822)
პრემიები	(192)	(611)
სულ შრომითი დანახარჯები	(11,391)	(10,433)

23. ფინანსური დანახარჯები

ათას ლარში	2023	2022
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	(2)	(12)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებაზე	(180)	(162)
საკურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა ზარალი	-	(1,996)
სულ ფინანსური დანახარჯები	(182)	(2,170)

საკურსო სხვაობით განპირობებული შემოსულობა და ზარალი ძირითადად გამოწვეულია ჯგუფის ევროსა და აშშ დოლარში გამოხატული აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშებით. სავალუტო რისკის შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ 27-ე შენიშვნა.

თეიმურაზ ყაშიშვილი

24. ფინანსური შემოსავალი

ათას ლარში	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	79	178
საპროცენტო შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირზე გაცემული სესხებიდან	409	547
საქურსო სხვაობით განპირობებული წმინდა შემოსულობა	263	-
სულ ფინანსური შემოსავალი	751	725

25. მთავარი შვილობილი და მეკავშირე საწარმოები

სახელწოდება	საქმიანობის ხასიათი	ხმის უფლებების პროცენტული მარცენი	მესაკუთრეობის პროცენტული მარცენი	რეგისტრაციის ქვეყანა
შვილობილი საწარმოები:				
შპს „ტესო სოლუშენსი“	ტერმინალის სათადარიგო ნაწილების გაყიდვა პროგრამული უზრუნველყოფის მომსახურება	100%	100%	საქართველო
შპს „ასტერბიტი“	უზრუნველყოფის მომსახურება	100%	100%	საქართველო

შპს „ასტერბიტი“ ჯგუფმა 2023 წლის 4 ნოემბერს დააფუძნა. მისი ძირითადი საქმიანობა არის პროგრამული უზრუნველყოფის და პროგრამირების მომსახურების გაწევა მესამე მხარეებისთვის.

26. პირობითი ვალდებულებები და საოპერაციო რისკები

სასამართლოში საქმის წარმოება. დროდადრო, საქმიანობის ჩვეულებრივი მსვლელობისას ჯგუფის წინააღმდეგ შეიძლება აღიმართოს სარჩელი. თავისი შეფასებებისა და შიდა თუ გარე პროფესიონალების რჩევის საფუძველზე, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ არ განიცდის არსებით ზარალს სარჩელებიდან იმ თანხაზე მეტი ოდენობით, რაც დარეზერვებული აქვს წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

საგადასახადო კანონმდებლობა. საქართველოს საგადასახადო სისტემას ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც შეიძლება ხშირად სხვადასხვაგვარად იქნეს განმარტებული. გადასახადები მოწმდება რამდენიმე სახელმწიფო ორგანოს მიერ, რომლებსაც აქვთ მკაცრი ჯარიმების, საურავებისა და პირგასამტეხლოს დაკისრების უფლება.

საგადასახადო წლის შემოწმება საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ მომდევნო სამი კალენდარული წლის განმავლობაში, თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში უფრო დიდი ხნის შემდეგაც.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მან ადეკვატურად ასახა საგადასახადო ვალდებულებები, რომ შესაბამისი კანონმდებლობის მისეული ინტერპრეტაცია მართებულია და რომ ჯგუფის საგადასახადო სტატუსი უცვლელი დარჩება.

თეიმურაზ ყაჩაღი

26. პირობითი ვალდებულებები და საოპერაციო რისკები (გაგრძელება)

საქართველოს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობა ზოგადად შეესაბამება საერთაშორისო სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პრინციპებს, რომელიც შემუშავებულია ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის (ეთგო) მიერ 2010 წელს. ეს კანონმდებლობა დამატებითი საგადასახადო ვალდებულებების დაკისრების საშუალებას იძლევა კონტროლირებულ ოპერაციებთან მიმართებაში (გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან და გარკვეული ტიპის ოპერაციები არადაკავშირებულ მხარეებთან), თუ ეს ოპერაციები არ ხდება გაშლილი ხელის პრინციპით. ხელმძღვანელობას დანერგილი აქვს შიდა კონტროლი, რათა აკმაყოფილებდეს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის კანონმდებლობის მოთხოვნებს.

კონტროლირებული ოპერაციებით განპირობებული საგადასახადო ვალდებულებები განისაზღვრება მათი ფაქტობრივი გარიგების ფასების მიხედვით. შესაძლებელია სატრანსფერო ფასების წესების ინტერპრეტაციებით მსგავსი სატრანსფერო ფასების ეჭვქვეშ დაყენება. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ჯგუფს არ აქვს სატრანსფერო ფასწარმოქმნის რისკი პერიოდის ბოლოსთვის (2022 წ.: არა) და აპირებს ჯგუფის სატრანსფერო ფასწარმოქმნის პოზიციების შენარჩუნებას.

გარემოსდაცვითი საკითხები. საქართველოში კანონმდებლობა გარემოს დაცვის დარგში ვითარდება, ხოლო სამართალგამოყენების ფორმები სამთავრობო ორგანოების მუდმივი გადასინჯვის საგანს წარმოადგენს. ჯგუფი პერიოდულად ახორციელებს თავისი მოვალეობების შეფასებას გარემოს დაცვის კანონმდებლობის შესაბამისად. როგორც კი წარმოიქმნება ვალდებულება, ხდება მისი აღიარება. არსებულ წესებში ან კანონმდებლობაში ცვლილებების და ასევე სამოქალაქო საქმეებთან დაკავშირებული სასამართლო პროცესების შედეგად წარმოქმნილი პოტენციური ვალდებულებების შეფასება შეუძლებელია, მაგრამ მათ შეიძლება მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინონ. მოქმედი კანონმდებლობის თანახმად, სამართალგამოყენების არსებული კლიმატის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ გარემოსათვის ზიანის მიყენებასთან დაკავშირებით არა აქვს მნიშვნელოვანი ვალდებულებები.

კლიმატური ცვლილების გათვალისწინება. ჯგუფის ხელმძღვანელობა ყურადღებით ეკიდება კლიმატური ცვლილების პოტენციური გავლენის შესახებ გლობალური ცნობადობის ამალგების საკითხს. ამჟამად ამ საკითხს არ აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე, ხოლო ჯგუფის საქმიანობაზე და ბიზნესგეგმვაზე სამომავლო ეფექტების წინასწარ განსაზღვრა რთულია. ხელმძღვანელობა აგრძელებს ამ მხრივ მიმდინარე ცვლილებების მეთვალყურეობას და საჭიროებისამებრ მოახდენს რეაგირებას, რათა უზრუნველყოს ჯგუფის სიცოცხლისუნარიანობა და დანერგავს მთავრობის ყველა სახელმძღვანელო მითითებას, თუ ისინი შეეხება იმ ბაზრებს, რომლებშიც ჯგუფი საქმიანობს.

27. ფინანსური რისკის მართვა

ჯგუფში რისკის მართვის ფუნქცია ხორციელდება ფინანსურ, საოპერაციო და იურიდიულ რისკებთან მიმართებაში. ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო (მათ შორის სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა საფასო რისკს), საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებს. ამ რისკების მართვას ჯგუფის ხელმძღვანელობა ზედამხედველობს.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფმა შესაძლოა განიცადოს ზარალი, თუ მისმა კლიენტებმა ან მონაწილე მხარეებმა ვერ შეძლეს სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულება. ჯგუფი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით კონტრაპენტებთან ან კონტრაპენტების ჯგუფთან მიმართებით. ასეთი რისკების მონიტორინგი ხდება უწყვეტად, ხოლო მათი გადახედვა ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად.

ხელმოწერა

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მქონე სხვა მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივები, გარდა შემდეგისა:

- ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-11 შენიშვნა);
- სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები (მე-13 შენიშვნა);
- გაცემული სესხები (მე-12 შენიშვნა).

ყველა ფინანსური აქტივის საკრედიტო ხარისხის მუდმივი მონიტორინგი ხდება საკრედიტო ხარისხში შესაძლო უარყოფითი ცვლილებების დროულად გამოსავლენად. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და გაცემულ სესხებს რაც შეეხება, ხელმძღვანელობა საკრედიტო ხარისხს აკონტროლებს ვადაგადაცილებული დღეების მიხედვით. გაცემული სესხებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება ხდება ინდივიდუალურად, ვინაიდან მთლიან ბალანსს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმო მართავს. ჯგუფის შეფასებით, ეს თანხები სრულად ამოღებადია და ამიტომ ამ დავალიანებებისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ შეუქმნია. 2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულება ყველაზე კარგად ასახავს მათთვის დამახასიათებელ მაქსიმალურ საკრედიტო რისკს.

ჯგუფს არ აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია, რადგან სამომხმარებლო პორტფელი დივერსიფიცირებულია დიდი რაოდენობის მომხმარებლებს შორის.

(ბ) საბაზრო რისკი

ჯგუფს აქვს საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკებს განაპირობებს ღია პოზიცია უცხოურ ვალუტაში და პროცენტთან აქტივებსა და ვალდებულებებში, რომელთაგან ყველა დამოკიდებულია ბაზრის ზოგად და კონკრეტულ ცვლილებებზე.

ქვემოთ მოცემული საბაზრო რისკების მიმართ მგრძნობელობა ეყრდნობა ცვლილებას ერთ ფაქტორში, როდესაც ყველა დანარჩენი ფაქტორი მუდმივია. პრაქტიკაში ეს ნაკლებად სავარაუდოა, რომ მოხდეს და გარკვეულ ფაქტორებში მომხდარი ცვლილებები შეიძლება ერთმანეთთან კორელაციაში იყოს – მაგალითად, საპროცენტო განაკვეთისა და სავალუტო კურსების ცვლილება.

(გ) სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ჯგუფის ფინანსურ შედეგებზე უარყოფითად აისახება ცვლილებები სავალუტო კურსებში, რომლებიც ჯგუფისთვის აქტუალურია. ჯგუფის გარკვეული ოპერაციები უცხოურ ვალუტებშია გამოხატული. ჯგუფი არ იყენებს წარმოებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებს სავალუტო რისკის სამართავად, ამავდროულად, ჯგუფის ხელმძღვანელობა ასეთი რისკების შემცირებას ცდილობს უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებების მართვით ჯგუფის დონეზე.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია ჯგუფის სავალუტო კურსის მერყეობის რისკის მოცულობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის:

	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით			2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით		
	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია	ფულადი ფინანსური აქტივები	ფულადი ფინანსური ვალდებულებები	წმინდა საბალანსო პოზიცია
ათას ლარში						
ლარი	15,336	(20,386)	(5,050)	11,926	(16,252)	(4,326)
აშშ დოლარი	317	(888)	(571)	454	(1,433)	(979)
ევრო	9,361	-	9,361	8,647	-	8,647
სულ	25,014	(21,274)	3,740	21,027	(17,685)	3,342

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ჯგუფის სამუშაო ვალუტასთან მიმართებით სავალუტო კურსის მოსალოდნელი ცვლილებების ეფექტი მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, ყველა სხვა ცვლადის უცვლელობის შემთხვევაში:

ათას ლარში	2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით
	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე	გავლენა მოგებაზე ან ზარალზე
აშშ დოლარის გამყარება 20%-ით	(114)	(196)
აშშ დოლარის გაუფასურება 20%-ით	114	196
ევროს გამყარება 20%-ით	1,872	1,729
ევროს გაუფასურება 20%-ით	(1,872)	(1,729)

რისკის მოცულობა გამოთვლილია მხოლოდ ფულადი ნაშთებისთვის, რომლებიც გამოხატულია ჯგუფის სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტებში.

(დ) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე გავლენას არ ახდენს ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების დონეების მერყეობა, რადგან მის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ფიქსირებული განაკვეთები აქვს.

(ე) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ საწარმოს გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება. ხელმძღვანელობა აკვირდება ყოველთვიურ პროგნოზებს ჯგუფის ფულად ნაკადებთან დაკავშირებით.

ცხრილში მოყვანილია ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რომლებიც გაანალიზებულია დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადის მიხედვით. ვადების ცხრილში ნაჩვენებია თანხები წარმოადგენს ფულადი სახსრების სახელშეკრულებო არადისკონტირებულ ნაკადებს. ამგვარი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ასახული ოდენობებისგან, რადგან ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მითითებული თანხები ემყარება დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მონაცემებს. გადახდა უცხოურ ვალუტაში გამოითვლება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსათვის არსებული სავალუტო სპოტ-კურსის მიხედვით.

ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 2023 წლისა და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათას ლარში	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
სალიზინგო ვალდებულებები	81	93	701	706	21	1,602
სავაჭრო ვალდებულებები	19,899	-	-	-	-	19,899
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხისა და პროცენტის სამომავლო გადახდების ჩათვლით	19,995	93	701	706	21	21,516

თეიმურაზ ყაჩიძე

27. ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ათას ლარში	მოთხოვნამდე და 1 თვემდე ვადით	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
ვალდებულებები						
საიჯარო ვალდებულებები	328	126	503	941	-	1,898
სავაჭრო ვალდებულებები	15,983	-	-	-	-	15,983
სულ სამომავლო გადახდები, ძირითადი თანხისა და პროცენტის სამომავლო გადახდების ჩათვლით	16,311	126	503	941	-	17,881

28. კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას ჯგუფის ამოცანაა დაიცვას ჯგუფის უნარი, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, რათა უზრუნველყოს აქციონერებისთვის ამონაგების განაწილება და სხვა დაინტერესებული პირებისთვის პრივილეგიების მინიჭება და შეინარჩუნოს კაპიტალის ოპტიმალური სტრუქტურა, კაპიტალის ღირებულების შემცირების მიზნით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნების ან დაკორექტირების მიზნით, ჯგუფმა შესაძლებელია შეცვალოს მფლობელისთვის გადახდილი დივიდენდების ოდენობა, დაუბრუნოს კაპიტალი მფლობელს, გამოუშვას ახალი აქციები ან გაყიდოს აქტივები ვალის შემცირების მიზნით. კაპიტალის ოდენობა, რომელსაც ჯგუფი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მართავდა, იყო 21,238 ათასი ლარი (2022 წ.: 21,432 ათასი ლარი).

29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასებების ანალიზი ხდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეების მიხედვით: (i) 1-ელი დონე – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე, (ii) მე-2 დონე – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა, და (iii) მე-3 დონე – ღირებულებითი შეფასების მეთოდები, რომლებიც არ ეყრდნობა ემპირიულ საბაზრო მონაცემებს (ე.ი. არაემპირიული ამოსავალი მონაცემები). ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით შეფასებისას ხელმძღვანელობა იყენებს განსჯას. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასება ეყრდნობა ემპირიულ ამოსავალ მონაცემებს, რომლებიც მნიშვნელოვან კორექტირებებს საჭიროებენ, მაშინ შეფასება მე-3 დონეს განეკუთვნება. შეფასების ამოსავალი მონაცემების მნიშვნელობა ფასდება მთლიანად სამართლიანი ღირებულებით შეფასებასთან მიმართებით.

(ა) აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, თუმცა მათი სამართლიანი ღირებულება მოცემულია განმარტებით შენიშვნებში

სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში შესაბამისი დონის მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულება და საბალანსო ღირებულება იმ აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით:

თავისუფალი ყაჩაღი

29. ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დამატებები:

- ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების, სავაჭრო და სხვა ვალდებულებების და სავაჭრო და სხვა მოთხოვნების სამართლიანი ღირებულება დაახლოებით ტოლია მათი საბალანსო ღირებულებისა, ამ ინსტრუმენტების დაფარვის მოკლე ვადის გამო;
- გაცემული სესხების, პროცენტიანი სესხებისა და საიჯარო ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება გამოითვლება სამომავლო ფულადი ნაკადების ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული საბაზრო განაკვეთებით დისკონტირებით.

ათას ლარში	31 დეკემბერი, 2023 წ.				31 დეკემბერი, 2022 წ.			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება	დონე 1	დონე 2	დონე 3	საბალანსო ღირებულება
აქტივები								
- სავაჭრო მოთხოვნები	-	385	-	385	-	376	-	376
- გაცემული სესხები	-	6,568	-	6,568	-	8,608	-	8,608
სულ აქტივები	-	6,953	-	6,953	-	8,984	-	8,984
ვალდებულებები								
- ნასესხები სახსრები	-	-	-	-	-	-	-	-
- სავაჭრო ვალდებულებები	-	19,914	-	19,914	-	15,983	-	15,983
სულ ვალდებულებები	-	19,914	-	19,914	-	15,983	-	15,983

30. ფინანსური ინსტრუმენტების წარდგენა შეფასების კატეგორიის მიხედვით

შეფასების მიზნებისთვის, ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ახდენს ფინანსური აქტივების შემდეგ კატეგორიებად კლასიფიკაციას: (ა) ფინანსური აქტივები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (ბ) სავალო ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, (გ) წილობრივი ინსტრუმენტები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და (დ) ფინანსური ინსტრუმენტები, შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით. ფინანსურ ინსტრუმენტების, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ორი ქვეკატეგორია აქვთ: (i) აქტივები, რომელთა შეფასება სავალდებულოა სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, და (ii) აქტივები, რომლებიც ამგვარად არის კლასიფიცირებული საწყისი აღიარებისას. ამასთან, ფინანსურ იჯარასთან დაკავშირებული მოთხოვნები ცალკე კატეგორიაში შედის. ჯგუფის ყველა ფინანსური აქტივი თავდაპირველად ხვდება სამართლიანი ღირებულების კატეგორიაში და შემდგომში – ამორტიზებული ღირებულების კატეგორიაში.

ბიკვა უიჩიკი

31. საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგი მოვლენები

შენატანები შვილობილი საწარმოების კაპიტალში.

შპს „ასტერბიტი“. 2024 წლის 1 აპრილს კომპანიამ გადაწყვიტა თავისი შვილობილი საწარმოს, შპს „ასტერბიტის“, საწესდებო კაპიტალის გაზრდა 650 ათასი ლარით. ამ კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის 250 ათასი ლარი კომპანიის მიერ გადასახდელი იყო შენატანის სახით.

შპს „ტესო სოლუშენსი“. 2024 წლის 20 მარტს კომპანიამ გადაწყვიტა თავისი შვილობილი საწარმოს, შპს „ტესო სოლუშენსის“, საწესდებო კაპიტალის შემცირება 470 ათასი ლარით.

ქეთევან ყაჩაღიძე

სს „ოპა ჯგუფი“
მმართველობის ანგარიშგება

სს „ოპა ჯგუფის“ საქმიანობის მიმოხილვა

ქვემოთ ხელმოწერა

1. ჯგუფის შესახებ

„სს ოპკა“ (ყოფილი „სს ნოვა ტექნოლოჯი“, საიდენტიფიკაციო კოდი: 248429598) საქართველოს ფინანსური ტექნოლოგიების ბაზარზე ყოველდღიურად დაახლოებით 210,000 მომხმარებელს უწევს გადახდის მომსახურებას. ჯგუფი 2007 წელს „სს ნოვა ტექნოლოჯის“ სახელწოდებით დაფუძნდა. თავდაპირველად მომხმარებელს შესთავაზა POS ტერმინალებით და Payline-ით სარგებლობა და თბილისში განათავსა პირველი თვითმომსახურების სწრაფი ჩარიცხვის აპარატები. მოგვიანებით, ჯგუფმა შექმნა ბრენდი PayBox, დაამზადა საქართველოში პირველი სწრაფი ჩარიცხვის თვითმომსახურების აპარატები და დაიწყო ქსელის გაფართოება. ამავდროულად, მან გახსნა თავისი პირველი წარმომადგენლობა და თანდათანობით მოიცვა ქვეყნის ყველა რეგიონი. გარდა ამისა, ჯგუფმა დაიწყო სწრაფი გადახდის ტერმინალებისა და მათი ნაწილების გაყიდვა საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ. „ოპკა“ მომხმარებელს შესაძლებლობას აძლევს დაცულ სივრცეში პრაქტიკული ფინანსური სერვისებით ისარგებლოს - გადაიხადოს, გადარიცხოს და დააგროვოს ფული მარტივად, რთული ოპერაციებისა და დამაბნეველი ბიუროკრატიის გარეშე. დღეისათვის სს „ოპკა“ საქართველოში 8,584 გადახდის წერტილით არის წარმოდგენილი. აქედან 3,010 გადახდის წერტილი ჯგუფის ქსელშია განთავსებული, ხოლო დანარჩენ 5,574-ს დილერის ქსელი მართავს. ჯგუფში დაახლოებით 356 თანამშრომელია დასაქმებული. საქართველოს მასშტაბით გახსნილია რეგიონული წარმომადგენლობები, სადაც მომხმარებელს შეუძლია მიიღოს ჯგუფის მომსახურება. ჯგუფი არის შპს „ტესო ტექ სოლუშენსის“ და შპს „ასტერბიტის“ (შემდგომში „შვილობილი საწარმოები“) ჰოლდინგური მშობელი საწარმო. ჯგუფი, თავისი შვილობილი საწარმოსთან ერთად, შეადგენს კომპანიების ჯგუფს (შემდგომში „ჯგუფი“).

2. ძირითადი საქმიანობა და მომსახურების აღწერა

გარდა ქვეყანაში მოქმედი სახელმწიფო და იურიდიული ნორმებისა, რომლებითაც საქართველოში რეგულირდება ბიზნესი, ჯგუფის, როგორც გადახდის მომსახურების მომწოდებლის, საქმიანობას ასევე არეგულირებს საქართველოს ეროვნული ბანკი. ჯგუფი ამასთანავე ანგარიშვალდებულება ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის წინაშე. თავისი საქმიანობიდან გამომდინარე, ჯგუფი თანამშრომლობს თანხის მიმღებებთან, დილერებთან და მომხმარებლებთან. თანხის მიმღებებს ჯგუფი სთავაზობს სისტემაში ჩართვას და გადახდების მიღებას საკუთარი სარგებლისთვის. ჯგუფის გადახდის სისტემა PayBox-ის სწრაფი ჩარიცხვის თვითმომსახურების აპარატები მომხმარებლებს შემდეგი კატეგორიის გადახდების შესრულების საშუალებას აძლევს:

- ▶ მობილური და ტელეკომუნიკაცია;
- ▶ კომუნალურები;
- ▶ ტოტალიზატორები და ონლაინ თამაშები;
- ▶ ფინანსები და გზავნილები;
- ▶ ტრანსპორტი;
- ▶ ამანათები და ა.შ.

დაარსების დღიდან დღემდე ჯგუფმა თავისი საქმიანობა სხვადასხვა მიმართულებით განავითარა. 2018 წლის 4 სექტემბერს ჯგუფმა დააფუძნა შვილობილი საწარმო შპს „ოპკა კომერსი“ გაყიდვების სფეროში სპეციალიზაციისა და გაყიდვების უკეთ მართვის მიზნით. 2022 წელს შვილობილმა საწარმომ განახორციელა რებრენდინგი და საქართველოს ბაზარზე ფუნქციონირება დაიწყო „ტესო ტექ სოლუშენსის“ სახელწოდებით. შვილობილი საწარმოს ძირითადი საქმიანობაა:

- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალების, Payline-ების და ციფრული აღჭურვილობის სხვა ნაწილების ყიდვა/გაყიდვა/შეკეთება/აწყობა. შვილობილი საწარმო ზემოაღნიშნულ საქმიანობას ახორციელებს როგორც ქვეყნის ფარგლებში, ისე მის საზღვრებს გარეთ.
- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალებისა და Payline-ების ტექნიკური მომსახურება/ტრანსპორტირება.

2022 წლის ბოლოს ჯგუფმა დააფუძნა ახალი შვილობილი საწარმო შპს „ასტერბიტი“ პროგრამული უზრუნველყოფის მიმართულებით განვითარების მიზნით. შვილობილი საწარმო კომპანიებს სთავაზობს სხვადასხვა გადაწყვეტას პროგრამული უზრუნველყოფის განვითარების მიმართულებით.

თეიმურაზ ყაჩაღი

3. რეგიონული წარმომადგენლობა და დილერის ქსელი

ჯგუფის რეგიონული წარმომადგენლობები 2018 წლიდან არსებობენ და უზრუნველყოფენ ჯგუფის სწრაფი გადახდის ტერმინალების დროულ და გამართულ ფუნქციონირებას, ასევე დილერის ქსელის სწრაფი გადახდის ტერმინალების, Payline-ების და ვებ-ტერმინალების შეუფერხებელ მომსახურებას. რეგიონული წარმომადგენლობები ზედამხედველობენ ადგილების მოძიებას სწრაფი გადახდის ტერმინალების დასამონტაჟებლად, მათ ტექნიკურ გამართვას და მომხმარებლების მიერ სწრაფი გადახდის ტერმინალების მეშვეობით გადახდილი თანხების შეგროვებას. ორგანიზაციის მოთხოვნის შემთხვევაში, რეგიონული წარმომადგენლობები ასევე სრულ ტექნიკურ მომსახურებას უწევენ ჯგუფის ბრენდის სწრაფი გადახდის ტერმინალებს და, საჭიროების შემთხვევაში, უზრუნველყოფენ თანხების შეგროვებას. რეგიონებში ჯგუფი შეიძლება წარმოდგენილი იყოს როგორც საკუთარი, ისე დილერის ქსელის სწრაფი გადახდის ტერმინალებით, რომელთა გამართულ მუშაობაზე ზრუნვა რეგიონული წარმომადგენლობების პასუხისმგებლობაა. თბილისის რეგიონული წარმომადგენლობა დაყოფილია ოთხ ზონად, რათა დედაქალაქის მასშტაბი სრულად გაკონტროლდეს.

ჯგუფი მომხმარებლებს მომსახურებას უწევს საკუთარი სწრაფი გადახდის ტერმინალების ქსელით და ასევე დილერის ქსელით. დილერის ქსელის მეშვეობით ჯგუფი ინდივიდუალურ მეწარმებს და იურიდიულ პირებს უწევს სწრაფი გადახდის ტერმინალებით და შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფით მომსახურებას, ჯგუფთან გაფორმებული ხელშეკრულებების საფუძველზე. ჯგუფი დილერებს საქართველოს მასშტაბით შემდეგ მომსახურებას სთავაზობს:

- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალების ტექნიკური მხარდაჭერა;
- ▶ საინვასაციო მომსახურება;
- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალების, POS ტერმინალებისა და მათი სათანადოგო ნაწილების შეკეთება და ტექნიკური გამართვა;
- ▶ სწრაფი გადახდის ტერმინალებისა და Payline-ის ნაწილების რეალიზაცია;
- ▶ მომხმარებელთა მომსახურება იყენებს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ საანგარიშგებო სისტემას, რომელიც ახდენს თითოეული შემოსული ზარის კატეგორიზაციას და გაწეული მომსახურების ხარისხის შეფასებას, რათა მოხდეს პრობლემების გადაჭრის მთლიანი პროცესის გაანალიზება და მომსახურების დახვეწისთვის მნიშვნელოვანი დასკვნების გაკეთება.

4. ჯგუფის მთავარი ტექნოლოგიური სამუშაოების მიმოხილვა 2023 წელს

2023 წელს ჯგუფმა ახალი პროექტები წამოიწყო ამონაგების გაზრდის მიზნით. ახალი სერვისები რეგიონულ წარმომადგენლობებს დაეხმარა თავიანთ რეგიონებში პოზიციების განმტკიცებაში. წლის განმავლობაში ჯგუფს ჰქონდა სხვადასხვა მარკეტინგული კამპანია ერთგული მომხმარებლების რაოდენობის შესანარჩუნებლად და გასაზრდელად. შიდა განვითარებისთვის ჯგუფმა დაიწყო ბუღალტრული აღრიცხვა საწარმოო რესურსების დაგეგმვის სისტემაში ფინანსური მონაცემების უკეთ მართვისა და შიდა კონტროლებისთვის.

საიგნო ყაჩაღი

5. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები¹

საოპერაციო შემოსავალი

EBITDA

39.9 მლნ
-0.5% წლიური

2021 41.1
2022 40.1
2023 39.9

3.9 მლნ
55% წლიური

2021 4.6
2022 2.5
2023 3.9

(მილიონი ლარი)

(მილიონი ლარი)

საოპერაციო ხარჯის კოეფიციენტი

აქტივების ბრუნვის კოეფიციენტი

1.06
5%
წლიური

2021 0.97
2022 1.00
2023 1.06

0.92
-9%
წლიური

2021 0.99
2022 1.01
2023 0.92

მიმდინარე ლიკვიდურობის კოეფიციენტი

სავაჭრო მოთხოვნების ბრუნვა დღეების მიხედვით

1.41
41%
წლიური

2021 0.97
2022 1.00
2023 1.41

3.48
17%
წლიური

2021 2.08
2022 2.98
2023 3.48

აქტიური გადახდის ტერმინალების რაოდენობა

8,050

-4.6% წლიური

2021 7,960
2022 8,418
2023 8,050

6. ჯგუფის 2023 წლის ფინანსური მაჩვენებლების მიმოხილვა

2023 წელს საოპერაციო შემოსავალი 2022 წელთან შედარებით 1%-ით, ხოლო 2021 წელთან შედარებით 2%-ით შემცირდა. ფულადი ნაკადების საშუალო შემოდინება 2022 წელთან შედარებით ერთ ტრანზაქციაზე 19%-ით, ხოლო 2021 წელთან შედარებით 14%-ით გაიზარდა. ამის პარალელურად ტრანზაქციების რაოდენობა 2022 წელთან და 2021 წელთან შედარებით თანდათანობით მცირდება 12%-ით და 8%-ით, შესაბამისად. შესაბამისად, ეს ფაქტი შეიძლება მიუთითებდეს ფიზიკური გადახდის აპარატების მოხმარების კლებად ტენდენციაზე. ჯგუფის სტრატეგიული გეგმები მიზნად ისახავს ბაზარზე ბრენდის ცნობადობის გაუმჯობესებას.

7. სამომავლო გეგმები

2024 წელს კომპანია იწყებს ფინანსური პოზიციის განმტკიცებას. იგეგმება შემოსავლების ახალი ნაკადების წარმომქმნელი პროდუქტების დანერგვა და მომხმარებლებისთვის სხვადასხვა მომსახურების შეთავაზება.

¹ ყველა ფინანსური მაჩვენებელი გამოთვლილია საკომისიო შემოსავლის საფუძველზე.

თეიმურაზ ყაჩაღი

8. საქმიანობის შეფასების კოეფიციენტები

ჯგუფი თავისი საქმიანობის შედეგების შესაფასებლად იყენებს გარკვეულ ცვლადებსა და კოეფიციენტებს, რომლებზე დაყრდნობითაც გეგმავს საპასუხო ზომებს. მათგან ყველაზე მნიშვნელოვანი შემდეგი კოეფიციენტებია:

შემოსავალი ერთ ტერმინალზე - მაჩვენებელი, რომელიც ყველაზე ობიექტურად განსაზღვრავს ჯგუფის ფარგლებში ან საქმიანობის სფეროში განხორციელებული ცვლილებების ეფექტურობას. ცვლილებები შეიძლება შეეხოს ტერმინალის გეოგრაფიულ მდებარეობას ან ჰქონდეს უფრო ფართო სტრატეგიული თუ დარგობრივი მასშტაბი. შემოსავალი ერთ ტერმინალზე ფინანსური პროგნოზების მოდელებში გამოყენებული მთავარი ცვლადია.

დამატებული მომსახურებების საშუალო რაოდენობა ერთ თვეში - ეს მაჩვენებელი განსაზღვრავს ზრდის ტემპსა და ჯგუფის მიერ შეთავაზებული მომსახურების მრავალფეროვნებას.

9. აქციები

კომპანიის კაპიტალი დაყოფილია 361,594,50 ჩვეულებრივ აქციად, რომელთა 100%-საც ფლობს სს „ჩეხური ენერგო-პრა ა.ს.“. თითოეული აქციის ნომინალური ღირებულება 1 (ერთი) თეთრია.

10. მთავარი რისკები და განუსაზღვრელობები

ჯგუფის საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, მნიშვნელოვანია პოტენციური რისკების დროულად გამოვლენა და მართვა. რისკების დადგომამ, შესაძლოა, ფინანსური და არაფინანსური დანაკარგები გამოიწვიოს. შესაბამისად, სხვადასხვა მიმართულებით მთელი რიგი ღონისძიება ტარდება შესაძლო რისკებისგან საქმიანობის დასაცავად და მათ მინიმუმამდე დასაყვანად. ჯგუფში ფუნქციონირებს მონიტორინგის განყოფილება, რომელიც არ არის ჩართული საოპერაციო საქმიანობაში და რომელიც იკვლევს და აფასებს ჯგუფში მიმდინარე პროცესებს, როგორც დამოუკიდებელი მხარე. შესაძლოა ფინანსური ზარალის თავიდან ასაცილებლად ჯგუფი სარგებლობს შიდა და გარე აუდიტის მომსახურებით. ამასთან, ჯგუფს მესამე მხარისთვის გადაცემული აქვს იურიდიული მომსახურების გაწევის უფლებამოსილება. ზემოაღნიშნული ერთეული უზრუნველყოფს, რომ ჯგუფის საქმიანობა შესაბამისობაში იყოს საქართველოს კანონმდებლობასთან, ასევე ჯგუფს წარმოადგენს სასამართლოში და სხვა მესამე მხარეებთან. საქმიანობის პროცესში ჯგუფმა უნდა დაამუშაოს პერსონალური მონაცემები. ამასთან დაკავშირებით, ჯგუფის იურიდიული განყოფილება უზრუნველყოფს იმას, რომ კომპანიის საქმიანობა შესაბამისობაში იყოს საქართველოს კანონთან პერსონალურ მონაცემთა დაცვის შესახებ, რათა ჯგუფის მიერ მოპოვებული პერსონალური მონაცემები კანონით გათვალისწინებული წესით იქნეს დაცული.

რისკი: დილერების მიერ ნაღდი ფულის ნაშთის ლიმიტის მართვასთან დაკავშირებული პრობლემები.

რისკის აღწერა: ჯგუფს შეიძლება შეექმნას დილერის მიერ ჯგუფისგან სწრაფი გადახდის ტერმინალების ფუნქციონირებისთვის გარკვეული ვადით მიღებული ნაღდი ფულის ნაშთის ლიმიტის დაბრუნებასთან დაკავშირებული სირთულეების რისკი. რისკი შეიძლება გამოიწვიოს დილერის პოტენციურმა ფინანსურმა სიმძიმეებმა, თაღლითობამ ან სწრაფი გადახდის ტერმინალებში განთავსებული ნაღდი ფულის შესაძლო მითვისებამ მესამე მხარის მიერ.

რისკის შემცირების მეთოდი: დილერის კრედიტუნარიანობის (გადახდისუნარიანობის) დადებითად შეფასება ნაღდი ფულის ლიმიტის გაცემის წინაპირობაა. შეფასების პროცესში ხდება დილერის საკუთრებაში არსებული სწრაფი გადახდის ტერმინალების გამართული ფუნქციონირებისა და დილერისთვის გაცემული საკომისიოს თანხის გათვალისწინება.

რისკი: ნაღდი ფულის მითვისების/დაკარგვის რისკი.

რისკის აღწერა: ჯგუფს შეიძლება შეექმნას ნაღდი ფულის მითვისების ან დაკარგვის რისკი გადახდის აპარატებიდან ფულადი სახსრების შეგროვების პროცესში. ფული შეიძლება დაკარგული/მითვისებული იქნეს არა მხოლოდ პროცესში მონაწილე პირის მიერ, არამედ გარეშე პირის მიერაც.

რისკის შემცირების მეთოდი: გადახდის აპარატებიდან ნაღდი ფულის შეგროვების პროცესის გამჭვირვალობის უზრუნველსაყოფად, ჯგუფის უფლებამოსილი თანამშრომელი ყოველდღიურად ამოწმებს და ადასტურებს ქსელში ნაღდი ფულის ბრუნვისა და აპარატებიდან გამოტანილი თანხების შესაბამისობას. შეუსაბამობის აღმოჩენის შემთხვევაში, ხდება მიზეზების გამოძიება და მიიღება შესაბამისი ზომები. შიდა თაღლითობის თავიდან ასაცილებლად, იმ თანამშრომლებთან, რომლებსაც უშუალოდ აქვთ შეხება ნაღდი ფულთან, ფორმდება გირაოთი უზრუნველყოფის ხელშეკრულებები.

ჩეხური ენერგო

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N240919727

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

19.07.2024 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

თეა კიკუაშვილი

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქალაქი თბილისი, ვ.ლესელიძის ქ. #17

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

593235532

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

40542617698624

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

ორი ათას ოცდაოთხი წლის ცხრაშვიტ ივლისს მე, ნოტარიუს თეა კიკუაშვილის შემცვლელი პირი, ია კიკუაშვილი, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ლესელიძის ქ. 17-ში, ვადასტურებ თარჯიმანი ქეთევან ყანჭაშვილის (დაბ. 14.09.1982, პირადი # 01003009915, გაც. სრს გლდანის სამსახურის მიერ 20.03.2009; მცხოვრები: ქ. თბილისი, მუხიანი, მე-4 ა მ/რ, კორპ.1, ბ.43, ბაკალავრის დიპლომი AB 0001886 გაც. 2003 წელს თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ) ხელმოწერის ნამდვილობას. მე, ნოტარიუსმა გავაფრთხილე თარჯიმანი, რომ პასუხს აგებს თარგმანის სიზუსტეზე, რომელმაც დაადასტურა, რომ ჯეროვნად იცის ინგლისური ენა და უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს.

On the 19.07.2024, I, Iia Kikuashvili, acting as a replacement for Tea Kikuashvili, the notary whose Notary Bureau is located at Tbilisi, 17, Leselidze Street, certify the authenticity of the signature of translator Ketevan Kanchashvili (born on 14.09.1982, personal number 01003009915 issued on 20.03.2009 by CRA Gldani Service; residing at: Mukhiani 4a micro district, Building 1, Apt. 43; Bachelor's diploma AB 0001886 issued in 2003 by Tbilisi Ilia Chavchavadze State University of Language and Culture). I warned the translator that she is responsible for the accuracy of the translation. She confirmed that she properly knows the English language and ensures accuracy of the translation.

გადახდილია 147-00 ლარი, თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილებების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 31-ე მუხლისა, ასევე დღგ 26.46 ლარი თანახმად საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 166-ე მუხლისა. ასევე სარეგისტრაციო მოსაკრებელი 5.00 ლარი, თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილებების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 39-ე მუხლისა. ერთი ეგზემპლარისთვის

Fee paid 147-00 GEL, according to the Article 31st, resolution #507 dated 29.12.2011 adopted by Georgian Government about the fees, the rules of payment and approving the service terms determined for the Notary Chamber of Georgia and for the fulfillment of notary activities, also VAT 26.46 GEL, according to Article 166th of Georgian Tax Code, also 5-00 GEL according to the Article 39th resolution (dated 29.12.2011).

ნოტარიუს თეა კიკუაშვილის შემცვლელი პირი ია კიკუაშვილი

[Handwritten signature]

